

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
Praktická sestra
RVP: 53 – 41– M / 03 Praktická sestra

Platnost: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Obsah

1 Identifikační údaje 5
2 Profil absolventa 6
2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi 6
2.2 Kompetence absolventa 6
2.2.1 Odborné kompetence k oboru 6
2.2.2 Klíčové kompetence absolventa 8
2.3 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání 13
3 Charakteristika ŠVP 13
3.1 Identifikační údaje 13
3.2 Pojetí vzdělávání, rozvoj klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat 14
3.3 Organizace výuky 16
3.4 Způsob a kritéria hodnocení žáků 16
3.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných 17
3.6 Ochrana žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy 18
3.7 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při

a požární prevence 18
3.8 Podmínky pro přijímání žáků 19
3.9 Způsob ukončení vzdělávání 20
Učební plán 22
4 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP 25
5 Učební osnovy 27
5.1 Český jazyk a literatura 27
5.1.1 Pojetí vyučovacího předmětu 27
5.1.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 29
5.2 Cizí jazyk 41
5.2.1 Pojetí vyučovacího předmětu 42
5.2.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – anglický jazyk 44
5.3 Společenskovědní základ 53
5.3.1 Pojetí vyučovacího předmětu 53
5.3.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 55
5.4 Chemie 61
5.4.1 Pojetí vyučovacího předmětu 61
5.4.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 63
5.5 Biologie a ekologie 67
5.5.1 Pojetí vyučovacího předmětu 67
5.5.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 69
5.6 Fyzika 71
5.6.1 Pojetí vyučovacího předmětu 71
5.6.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 74
5.7 Matematika 78
5.7.1 Pojetí vyučovacího předmětu 78
5.7.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 81
5.8 První pomoc 85
5.8.1 Pojetí vyučovacího předmětu 85
5.8.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 87
5.9 Tělesná výchova 90
5.9.1 Pojetí vyučovacího předmětu 90
5.9.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 93
5.10 Informatické vzdělávání 102
5.10.1 Pojetí vyučovacího předmětu 102
5.11 Ekonomika 108

5.11.1 Pojetí vyučovacího předmětu 108
5.11.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 111
5.12 Výchova ke zdraví 114
5.12.1 Pojetí vyučovacího předmětu 114
5.12.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 116
5.13 Somatologie 117
5.14 Klinická propedeutika 126
- **Pojetí vyučovacího předmětu** 126
5.15 Patologie 131
5.15.1 Pojetí vyučovacího předmětu 131
5.15.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 133
5.16 Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena 136
5.16.1 Pojetí vyučovacího předmětu 136
....137
5.16.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 138
5.17 Ošetřovatelství 140
5.17.1 Pojetí vyučovacího předmětu 140
5.17.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 142
5.19 Ošetřování nemocných 163
5.19.1 Pojetí vyučovacího předmětu 163
5.19.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 166
5.20 Psychologie a komunikace 185
5.21 Seminář - anglický jazyk 197
5.21.1 Pojetí vyučovacího předmětu 197
5.21.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – anglický jazyk 200
6 Personální a materiální zajištění vzdělávání 201
7 Spolupráce se sociálními partnery 205
8 Přílohy 206
Příloha č. 1 Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy 206
Příloha č. 2 Charitativní akce 212

1 Identifikační údaje

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Zřizovatel: Středočeský kraj

Název ŠVP: Praktická sestra

Kód a název oboru vzdělání: 53 - 41- M/03 Praktická sestra

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4

Délka a forma vzdělávání: 4 roky v denní formě vzdělávání

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Ředitel školy: Mgr. Jan Chvál

Schváleno ředitelem školy: 25. 8. 2025

Oznámeno školské radě dne: 25. 8. 2025

Projednáno a schváleno pedagogickou radou per rollam: 27. 8. 2025

Tento vzdělávací program je vyhotoven ve dvou rovnocenných stejnopisech.

Rozdělovník:

Ředitel školy

Koordinátor ŠVP

2 Profil absolventa

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Zřizovatel: Středočeský kraj

Název ŠVP: Praktická sestra

Kód a název oboru vzdělání: 53 – 41 – M/03 Praktická sestra

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: 4 roky v denní formě vzdělávání

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní ve zdravotnických zařízeních lůžkového nebo ambulantního typu při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče i jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče.

Absolvent je způsobilý vykonávat povolání praktická sestra v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb.,očinnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

2.2 Kompetence absolventa

2.2.1 Odborné kompetence k oboru

Absolvent poskytuje nebo zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči a podílí

se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péče.

Absolvent se vyznačuje těmito odbornými kompetencemi:

- poskytuje ošetřovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sleduje a zaznamenává fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- provádí komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sleduje poruchy celistvosti kůže;
- rozděluje stravu pacientům podle diet a dbá na jejich dodržování, dohlíží na dodržování pitného režimu, sleduje bilanci tekutin, pečuje o vyprazdňování;
- aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- provádí sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory;
- pečuje o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonává činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádí ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetřovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečuje o močové katetry pacientů starších 3 let (péčí o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetřuje periferní žilní vstupy;
- zajišťuje činnosti spojené s přijetím, přemisťováním a propuštěním pacientů;
- poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejích blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťuje péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonává v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonává činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádí zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonává administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracuje s informačním systémem pracoviště;
- poskytuje pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbá na ochranu osobních údajů v souladu s GDPR;
- motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jedná v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňuje jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika;
- zvládá základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracuje v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytne neodkladnou první pomoc;

- pracuje jako člen zdravotnického týmu, dbá na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení;
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- dodržuje stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- nakládá se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Absolvent vykonává bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče.

- podává léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., odst. 2 a), ve znění pozdějších předpisů;
- provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťuje jejich průchodnost;
- zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou terapii, odebírá kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádí ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřuje stomie;
- podává potraviny pro zvláštní lékařské účely.

Absolvent pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovává dentální materiály v ordinaci a vykonává činnosti zubní instrumentářky.

Absolvent dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci;
- dodržuje zásady ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami.

Absolvent usiluje o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb:

- chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení;
- dbá na zabezpečení parametrů kvality poskytovaných služeb, zohledňuje požadavky pacientů a jiných klientů.

Absolvent jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje:

- nakládá se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2.2.2 Klíčové kompetence absolventa

Absolvent se vyznačuje těmito klíčovými kompetencemi:

Kompetence k učení

- absolvent má pozitivní vztah k učení a vzdělávání;

- ovládá různé techniky učení, dokáže si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), efektivně vyhledává a zpracovává informace; je čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si poznámky;
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, provádí sebehodnocení
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

- absolvent porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní je;
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- absolvent se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje;
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje;
- zpracovává administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí

(přednášek, diskusí, porad apod.);

- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. rozumí běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápe výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, je motivován k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence

- absolvent posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsob jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje, je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, je finančně gramotný;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly;
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předchází osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- absolvent jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- absolvent má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umí je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umí získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech,
- využívá poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný

potenciál a své profesní cíle;

- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumí podstatě a principům podnikání, má představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- dokáže vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

- absolvent správně používá a převádí běžné jednotky;
- používá pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je vymezit, popíše je a správně využije pro dané řešení;
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;

získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;

vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;

navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;

vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;

předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

2.3 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Studium je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušnými prováděcími právními předpisy. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části.

Společná část maturitní zkoušky:

- český jazyk a literatura
- anglický jazyk

Profilová část maturitní zkoušky:

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze tří povinných zkoušek.

- praktická zkouška z předmětu Ošetřování nemocných
- ústní zkouška z předmětu Psychologie a komunikace a Ošetřovatelství

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Praktická sestra

Kód a název oboru vzdělání: 53 – 41 – M/03 Praktická sestra

Délka a forma vzdělávání: 4 roky v denní formě vzdělávání

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

3.2 Pojetí vzdělávání, rozvoj klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vzdělávací program připravuje žáky pro práci praktické sestry, která bude vykonávat činnosti v rozsahu působnosti stanovené vyhláškou č. 55/2011 Sb. o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Žáci jsou vedeni k pečlivosti i odpovědnosti za kvalitu své práce. Zároveň jsou vzděláváni tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro pracovní, osobní i občanský život, byli schopni se dále vzdělávat a úspěšně se vyrovnávat s problémy. Důležitým aspektem je výchova žáků k péči o vlastní zdraví a k vědomí závažnosti prevence nemoci.

Vzdělávací program je koncipován tak, aby vedle odborného vzdělání poskytl žákům i širší všeobecné vzdělání a obecně přenositelné dovednosti, kterém mu umožní lépe se adaptovat na nové podmínky. Odborné vzdělávání poskytuje žákům základní odborné vědomosti nezbytné pro vytvoření požadovaných dovedností v rámci ošetřovatelské péče. Nedílnou součástí odborného vzdělávání jsou cvičení a praktická výuka v odborných učebnách a ve zdravotnických a dalších zařízeních poskytujících zdravotnickou péči (např. sociálních) a odborná praxe.

Odborné a klíčové kompetence jsou rozvíjeny v učebních předmětech, aplikace průřezových témat je součástí učebních osnov jednotlivých předmětů. Dále jsou odborné a klíčové kompetence a průřezová témata rozvíjena v pravidelně konaných akcích školy. Každoročně se škola podílí na organizaci charitativních akcí, které rozvíjejí sociální a občanské kompetence, je aplikováno průřezové téma Občan v demokratické společnosti (Příloha 2). Žáci se pravidelně zúčastňují olympiád v českém jazyce, cizích jazycích a sportovních soutěží, které přispívají k rozvoji kompetencí komunikativních, kompetencí k řešení problémů a průřezových témat Občan v demokratické společnosti, Člověk a svět práce, Člověk a životní prostředí. Škola organizuje pro žáky 2. ročníků soutěž první pomoci – kompetence k řešení problémů a aplikace tématu Člověk a svět práce. Lyžařské a sportovně turistické kurzy se podílejí na aplikaci tématu Člověk a životní prostředí, na rozvoji kompetencí personálních a sociálních, kompetenci k učení a řešení problémů. Kompetence k učení prolínají všemi předměty, zvláště jsou rozvíjeny v Českém jazyce a literatuře, v cizích jazycích, Psychologii a komunikaci a Informačních a komunikačních technologiích.

Člověk a digitální svět:

Žáci používají software pro práci s grafikou, získávají informace z celosvětové sítě, zvládají různé Průřezové téma je realizováno ve vyučovacím předmětu Informatické vzdělávání. Dosažené znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech. Jsou připravováni tak, aby se jim počítač stal běžným pracovním nástrojem. Pracují s kancelářským softwarem (textový editor, tabulkový procesor, relační databáze, AI), vytvářejí prezentace způsoby komunikace na Internetu. Jsou vedeni k tomu, aby dokázali dosažené znalosti aktivně využívat v dalším studiu i v praktickém životě. Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

Žáci jsou vedeni k tomu chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života; aby kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti

a rizika a snažili se rizika minimalizovat; aby chránili sebe, ostatní a pacienty před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím.

Kompetence k řešení problémů jsou rozvíjeny především v předmětech Psychologie a komunikace, Matematika, Ekonomika, Tělesná výchova.

Komunikativní kompetence jsou rozvíjeny zejména v předmětech Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Psychologie a komunikace, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných.

Personální a sociální kompetence jsou rozvíjeny především v předmětech Psychologie a komunikace, Ošetřování nemocných a Ekonomika.

Občanské kompetence a kulturní povědomí jsou rozvíjeny především v předmětech Společenskovědní základ, Psychologie a komunikace, Český jazyk a literatura, v cizích jazycích.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám podnikání jsou rozvíjeny především v předmětech Ekonomika, Psychologie a komunikace, Informační a komunikační technologie, Ošetřování nemocných.

Matematické kompetence jsou rozvíjeny hlavně v předmětech Matematika a Ekonomika.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;

získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;

vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;

navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;

vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy; předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a

duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

3.3 Organizace výuky

Studium je organizováno formou denní. Náplní je teoretická výuka, praktická výuka, včetně odborné praxe. Praktická část studia je realizována ve zdravotnických zařízeních, zařízeních sociální péče, v jeslích, pod vedením odborných učitelek ve spolupráci s kvalifikovanými sestrami, které mají odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka bez odborného dohledu. Praktická výuka je zařazena v týdenním rozvrhu hodin podle stanovené výše hodinové dotace. Na praktickou výuku navazuje odborná praxe v rozsahu 4 týdnů, která je soustředěna do jednoho měsíce (2. pololetí 3. ročníku). Teoretická výuka probíhá ve škole, zahrnuje vyučování podle rozvrhu, který je zpracován dle učebního plánu. Do průběhu teoretické i praktické výuky jsou vhodně zařazovány dle tematických celků exkurze. Dosažený stupeň vzdělání – střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4. Praxe je součástí předmětu Ošetřování nemocných. Odborná praxe je povinná, bez absolvování praxe nelze postoupit do vyššího ročníku.

V prvním ročníku se koná lyžařský kurz a ve druhém ročníku je zařazen týdenní sportovně turistický kurz, který může být organizován společně pro žáky jiných oborů. Účast žáků je podmíněna finančními možnostmi rodičů, a proto bude kurz realizován, pokud bude naplněn.

Žáci se během studia zúčastní odborných exkurzí do zdravotnických a sociálních zařízen, mohou se zúčastnit poznávacích a vzdělávacích zájezdů do zahraničí. Výuka je doplňována různými přednáškami a besedami. Na výuku odborných předmětů, které jsou organizovány jako praktické cvičení - Ošetřovatelství je třída dělena na skupiny. V případě všeobecně vzdělávacích předmětů je třída dělena na skupiny v cizích jazycích a Tělesné výchově s ohledem na celkový počet žáků ve třídě.

3.4 Způsob a kritéria hodnocení žáků

K hodnocení žáků je použita klasifikace, která probíhá v souladu s příslušnými školskými právními normami (školský zákon č.561/2004 v platném znění, vyhláška MŠMT č. 13/2015 o středním vzdělání a vzdělání v konzervatoři, v platném znění, a právními normami navazujícími). Podrobně je způsob a kritéria hodnocení definovány ve Školním řádu pro žáky střední školy v dokumentu Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy (Příloha č.1).

V souladu se současnými trendy v hodnocení žáků škola dbá na to, aby:

- hodnocení žáků vyznívalo celkově optimisticky tzn., aby žáku vždy bylo řečeno, jakých chyb se dopustil, ale také jaká pozitiva má jeho práce a jak lze s chybou pracovat;

- hodnocení bylo komplexní, tj. týkalo se všech stánek žákova výkonu;

- bylo prováděno pravidelně a co nejvíce objektivně;

- žáci znali požadavky hodnocení a mohli se na ně dobře připravit;

- hodnocení nebylo nástrojem upevňování kázně a nebylo pro žáky zbytečně stresujícím zážitkem.

Kritéria hodnocení jsou blíže stanovena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.

3.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Rozšiřuje se skupina podpořených žáků a posiluje se význam podpory školy a školského zařízení. Zavádí se nový termín žák s odlišnými životními podmínkami a z odlišného kulturního prostředí. Zavádí se odlišný systém koloběhu informací o žákovi, který posiluje spolupráci školy, školského poradenského zařízení a rodiny.

Vše v souladu s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a s vyhláškou 27/2016 Sb. („žák s přiznanými podpůrnými opatřeními“).

Pro úspěšné vzdělávání žáků se SVP je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky,
- naplňování stanovených podpůrných opatření při vzdělávání žáků,
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost,
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám,
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin,
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení délky vzdělávání,
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu),

- spolupráci s ostatními školami zejména v oblasti příkladů inspirativní (dobré) praxe a při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Veškerá sdělení, upravená vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, jsou poskytována žákovi nebo zákonnému zástupci žáka srozumitelným způsobem.

Podpůrná opatření

Podpůrná opatření (PO) jsou nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Aplikací podpůrných opatření je řešeno:

- právo na bezplatné poskytování PO školou a školským zařízením,
- vyrovnání podmínek u přijímacího řízení ke vzdělávání na střední škole a v konzervatoři,
- úpravy a vyrovnávání podmínek u přijímacího řízení na střední školu a úpravy podmínek při ukončování studia a u maturitní zkoušky.

Podpůrná opatření se člení se do 5 stupňů (podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti) jsou vymezena v § 16 odst. 2 školského zákona a v přehledu PO – příloha č. 1 vyhlášky č.27/2016 Sb.

3.6 Ochrana žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy

Ochrana žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy vychází ze školního řádu, dále z minimálního preventivního programu školy a z platného metodického pokynu k prevenci rizikového chování. Minimální preventivní program je každoročně aktualizován týmem pedagogických pracovníků školy a periodicky předkládán okresnímu metodikovi školní prevence.

Na naší škole se zejména věnuje pozornost prevenci záškoláctví, předcházení šikany a gamblerství pomocí širokého spektra nástrojů (odborné přednášky, odborné exkurze – např.: K-Centrum). Osvěta probíhá zvláště v předmětech Výchova ke zdraví, Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, Psychologie a komunikace.

Učitelé spolupracují s výchovným poradcem, školním metodikem prevence a dalšími odborníky, eventuelně s pedagogicko-psychologickou poradnou či školským poradenským zařízením.

3.7 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Realizace BOZP a PO je vymezena obecnými právními předpisy (Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 155 ve znění vyhlášky Ministerstva zahraničních věcí č. 20/1989 Sb.; v souladu s ustanoveními § 103 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění), dále pak systémem Směrnic ředitele školy k zajištění BOZP a PO (především č. 29 a 30) a Školním řádem pro žáky střední školy. Součástí bezpečnosti

a ochrany zdraví žáků je také Minimální preventivní program zaměřený na primární prevenci rizikového chování (zpracován metodikem prevence školy pro každý školní rok).

V době teoretického i praktického vyučování škola dodržuje podmínky bezpečnosti a ochrany při práci a požární ochrany (včetně činností, které souvisí se vzděláváním např. návštěvy výstav, kulturních představení…) podle platných právních předpisů. Škola je povinna zajišťovat nezávadný technický stav budovy školy a technických zařízení. Pravidelně je prováděna jejich údržba a technická kontrola. Revize zařízení jsou prováděny pravidelně v souladu správními předpisy (elektrická zařízení a přístroje, hromosvod, kotelna, hasicí přístroje a hydranty, plynová zařízení, náčiní a nářadí v tělocvičně v posilovně). Škola respektuje a dodržuje specifické podmínky pro práci mladistvých, které jsou stanoveny právními normami a vedou ke zvýšení ochrany zdraví žáků. Na začátku každého školního roku a před činnostmi, kterých se žáci v souvislosti s vyučováním účastní, jsou žáci prokazatelně poučení o nutnosti dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Žáci jsou prokazatelným způsobem seznámeni se školním řádem a zásadami bezpečného chování. Při výuce v odborných učebnách jsou žáci opět prokazatelným způsobem seznámeni s jejich provozními řády, které jsou důsledně dodržovány. V chemické laboratoři, v odborných učebnách jsou při výuce důsledně používány ochranné pracovní prostředky.

Před zahájením praktické výuky v rámci předmětu Ošetřování nemocných jsou všichni žáci 3. ročníků poučeni bezpečnostním technikem o předpisech a nařízeních, která se týkají dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany. Na počátku každého školního roku jsou žáci poučeni také o ochraně proti virové hepatitidě typu B, proti AIDS a o infekcích způsobených MRSA. Při zahájení vyučování na jednotlivých odděleních je skupina žáků poučena o konkrétních pravidlech BOZP a PO na daném pracovišti (prokazatelný zápis v denících praxe a v třídní knize).

Při výuce Ošetřování nemocných jsou žáci i učitelé povinni používat předepsaný ochranný pracovní oděv a pracovní obuv s atestem pracovní obuvi. Praní pracovních oděvů se řídí platnými právními předpisy. Před nástupem žáků na praktické vyučování do zdravotnických zařízeních je provedena kontrola očkování žáků proti virové hepatitidě typu B (očkování je zařazeno do očkovacího kalendáře).

3.8 Podmínky pro přijímání žáků

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanoví podle § 28 ods. 6, § 60g ods.4 a § 64 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 49/2009 Sb. a zákona č. 178/2016 Sb., vyhláška ze dne 24. října 2016 upravuje podmínky přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání. Podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č.211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Přijímání žáků do oboru vzdělání 53-41-M/03 Praktická sestra se řídí obecně platnými právními předpisy, zvláště zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů § 59 až 61 školského zákona, kterým se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách, v platném znění. Uchazeči o obor vzdělání 53-41-M/04 Praktická sestra budou přijímáni na základě hodnocení obou pololetí 8. ročníku, 1. pololetí 9. ročníku ZŠ, účasti v okresních a krajských kolech olympiád a známek v profilových

předmětech (BIO, CHE, ČJL, MAT). Pořadí uchazečů určí i výsledky jednotné přijímací zkoušky z českého jazyka a literatury a z matematiky. Ředitel školy rozhodne o přijetí na základě pořadí uchazečů daných prospěchem ze základní školy a výsledky centrálně zadávaných testů MŠMT z ČJL a MAT (jednotné přijímací zkoušky).

Kritéria příjímacího řízení do oboru vzdělávání 53-41-M/03 Praktická sestra

Kritéria určující pořadí přijetí

1. Prospěch ze základní školy (nejlepší výsledek 40 bodů):

Průměrný prospěch – 1. pololetí 8. ročníku 25%, tj. max. 10 bodů

Průměrný prospěch – 2. pololetí 8. ročníku 25%, tj. max. 10 bodů

Průměrný prospěch – 1. pololetí 9. ročníku 30%, tj. max. 12 bodů

Okresní a krajské olympiády 8 %, tj. max. 3,2 bodu

Prospěch v profilových předmětech:

Biologie 3%, tj. max. 1,2 bodu

Chemie 3%, tj. max. 1,2 bodu

Český jazyk a literatura 3%, tj. max. 1,2 bodu

Matematika 3%, tj. max. 1,2 bodu

2. Výsledky centrálně zadaných testů z ČJL a MAT v rámci pilotního ověřování (nejlepší výsledek 60 bodů)

Nejlepší výsledek uchazeče je dosažení 100 bodů.

O přijetí rozhoduje pořadí uchazečů na základě prospěchu ze základní školy a výsledků centrálně zadávaných testů z ČJL a MAT.

3.9 Způsob ukončení vzdělávání

Způsob ukončení vzdělávání probíhá v souladu s obecně závaznými právními normami, zvláště pak s vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, v platném znění. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Dosaženým stupněm vzdělání je střední vzdělání s maturitní zkouškou s kvalifikační úrovní EQF 4.

Poznámky k učebnímu plánu:

Sportovně turistický kurz a lyžařský kurz je pořádán pro žáky 2. a 1. ročníků. Tyto kurzy jsou zaměřeny na plnění osnov tělesné výchovy v oblasti lyžování či turistiky. Kurzy mohou být organizovány společně pro žáky jiných oborů. Účast žáků je podmíněna finančními možnostmi rodičů, a proto bude kurz realizován, pokud bude naplněn. Organizace kurzu se řídí platnými metodickými pokyny MŠMT ČR (metodický pokyn MŠMT ČR k organizaci lyžařského výcviku žáků základních a středních škol z 6. 12. 1993, č. j. 24 799/93-50, metodický pokyn k organizování sportovně- turistických kurzů středních škol z 2. 8. 4, č. j. 18 338/94-50).

Odborná praxe se organizuje v období školního vyučování v rozsahu 4 týdnůa zařazuje se do 3. ročníku v měsíci červnu. Výuka může být realizována ve dvou směnách (ranní a odpolední) a probíhá na těch odděleních, kde byla vyučována v předmětu Ošetřování nemocných ve třetím ročníku. Hodinová dotace činí 6 h denně po 4 týdny, celkem 120 h. Hodnocení praxe je součástí předmětu Ošetřování nemocných.

Hodnocení praxe je součástí předmětu Ošetřování nemocných.

Ve všech ročnících denního studia je v každém školním roce zařazena tématika ochrany obyvatelstva za mimořádných situací. Tato výuka je organizována podle platných pokynů vydaných MŠMT ČR.

Dělení hodin ve vyučovacích předmětech se řídí požadavky BOZP a předpisy MŠMT pro dělení tříd.

Celková týdenní hodinová dotace je minimálně 29 vyučovacích hodin a maximálně 35 vyučovacích hodin týdně.

Ve 4. ročníku je zařazen seminář z anglického jazyka pro přípravu k maturitě.

Předměty maturitní zkoušky jsou zvýrazněny tučným písmem a tučné číslice udávají počet praktických hodin, jejich minimální počet 1200 hodin je stanoven RVP.

4. Učební plán

Učební plán

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra
Délka a forma vzdělávání: 4 roky v denní formě vzdělávání
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025

Vyučovací předmět	Počet týdenních vyučovacích hodin						
	22/23 Fialová, Vršecká 1. ročník 34	21/22 Vacek, Pokorný 2. ročník 34	20/21 Soukupová, Míka 3. ročník 32	19/20 Severová, Maršálková 4. ročník 28	Celkem týdně	Celkem za dobu vzdělávání	Disp.hod. RVP
Český jazyk a literatura	1/34 2/68	2/68 1/34	2/64 1/32	2/56 2/56	7/5 6/5	222/160 190/160	2 1
Anglický jazyk	4/136	3/102	3/96	3/84	13/10	418/320	3
Společenskovědní základ	2/68	1/34	2/64		5/5	166/160	
Chemie	2/68	1/34			3	102	1
Biologie a ekologie	2/68				2	68	1
Fyzika	2/68				2 7/4	68 238/128	1
Matematika	3/102	2/68	2/64	2/56	9/7	290/224	2
První pomoc		2/68			2	68	
Tělesná výchova	2/68	2/68	2/64	2/56	8 10/8	256/256	2

Informační a komunikační technologie	2/68	2/68			4/4	136/128	
Ekonomika		2/68			2/2	68	
Výchova ke zdraví	1/34				1	34	
Somatologie	5/170				5	170	1
Klinická propedeutika		2/68			2	68	1
Patologie		2/68			2	68	1
Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena		2/68			2 11/8	68 408/256	1
Ošetřovatelství*	**3**+3/ **102**+102	**6/204**	5+**2**/ 160+**64**	5+2/ 140+56	26	828	
Ošetřování nemocných*			14/448	14/392	28 5 4/54	840 1668/1728	
Psychologie a komunikace		2/68	2/64	1/28	5/5	160/160	
Seminář (anglický jazyk, MAT)				1/28	1	28	1
Celkem	34	32	35	34	136	4436	19/11
Odborná praxe			4týdny/**120**h.				

* hodiny praktické výuky:102+204+64+56+448+392=1266 + 120= 1386h./ 1200

Přehled využití týdnů				
Činnost	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
Vyučování	34	34	32	28
Odborná praxe	0	0	4	0
Sportovní kurzy	1	1	0	0
Školní akce- exkurze, výlety, soutěže	3	3	2	0
Maturitní zkoušky	0	0	0	5
Rezerva	2	2	2	3
Celkem	40	40	40	37

4 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53 – 41 – M / 03 Praktická sestra
Délka a forma vzdělávání: 4 roky v denní formě vzdělávání
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Vzdělávací oblasti RVP	Minimální počet vyuč.hodin týdenních/ celkových	Vyučovací předmět ŠVP	Počet vyuč. hodin týdenních/ celkových	Využití disponibilních hodin
Jazykové vzdělávání český jazyk cizí jazyk	5/160 10/320	Český jazyk Anglický jazyk	7/228 13/427	2 3
Společenskovědní vzdělávání	5/160	Společenskovědní základ	5/166	
Přírodovědné vzdělávání	4/128	Chemie Biologie a ekologie Fyzika	3/102 2/68 2/68 Celkem 7/238	1 1 1
Matematické vzdělávání	7/224	Matematika	7/231	
Estetické vzdělávání	5/160	Literatura	6/196	1
Vzdělávání pro zdraví	8/256	Tělesná výchova První pomoc	8/262 2/68 Celkem 10/330	2

Ekonomické vzdělávání	2/64	Ekonomika	2/68	
Informatické vzdělávání	4/128	Informatické vzdělávání	4/136	
Základ pro poskytování ošetřovatelské péče	8/256	Výchova ke zdraví Somatologie Klinická propedeutika Patologie Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	1/34 5/170 2/68 2/68 1/34 Celkem 11/374	 1 1 1
Ošetřovatelství a ošetřování nemocných	54/1728	Ošetřovatelství Ošetřování nemocných	26/849 28/882 Celkem 54/1731	
Sociální vztahy a dovednosti	5/160	Psychologie a komunikace	5/163	
Seminář Cizí jazyk		Anglický jazyk	1/28	1
Disponibilní hodiny				15
Celkem RVP	128/4096	Celkem ŠVP	132/4283	

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Český jazyk
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Český jazyk a literatura

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**1+2**	**2+1**	**2+1**	**2+2**	**7/6**

5.1.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Český jazyk má v první řadě za úkol rozvíjet komunikační schopnosti žáků. Předmět napomáhá kultivaci jazykového projevu, upevňuje hlubší porozumění gramatickému systému češtiny a rozvíjí čtenářskou gramotnost žáků. Velmi důležitým cílem je také schopnost žáků odhalit manipulativní postupy, čelit jim a rovněž se jich nedopouštět.

Charakteristika učiva

Charakter učiva vychází z oblasti vzdělávání a komunikace v českém jazyce. Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a vede k hlubšímu poznávání jednotlivých jazykovědných disciplín a následnému upevňování a procvičování učiva.

Učivo je realizováno především ve výuce, je využívána dostupná multimediální technika. Žáci jsou vedeni k tvořivým aktivitám, tříbí si schopnosti dialogu, asertivní komunikace, kriticky hodnotí informace z různých zdrojů, ověřují je a interpretují. Pracují samostatně v týmu.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Český jazyk směřuje k tomu, aby žáci v praxi využili poznatky z jednotlivých jazykovědných disciplín, uměli se srozumitelně a souvisle vyjadřovat či přesně formulovat a obhajovat své názory. Jsou vedeni k tomu, aby chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Strategie (pojetí) výuky

Učivo je zařazeno do všech čtyř ročníků. Ve výuce se pracuje převážně s textovým materiálem. Žáci prakticky užívají spisovného jazyka, který si zdokonalují pod vedením vyučujícího díky uměleckým textům a doprovodným zvukovým nahrávkám. Gramatické jevy si procvičují v nejrůznějších formách cvičení či slohových pracích. Ve výuce se kombinují metody výkladu se skupinovou prací a samostatným procvičováním. Schopnost komunikovat a kooperovat je důležitý výstup výuky, který žáci prezentují v mluvních cvičeních i písemných

pracích. Žáci pracují s odbornými příručkami, využívají multimédií, nezastupitelná je také „živá“ komunikace při exkurzích a besedách.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy je dokument, ve kterém jsou podrobně popsána kritéria pro hodnocení (dokument je součástí Přílohy č.1). Do hodnocení jsou zahrnuty i aktivity dokládající schopnosti a dovednosti žáků, např. přednes referátů nebo prezentace individuální nebo skupinové práce. V klasifikaci jsou obsaženy i výsledky kontrolních slohových prací: v každém pololetí 1. – 3. ročníku jedna, ve 4. ročníku slohová práce v prvním pololetí. Při hodnocení dává učitel žákům prostor k sebehodnocení. Sám pak postupuje v souladu s platným klasifikačním řádem školy a s ohledem na požadavky integrovaných žáků s SPU. Český jazyk bude klasifikován s literární výchovou jako jeden předmět český jazyk a literatura.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji níže uvedených kompetencí:

- kompetence komunikativní, tzn. vhodně se vyjadřovat, obhajovat a formulovat své myšlenky, názory a postoje, diskutovat a respektovat názory druhých
- personální kompetence, tzn. efektivně se učit a pracovat, využívat zkušenosti a dále se vzdělávat
- sociální kompetence, tzn. adaptovat se na měnící se pracovní podmínky, pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.
- digitální kompetence - kompetence pracovat s informacemi a využívat prostředky informačních a komunikačních technologií, tzn. žáci jsou schopni pracovat s prostředky informační a komunikační technologie, využívat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, slovníky, média) a přistupují kriticky k získaným informacím.
-

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V předmětu český jazyk jsou rozvíjena tato průřezová témata:

člověk a svět práce, tzn., žák vyhledává a posuzuje informace o profesních záležitostech; osvojí si vhodné způsoby verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních; komunikuje s potencionálními zaměstnavateli a uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a význam vzdělání

občan v demokratické společnosti, tzn. žák má úctu k materiálním i duchovním hodnotám; získá schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi; osvojí si dovednost jednat s lidmi; orientuje se v masových médiích; rozvíjí komunikativní a personální kompetence a osvojí si práci s informacemi.

člověk a digitální svět, tzn., využívá výpočetní techniku pro vyhledávání, zpracování a prezentaci informací.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk úzce souvisí se všemi vyučovacími předměty zejména s literární výchovou, Psychologií a komunikací, Společenskovědním základem.

5.1.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník 34 hodin, český jazyk

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - Si ověří stav svých vstupních vědomostí - objasní vztah jazyka a řeči posoudí celkovou charakteristiku češtiny	Úvod do studia jazyka - smysl výuky mateřského jazyka - jazykovědné disciplíny - vztah jazyka a řeči
Žák: - vysvětlí vybrané pojmy ze stylistiky, které byly v obsahu učiva - definuje dané útvary a využívá je v praxi - uvede činitele komunikačního procesu, vyvozuje obecná poučení i ze svých zkušeností - uvede vztah mezi jazykovou správností a jazykovou kulturu Žák: - se zapojuje do diskuze, nalézá odpovědi na své otázky a je přístupný konstruktivní kritice, ale zároveň je jí schopen - se zaměřuje na zdvořilost a způsob jejího přiměřeného vyjadřování díky informačnímu a pragmatickému charakteru učiva nalézá odpovědi na jazykové a slohové otázky a hledá pomoc při řešení komunikačních problémů	Úvod do stylistiky - slohu jazykových projevů - jazykové styly a slohotvorní činitelé Styl prostě sdělovací - zpráva a oznámení – pozvánka - oprava vstupní prověrky - mailová komunikace, inzerát, SMS a MMS zprávy
Žák: - vyslovuje spisovně - zkulturní svou běžnou komunikaci a konverzuje kultivovaněji (jde o hlavní komunikační a slohový úkol v prvním ročníku)	Zvuková stránka jazyka - spisovná výslovnost - tvarosloví Zvuková stránka věty a projevu - pravidla diskuze - referáty o četbě, interpretace textů

Žák: - aplikuje poznatky z pravopisu v praxi - prakticky používá pravidla v PČP, uvědomuje si důležitost znalostí v oblasti ortografie	Ortografie - zdvojené hlásky - psaní ú/ů - koncovky substantiv a adjektiv
Žák: - se zdokonaluje v korespondenci soukromé, odborné (z oblasti své příští profese) i úřední - vyjadřuje se zdvořile - popíše druhy a struktury dopisů, cvičí se v jejich tvorbě - je veden k originalitě	Osobní dopis - forma a uspořádání dopisu - porovnání textů dopisů různých osobností Úřední dopis - forma a uspořádání dopisu - porovnání dopisů soukromých a odborných - tvorba motivačního dopisu k žádosti o zaměstnání - otevřený dopis, dopis k petici
Žák: - využívá obecné poučení v praxi	Opakování ortografie - shoda přísudku s podmětem a s několikanásobným podmětem - jazyková prověrka - oprava jazykové prověrky - využití metody komentovaného psaní
Žák: - si ujasní vztah pojmenování a slova - najde vztahy mezi slovy v textu, pojmenuje je, popř. nahradí a interpretuje - vymezí pojmy týkající se slovní zásoby, jejího členění a obohacování (důležité je, aby poznal a definoval vztahy mezi slovy)	Pojmenování a slovo - slovní zásoba a její členění - vztahy mezi slovy (homonyma, synonyma, antonyma, metafora, metonymie,…) - interpretace textů - slovní zásoba češtiny a způsoby jejího - obohacování - posuzování a výběr výrazů - „hra se slovy“
Žák: - zdokonaluje se v ortografických dovednostech a uvědomuje si důležitost jejich využívání v praxi - aplikuje získané poznatky na praktických příkladech v interpunkci v souvětí	Opakování ortografie - psaní velkých písmen - diktáty - psaní čárky ve větě jednoduché a v souvětí - psaní interpunkce v souvětí
Žák:	Vypravování v běžné komunikaci i v oblasti umělecké

- rozeznává působivost vypravování a jeho přímou závislost na vhodně vybraných lexikálních a gramatických prostředcích (druhy přísudku, řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá) - ,použije získané vědomosti ve vlastní komunikaci - systematizuje a prohlubuje poznatky z ortografie a syntaxe	- aktivní naslouchání - převyprávění a dramatizace textu - lexikální a gramatické prostředky vypravování – shrnutí poznatků - domácí slohová práce - Analytická syntax - věty hlavní, vedlejší, druh souvětí - větné členy a větné vztahy

1. ročník 68 hodin, literatura

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - objasní smysl literatury v životě a vysvětlí její jednotlivé funkce - rozliší rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem - shrne pomocí interpretací celkovou charakteristiku literatury	Úvod do studia literatury funkce umělecké literatury (lit. krásná, věcná, triviální, pokleslá) základní literárněvědné pojmy tropy a figury
Žák: - rozlišuje pojmy mýtus a pověst - v diskuzi srozumitelně formuluje názor na literární dílo - uvede klady a zápory díla a vystihne jeho podstatné rysy - postihne alespoň částečně vliv Bible na umění - vysvětlí nadčasovost děl a poznává jejich filozofii - respektuje různorodost názorů a postojů, vystihne přínos jinakosti	Nejstarší literatury světa slovesné umění před vznikem písma Mezopotámie (Epos o Gilgamešovi) Bible (Starý i Nový zákon) řecká literatura (Homér, Sofokles) řecká filozofie (Sokrates, Platon) římská literatura (Ovidius)
Žák: - vystihne podstatné rysy, zaměří se na estetický ideál středověku a na celkový společenský a kulturní kontext - interpretuje daný text - je veden k samostatnosti a hledání vhodných způsobů vyjádření	Středověké umění staroslověnské období naší literatury latinská literatura na našem území zesvětštění literatury vrchol gotické kultury (demokratizace, žákovská tvorba) literatura doby husitské literatura období husitských válek
Žák: - vystihne podstatné rysy pojmů a vysvětlí shody i rozdíly - charakterizuje období a zhodnotí jeho přínos v oblasti kulturní	Humanismus a renesance ve světové literatuře Itálie (Alighieri, Boccaccio) Francie (Villon) Španělsko (Cervantes) Anglie (Shakespeare)

- shrne poznatky získané z vlastní četby pro spolužáky a srozumitelně formuluje vlastní názor, volí vhodnou formu vyjadřování (hledá nadčasovost děl) - srovná českou tvorbu s tvorbou jiných národů a kultur - posoudí význam české tvorby	Humanismus a renesance v českých zemích
Žák: - zařazuje typická díla - rozpozná jejich význam pro současnost - interpretuje text s použitím znalostí z teorie literatury - se zapojuje do diskuze, nalézá odpovědi na své otázky a je přístupný konstruktivní kritice, ale zároveň je jí také schopen - se zapojuje do skupinové práce, hledá pomoc při řešení komunikačních problémů - rozeznává nadčasovost filozofických myšlenek, formuluje je a srozumitelně je vysvětlí	Literární baroko společenský a historický kontext doby umělecké a myšlenkové znaky směru Evropské literární baroko mystická lyrika, díla epická České literární baroko osobnost J. A. Komenského
Žák: - zařazuje typická díla, rozlišuje jednotlivé znaky směru a filozofie - interpretuje text - si zopakuje části dramatu, jeho znaky a zákonitosti	Klasicismus a osvícenství společenský a historický kontext doby umělecké a myšlenkové znaky směru klasicistní drama (Moliere) osvícenství ve Francii (Voltaire, Diderot) osvícenství v Anglii (Defoe, Swift)
Žák: - charakterizuje dané pojmy - zhodnotí význam celého hnutí - si zopakuje a upřesní jednotlivé tropy a figury - zúročí své vědomosti a dovednosti v besedě o četbě	České národní obrození kulturně historický kontext, etapizace novinářská činnost, drama, beletrie, věda panslavismus a vlastenecký nacionalismus (Šafařík, Palacký, Kollár) RKZ F. L. Čelakovský – ohlasová poezie tropy a figury opakování – prohlubování znalostí pomocí literárních interpretací

2. ročník 68 hodin, český jazyk

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák:	Morfologie

- při řešení jazykových a komunikačních úkolů aplikuje faktografické znalosti (pojmy, kategorie, pravidla) a zdůvodňuje své řešení	- gramatické kategorie vyššího a nižšího řádu
Žák: - objasní základní pojmy lexikologie - rozliší synonyma, homonyma, antonyma - formuluje přenášení významu, uvede příklady a zdůvodní svá řešení	Lexikologie - úvod do lexikologie – základní pojmy - lexikální jednotky – pojmenování a slovo - sémantické vztahy – polysémie, homonymie, synonymie, antonymie - přenášení slovního významu – metafora, metonymie, synekdocha - dynamika slovní zásoby - individuální slovní zásoba
Žák: - na ukázce textu rozliší popis prostý, odborný, umělecký - sám produkuje pro něj vhodné popisové projevy	Popis, druhy popisu - základní druhy popisu, užití popisného slohového postupu - charakteristika, subjektivně zabarvený popis
Žák: - charakterizuje základní termíny derivologie - na příkladu dokáže rozpoznat různé způsoby obohacování slovní zásoby, sám aktivně tvoří složeniny, zkratky,… - uvede proces úžení a rozšiřování významu, univerbizace, multiverbizace - shrne vývojové tendence současné češtiny	Derivologie - základní terminologie (slovo, slovotvorný základ, formant) - slovotvorná stavba slova, základní typy odvozování - další způsoby obohacování slovní zásoby – skládání, zkracování,… - úžení a rozšiřování významu, univerbizace, multiverbizace, přejímání slov, pravopis slov přejatých, - vývojové tendence současné češtiny, shrnutí
Žák: - upevňuje a rozšiřuje již získané pravopisné dovednosti	Pravopis - psaní velkých písmen - interpunkční čárka ve větě jednoduché (různé druhy přívlastků, vsuvka) - hranice slov v písmu, příslovečné spřežky
Žák: - charakterizuje odborný styl - vyjadřuje se odborně o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu - používá postupů odborného stylu při studiu odborných předmětů	Funkční styl odborný - vnitřní diferenciace, tvary - úvahový a výkladový postup v odborném stylu - práce s texty – útvary odborného stylu

	- popis objektu, popis děje, referát - slohová práce - anotace
Žák: - při řešení jazykových a komunikačních aplikuje faktografické znalosti (pojmy, kategorie, pravidla) a zdůvodňuje své řešení	Morfologie - opakování - problematika zvláštností ohebných slovních druhů (jmenný rod, přecházení od vzoru ke vzoru, duální tvary,…) - neohebné slovní druhy
	Administrativní styl - základní charakteristika - žádost, životopis, stížnost, reklamace
Žák: - vyjadřuje se výstižně, věcně a jazykově správně o jevech svého oboru, rozebere specifické zvláštnosti profesní mluvy svého oboru	Specifické jazykové prostředky ve zdravotnické profesi

2. ročník 34 hodin, literatura

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**
Žák: - vystihne podstatné rysy romantismu - zařazuje typická díla - zhodnotí význam daného autora, jeho díla pro romantismus i pro další generace - při práci s textem rozvíjí své tvůrčí schopnosti a fantazii a vyhledává vhodné způsoby vyjádření - v diskuzi srozumitelně formuluje vlastní názor na dílo, autora	Romantický postoj ke světu romantismus a jeho umělecké znaky romantismus ve světové literatuře Anglie (G. G. Byron) Francie (V. Hugo) Rusko (A.S. Puškin) USA (E. A. Poe) Romantismus u nás K. H. Mácha – Máj seminář k Erbenově Kytici
Žák: - vystihne podstatné rysy realismu - zařazuje typická díla - zhodnotí význam daného autora, jeho díla pro realismus a naturalismus i pro další generace - při práci s textem rozvíjí své tvůrčí schopnosti a fantazii a je veden k hledání vhodných způsobů vyjádření - v diskuzi srozumitelně formuluje vlastní názor na dílo, autora	Předpoklady vzniku a umělecké zásady realismu a naturalismu realismus ve světové literatuře Anglie (Ch. Dickens) Francie (H. de Balzac, G. Flaubert, E. Zola) Rusko (F. M. Dostojevskij)
Žák:	Česká literatura 40. a 50. let 19. století

- popíše zvláštnosti českého kulturního a politického prostředí - srovná českou tvorbu s tvorbou různých národů a kultur a uspořádá si - tak svůj pohled na multikulturní svět - zařadí typická díla, rozliší jednotlivé znaky směru - charakterizuje podstatu jednotlivých generací - zdokonaluje se v interpretaci textu - vyjádří vlastními slovy význam jednotlivých autorů a dokáže přiřadit jednotlivá díla ke spisovatelům - interpretuje díla s venkovskou a historickou tematikou - identifikuje zvláštnosti dramatického textu	společenské a politické poměry K. H. Borovský, žánr satira Božena Němcová Česká literatura 50. – 70. let 19. století – Generace májová charakteristika generace Jan Neruda Karolína Světlá Jakub Arbes Česká literatura 70. – 80. léta 19. století – Generace ruchovců a lumírovců charakteristika školy národní a kosmopolitní Svatopluk Čech Josef Václav Sládek Jaroslav Vrchlický Julius Zeyer Česká próza kritického realismu 2. poloviny 19. století proud prózy s venkovskou tématikou (K.V. Rais) proud prózy s historickou tématikou (A. Jirásek) České realistické drama 2. poloviny 19. století obecná charakteristika tvorba bratří Mrštíků Národní divadlo – vznik, otevření, umělci podílející se na výzdobě ND

3. ročník 64 hodin, český jazyk

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - při řešení jazykových a komunikačních úkolů aplikuje faktografické znalosti (pojmy, kategorie, pravidla) a zdůvodňuje své řešení	Morfologie - opakování slovních druhů, gramatických kategorií
Žák: - správně používá syntaktické pojmy, které byly obsahem učiva	Syntax - základní terminologie - věta a výpověď

- popíše rozdíl mezi souvětím podřadným a souřadným - provede syntaktický rozbor věty jednoduché a souvětí	- souvětí souřadné a podřadné, větné vztahy - větné členy - aktuální členění výpovědi, slovosled - nepravidelnosti větné stavby - úvod do valenční syntaxe, větné schéma - výstavba textu a jeho členění
Žák: - uvede základní rysy publicistického stylu - vysvětlí funkci publicistiky - ve společnosti - sám produkuje publicistické texty - vysvětlí podstatu bulváru a uvede příklady bulvárních témat - charakterizuje styl reklamy	Publicistický styl - charakteristika, funkce - základní slohové prostředky publicistiky - publicistické žánry a útvary (zpráva, komentář, kritika, reportáž, fejeton) - slohová práce - oprava slohové práce, zhodnocení - bulvár, investigativní žurnalistika, regionální periodika - reklama - její specifika - vytvoření vlastního reklamního materiálu (plakát, leták) Frazeologie
Žák: - ovládá pravidla psaní interpunkčních znamének	Pravopis - čárka v souvětí - další interpunkční znaménka - procvičování problematických pravopisných jevů
Žák: - charakterizuje úvahový postup, - zpracovává úvahové texty a vyjadřuje svůj postoj ke skutečnostem	Úvaha a úvahový postup - úvaha – základní rysy - jazyk a kompozice, řečnická otázka - slohová práce - oprava slohové práce, zhodnocení - řeč přímá a nepřímá - věty podle postoje mluvčího
Žák: - odlišuje na ukázce specifičnost různých slohových postupů např. ve stylu odborném, publicistickém a uměleckém	Funkční styly jazyka - souhrnné opakování na textech různého typu

Žák: - charakterizuje vývoj české jazykovědy a uvede její největší osobnosti	Česká jazykověda - průřez dějinami české jazykovědy - významné osobnosti české lingvistiky

3. ročník 32 hodin, literatura

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**
Žák: - popíše atmosféru doby konce 19. století - formuluje základní teze nově vznikajících uměleckých tendencí - charakterizuje generaci prokletých básníků, vystihne jejich význam - popíše význam daného autora a jeho díla	Světová literatura konce 19. století atmosféra doby prokletí básníci – pojem a charakteristika básnických směrů Ch. Baudelaire, P.Verlaine, J.A.Rimbaud Česká literatura 90. let 19. století hnutí Česká moderna umělecké směry a tendence, hlavní představitelé
Žák: - charakterizuje hlavní společné rysy generace buřičů - zařazuje typická díla	Generace tzv. anarchistických buřičů společné charakteristické rysy představitelé buřičů Petr Bezruč, žánr sociální balady
Žák: - charakterizuje nové umělecké směry a tvůrčí metody, přiřadí odpovídající ukázku textu - zdůvodní význam daného autora, jeho díla pro současníky i pro další generace - při práci s textem rozvíjí své tvůrčí schopnosti a fantazii a je veden k hledání vhodných způsobů vyjádření	Nové umělecké směry a tvůrčí metody 1. poloviny 20. století formou prezentace žáků dadaismus, futurismus, kubismus, surrealismus Světová a česká avantgarda – vybrané osobnosti a texty básnické osobnosti české meziválečné literatury (V. Nezval, J. Seifert a další)
Žák: - popíše situaci ve společnosti, která vede k rozvoji dané literatury - formuluje význam tématu válečného konfliktu v literatuře - uvede příklady umělecké výpovědi o válce	Vývoj prózy v 1. polovině 20. století úvod, historické souvislosti přehled světové a české prózy Téma 1. světové války ve světové literatuře Francie (R. Rolland)

- uvede zvláštnosti českého kulturního a politického prostředí - srovná českou tvorbu s tvorbou různých národů a kultur	Německo (E. M. Remargue) USA (E. Hemingway) Téma 1. světové války v české literatuře Jaroslav Hašek, postava vojáka Švejka legionářská literatura, komparace autorských stylů „válečných autorů“
Žák: - srovná obraz člověka v textech několika autorů - charakterizuje demokratický proud české prózy - popíše základní rysy schematické tvorby	Obraz člověka ve světové literatuře tzv. moderní próza (J.Joyce, V.Woolfová) Pražská německá literatura (F. Kafka) Obraz člověka v české literatuře Karel a Josef Čapkové Karel Poláček Vladislav Vančura a další osobnosti
Žák: - interpretuje pojem spiritualismu, aplikuje ho na literární prostředí	Spirituální proud ve světové literatuře Francie (A. de Saint-Exupéry) Rusko (M.Bulgakov) Spirituální proud v české literatuře Jan Čep

4. ročník 62 hodin, český jazyk

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - uvede a stručně charakterizuje základní jazykovědné disciplíny	Úvod do obecné jazykovědy - jazyk a myšlení - jazykověda a její disciplíny
Žák: - charakterizuje vývoj mateřského jazyka v oblasti hláskosloví, morfologie a pravopisu - odliší jazykové zvláštnosti slovenštiny	Vybrané kapitoly z historické mluvnice - hláskosloví, morfologie - vývoj českého pravopisu - vztah češtiny a slovenštiny

- charakterizuje pojmy norma a kodifikace - rozliší spisovný jazyk a nespisovné útvary - charakterizuje obor lexikologie	Současná spisovná čeština - norma, kodifikace - vývojové tendence jazyka Útvary národního jazyka - charakter spisovné češtiny, její funkce - nespisovné útvary, vhodnost útvarů v různých komunikačních situacích Lexikologie - opakování poznatků z lexikologie - individuální slovní zásoba
Žák: - upevňuje a rozšiřuje již získané pravopisné dovednosti	Pravopis - opakování probraných pravopisných jevů (psaní velkých písmen, shody podmětu s přísudkem, psaní předpon a předložek,…)
Žák: - uvažuje o problému z různých úhlů pohledu, - odlišuje na ukázce specifičnost jednotlivých funkčních stylů, rozlišuje je a blíže charakterizuje	Neumělecký text - práce s neuměleckým textem (slohové postupy, útvary, funkční styly, jazyková charakteristika atd.)
Žák: - provede rozbor věty jednoduché a souvětí - provede všestranný jazykový rozbor	Syntax - opakování poznatků ze syntaxe – rozbory vět jednoduchých a souvětí - věty podle postoje mluvčího – opakování
	Všestranný jazykový rozbor - různé typy textů z různých stylových oblastí - práce s kodifikačními příručkami - transformace textů napříč styly - typické jazykové jevy
Žák: - objasní funkce jednotlivých stylů - charakterizuje slohové útvary - charakterizuje umělecký styl a jeho funkce - charakterizuje řečnický styl a jeho funkce	Stylistika - opakování základních poznatků o slohu – funkční styly jazyka, slohotvorní činitelé, slohové útvary, kontakt s adresátem (součástí je i vypracování životopisu – přihláška na VŠ)

- uplatňuje své poznatky v praxi při tvorbě vlastních projevů	Řečnický styl - základní charakteristika - jednotlivé útvary

Pozn.: V 1. ročníku proběhne exkurze do knihovny, žáci se dle svých možností zapojují do Olympiády v českém jazyce.

Žáci používají v hodinách tablety a jiné dostupné digitální technologie pro práci s informacemi i procvičování učiva.

4. ročník 62 hodin, literatura

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**
Žák: - formuluje rozdíly mezi klasickým a avantgardním dramatem, uvede představitele - orientuje se v divadelním prostředí meziválečné doby u nás	Světové drama 1. poloviny 20. století absurdní drama epické divadlo G.B.Shaw, S.Beckett Česká meziválečná dramatická tvorba divadla stálá a avantgardní, charakteristika Osvobozené divadlo W+V
Žák: - uvede příklady uměleckých výpovědí o válce, nesvobodě a interpretuje je	Česká literatura přímého ohrožení fašismem atmosféra doby poezie (J.Orten, J.Kolář) próza (J. Drda)
Žák: - určí typická díla, zhodnotí význam daného autora i textu pro dobu, kdy tvořil i pro další generace	Světová literatura 2. poloviny 20. století vybrané literární osobnosti (U.Eco, J.P.Sartre, A.Camus, G.G.Marquez, A.Solženicyn, beat generation)
Žák: - charakterizuje literární vývoj v daném období, vysvětlí změnu funkce umění - popíše program jednotlivých básnických skupin	Česká literatura 1945 - 1968 charakteristika doby, proměna funkce literatury poezie – literární sdružení – osobnosti próza s důrazem na židovskou literaturu – A. Lustig, L. Fuks, J. Otčenášek

- uvede příklady literárních výpovědí o holocaustu - vysvětlí znaky budovatelského románu	budovatelský román absurdní drama (V. Havel), autorská divadla
Žák: - charakterizuje literární vývoj v daném období - rozdělí tvorbu na 3 linie, každou z nich charakterizuje a přiřadí k nim nejvýznamnější představitele - vymezí exilovou a samizdatovou tvorbu	Česká literatura po roce 1968 charakteristika doby, Charta 77 oficiální poezie samizdatová a exilová poezie (J. Skácel) český underground, časová píseň (K. Kryl) oficiální próza po roce 1968 – B. Hrabal, O. Pavel, Vl. Páral samizdatová a exilová próza – M. Kundera, J. Škvorecký, L. Vaculík exilová nakladatelství samizdatové edice a periodika
Žák: - vysvětlí změnu poměrů v umění po roce 1989	Polistopadová literatura změna poměrů v literatuře tvorba „starších“ autorů nová literární generace

Poznámka:

V průběhu všech ročníků navštíví žáci alespoň jednou během školního roku divadelní představení, které se svým tématem vztahuje k určitému časovému období. Výuku doplňují také školní exkurze, do 3. ročníku je zařazena exkurze do Památníku Karla Čapka ve Strži u Dobříše.

Žáci používají v hodinách tablety a jiné dostupné digitální technologie pro práci s informacemi i procvičování učiva.

5.2 Cizí jazyk

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Anglický jazyk
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Anglický jazyk

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem

Počet hodin	**4**	**3**	**3**	**3**	**13**

5.2.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem výuky anglického jazyka je pomoci žákům osvojit si jazyk, používat jej jako nástroj komunikace a vnímat jako prostředek k získávání dalších informací potřebných k osobnostnímu i profesnímu rozvoji. Znalost jazyka plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladých lidí do společnosti a má významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů a samostatného kritického myšlení žáků. Vzdělávání v anglickém jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva

Výuka anglického jazyka vyplývá z RVP z oblasti vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Vzdělávání v cizím jazyce připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům. Hlavní náplní je systematický výcvik v osvojování si jazykových prostředků a jejich uplatňování ve všech řečových dovednostech. Předmět rozvíjí schopnost se kultivovaně vyjadřovat v rámci situací každodenního života a zájmů, rozvíjí schopnost se vyjadřovat profesně v rámci oboru nutriční asistent a rozšiřuje poznatky o anglicky mluvících zemích.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka anglického jazyka je vedena tak, aby žáci získali účinný komunikační prostředek, který přispěje k posílení jejich jazykovému sebevědomí a k rozšíření jejich kulturního rozhledu. Povede je k toleranci, k chápání respektování tradic, zvyků a sociálních a kulturních odlišností jiných národů. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich schopnost celoživotního učení.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka anglického jazyka je rozvržena do všech ročníků. První ročník je ve větší míře věnován opakování gramatických struktur, druhý ročník prohlubování jazykových znalostí a kompetencí, třetía čtvrtý ročník je obohacen o výuku odborné terminologie a větší důraz je kladen na konverzaci. Při výuce se uplatňují principy, strategie a techniky moderních výukových metod (např. činnostní vyučování, komunikativní metoda, některé prvky gramaticko-překladové metody). Prostřednictvím osvojování si jazykových prostředků, tj. výslovnosti, slovní zásoby, gramatiky a pravopisu si žáci prohlubují jazykové znalosti, které uplatňují v řečových dovednostech (tj. poslech, čtení, ústní a písemný projev), které si osvojují integrovaně
a v propojení s ostatními předměty. V hodinách žáci pracují aktivně. Jsou soustavně vedeni k odpovědnosti za své učení, k sebereflexi svého učebního stylu a volby vhodných učebních strategií. Individuální práce se střídá s prací ve dvojicích a malých skupinách. Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskusi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly a zadává a opravuje testy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy je dokument, ve kterém jsou podrobně popsána kritéria pro hodnocení (dokument je součástí Přílohy č.1). Žák je veden k hodnocení své práce a práce svých spolužáků. Prověřují se komplexní řečové dovednosti, a to ústní i písemné. V ústním projevu se hodnotí zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na samostatnost, pohotovost, srozumitelnost a plynulost. V písemném projevu se hodnotí grafická stránka jazyka, rozsah použité slovní zásoby, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na správnost, srozumitelnost a přiměřenost. Při hodnocení je zohledněna domácí příprava, snaha a přístup žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Ve výuce anglického jazyka jsou rozvíjeny tyto kompetence:

- komunikativní kompetence: učitel rozvíjí schopnost žáků vyjadřovat se v cizím jazyce s ohledem na účel jednání a komunikační situaci. Učitel podporuje rozvoj psané i ústní komunikace a vhodné formy jejich prezentace.
- kompetence k učení: učitel vede žáka k samostatné práci, pomáhá mu účinně využívat nejrůznější formy učení, učí ho přistupovat ke zdrojům informací a jejich vyhodnocování.
- kompetence personální a sociální: učitel podporuje kooperativní prostředí, učí žáky korekci vlastního jednání a chování, dbá na udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné toleranci a empatii. Žáci odpovídají za splnění svěřeného úkolu, pracují samostatně a uplatňují sebereflexi.
- kompetence k řešení problémů: žáci se učí řešit jazykové problémy a situace, dokážou je řešit adekvátním způsobem.
- občanské kompetence a kulturní povědomí: žáci aktivně vyhledávají a seznamují se s různými aspekty každodenního života anglicky nebo německy mluvících zemí a jsou tak vedeni k pochopení různorodosti jednotlivých kultur, k toleranci a respektu.
- Digitální kompetence: Žáci aktivně vyhledávají a ověřují informace pomocí digitálních zdrojů, efektivně využívají online jazykové nástroje a aplikace, komunikují a spolupracují v digitálním prostředí. Rozvíjejí kritické myšlení v oblasti mediální gramotnosti a dbají na bezpečné chování online. Digitální technologie podporují výuku anglického jazyka prostřednictvím interaktivních materiálů, jazykových aplikací a online platforem, které žáci aktivně využívají ke komunikaci a spolupráci.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti: žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, dovedli komunikovat s lidmi a vážili si materiálních a duchovních hodnot. Při práci poznávají ostatní členy své skupiny a učí se spolupracovat, diskutovat, hledat kompromisní řešení. Žáci jsou vedeni k samostatnému a svobodnému projevu a k toleranci při vyjadřování myšlenek svých spolužáků.

Člověk a životní prostředí: prostřednictvím konverzačních témat o ekologii, ekologickém chování, přírodě a životním prostředím jsou žáci vedeni k tomu, aby si všímali vztahu člověka a přírody, aby si uvědomovali negativní i pozitivní dopady lidského konání na

životní prostředí, aby si uvědomovali důsledky vlastního ekologického jednání, aby sami aktivně vyhledávali informace a rozšiřovali si znalosti o životním prostředí.

Člověk a digitální svět**:** prostřednictvím aktivit rozvíjejících digitální gramotnost, kritické myšlení a bezpečné chování online. Žák analyzuje digitální komunikaci, zkoumají vliv sociálních sítí a procvičuje etické používání technologií v anglickém jazyce. Ověřuje informace z různých zdrojů, chrání své osobní údaje a vytvářejí vlastní digitální obsah. Praktické úkoly, jako je psaní e-mailů, tvorba prezentací nebo simulace online diskuzí, podporují aktivní využívání jazyka v digitálním prostředí. Při výuce systematicky zapojujeme moderní technologie a online nástroje, které usnadňují jazykový rozvoj a spolupráci.

Mezipředmětové vztahy: Český jazyk, Společenskovědní základ, Somatologie.

5.2.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – anglický jazyk

S ohledem k naplnění výukových cílů vyplývajících z nově zavedené Digitální kompetence, Informatického vzdělávání a průřezového tématu Člověk a digitální svět, budou v průběhu studia, tj. ve všech ročnících, systematicky zařazována podtémata a aktivity zaobírajíce se následujícími tematickými okruhy: digitální kompetence, sociální sítě a jejich vliv, fake news a dezinformace, kybernetická bezpečnost, a AI a budoucnost práce. Dále budou zařazované praktické aktivity jako simulace online komunikace, debaty na téma sociálních médií a společnosti, analýza médií, kritické myšlení tváří tvář reklamě, deepfakevideím nebo dezinformačním článkům. V průběhu celého studia budou využívány technologie jako online slovníky a jazykové korektory, aplikace jako Quizlet, Duolingo nebo Kahoot. V neposlední řadě budou aplikovány konkrétní úkoly jako sepsání dojmů a závěrů z Digitálního detoxu, analýza vlastního digitálního otisku a např. psaní recenze na aplikaci.

1. ročník, celkem 136 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Poslech s porozuměním Žák: - interpretuje známá slova a základní fráze týkající se jeho osoby, rodiny a bezprostředního okolí, pokud lidé hovoří pomalu, zřetelně a s dostatečně dlouhými pauzami - reaguje na jednoduché otázky a pokyny vyslovené pomalu a zřetelně - interpretuje hláskovaná slova, čísla, údaje o cenách - dokáže objasnit smysl krátkých zpráv a hlášení Čtení s porozuměním Žák: - odhaduje význam neznámých slov, popř.	Řečové dovednosti - receptivní - produktivní - interaktivní Jazykové prostředky - výslovnost - odlišnost výslovnosti jednotlivých hlásek v porovnání s češtinou (výslovnost plurálů, gerundia, řadových číslovek) - slovní zásoba - v rozsahu daných tematických okruhů (frazeologická spojení) - gramatika - sloveso *to be* - this a that - tvorba otázek

- je dokáže přeložit s pomocí slovníku knižního i online elektronického - čte s porozuměním jednodušší texty - vyhledá klíčová slova a základní informace v textu - dokáže aplikovat vhodné metody čtení Ústní projev Žák: - dokáže aplikovat základní pravidla výslovnosti - dokáže zahájit, ukončit hovor, pozdravit; představit sebe a další osobu - dokáže použít jednoduché fráze při setkání a loučení - dokáže se dorozumět v obchodě, zeptat se lidí, kde bydlí, na jejich známé, umí na stejné otázky reagovat, zjistit jednoduché údaje, zdůvodnit svůj názor - dokáže formulovat žádost o něco - dokáže uskutečnit jednoduchou společenskou konverzaci, i když jí nerozumí natolik, aby ji dokázal sám udržet - vyjadřuje, co dělá ve svém volném čase - správně používá lexikum oblečení, dnů v týdnu, ročních období, měsíců, základních druhů jídla - dokáže vyprávět jednoduchý příběh - sděluje své plány do budoucna - aktivně používá osvojenou slovní zásobu Písemný projev Žák: - dodržuje základní pravopisné normy (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu)	- zápor sloves - členy a, an, the - přivlastňovací pád - přivlastňovací zájmena - sloveso *to have* - množné číslo podstatných jmen - číslovky - přítomný čas prostý - gerundium - there is, there are - ukazovací zájmena - přítomný čas průběhový - zájmena - stupňování přídavných jmen - vyjádření budoucnosti - minulý čas prostý - nepravidelná slovesa - grafická stránka jazyka - zákonitosti psané podoby jazyka - interpunkce, členění do odstavců, - čitelnost Tematické okruhy Osobní údaje Zábava Nakupování Každodenní život Volný čas Orientace ve městě Bydlení Cestování Počasí Zájmy Komunikační situace Seznamování, získávání a předávání informací Vyjádření nutnosti, souhlasu a nesouhlasu Poznatky o zemích Základní poznatky o reáliích anglicky mluvících zemí v rámci probíraných tematických okruhů

- dokáže vytvořit jednoduchý písemný vzkaz, pozdrav, sms a osobní dopis - dokáže vyplnit jednoduchý formulář, zapsat informace do diáře a napsat jednoduché věty o sobě - aktivně používá osvojenou slovní zásobu	

2. ročník, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Poslech s porozuměním Žák: - reaguje na jednoduché otázky a pokyny - vyslovené pomalu a zřetelně - interpretuje hláskovaná slova, čísla, údaje o cenách - interpretuje krátké zprávy a hlášení - interpretuje souvislé projevy - rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu - analyzuje hlavní myšlenky přiměřeného souvislého projevu rodilého mluvčího - rozlišuje podstatné a nepodstatné informace Čtení s porozuměním Žák: - odhaduje význam neznámých slov, popř.	Řečové dovednosti - receptivní - produktivní - interaktivní Jazykové prostředky - výslovnost odlišnost výslovnosti jednotlivých hlásek v porovnání s češtinou (aspirace souhlásek, slovní a větný přízvuk) - slovní zásoba v rozsahu daných tematických okruhů (frazeologická spojení, základní odborná terminologie) Gramatika Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména Vyjadřování množství Předpřítomný čas Příslovce způsobu

je dokáže přeložit s pomocí slovníku knižního i online elektronického vyhledává informace v jednoduchých každodenních materiálech - objasňuje hlavní myšlenky jednoduchého textu synonymními výrazy - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty - vyjadřuje vlastními slovy obsah, hlavní myšlenky přečteného textu Ústní projev Žák - formuluje žádost - dokáže vést jednoduchou společenskou - konverzaci v rámci tematických okruhů, i když jí nerozumí natolik, aby ji dokázal sám udržet - vypravuje jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - sděluje a zdůvodňuje svůj názor - vyjadřuje se s dostatečnou mírou gramatické korektnosti v běžných - předvídatelných situacích - vhodně zvolenými obraty žádá o upřesnění sdělené informace - dokáže obhájit svůj názor i oponovat názory druhých - dokáže zahájit, ukončit hovor, pozdravit - a představit se - hovoří o tom, co dělá ve volném čase a o dovolené - s vizuální oporou jmenuje části lidského těla - stručně charakterizuje sporty a vyjadřuje svůj vztah k nim - jmenuje běžné typy umění a vyjadřuje svůj vztah k nim - popisuje aktivity přispívající ke zdravému životnímu stylu sděluje své plány do budoucna samostatně reprodukuje před publikem jednoduchý monolog dle tematických okruhů	-vedlejší věty vztažné -nepřímá otázka -modální slovesa -tázací dovětky -podmínkové věty (nultý a první kondicionál) -stupňování příslovcí -trpný rod -minulý čas průběhový -složeniny se some, any, every, no -vybraná frázová slovesa -předpřítomný průběhový čas -přivlastňovací zájmena samostatně stojící -průběhový čas přítomný pro vyjádření budoucnosti Tematické okruhy Jídlo a pití Sport Životní styl Cestování, ČR, UK Zdraví, lidské tělo Životní prostředí, příroda Společnost Kultura Domov a domácnost Prázdniny Komunikační situace - získávání a předávání informací

Písemný projev Žák - dodržuje základní pravopisné normy (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu) - dokáže zaznamenat písemně podstatné myšlenky a informace z textu - formuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích ve formě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - formuluje jednoduchý text o událostech - vyjadřuje se vlastními myšlenkami na dané téma dle tematických okruhů - vhodně používá cizojazyčný knižní slovník	vyjádření nutnosti, souhlasu a nesouhlasu, emocí Poznatky o zemích - základní poznatky o reáliích anglicky mluvících zemí v rámci probíraných tematických okruhů - geografická, demografická, hospodářská, politická a kulturní fakta o ČR a Velké Británii

3. ročník, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Poslech s porozuměním Žák: - interpretuje souvislé projevy rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - analyzuje hlavní myšlenky přiměřeného - souvislého projevu rodilého mluvčího - rozlišuje podstatné a nepodstatné informace - sděluje vyslechnuté myšlenky či informace - orientuje se při sledování audio-videonahrávek, filmového nebo divadelního představení Čtení s porozuměním	Řečové dovednosti - receptivní - produktivní - interaktivní Jazykové prostředky - výslovnost - odlišnost výslovnosti jednotlivých hlásek v porovnání s češtinou (aspirace souhlásek, slovní a větný přízvuk) - zvuková stránka věty, intonace, fonetická redukce Slovní zásoba - v rozsahu daných tematických okruhů (frazeologická spojení, základní odborná terminologie)

Žák: - odvozuje význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu, příp. na základě znalosti internacionalismů - využívá dle potřeby dvojjazyčné, výkladové i online elektronické slovníky - dokáže rozlišit hlavní myšlenky čteného textu týkajícího se běžných situací - čte s porozuměním nekomplikované a logicky strukturované texty odpovídající úrovně, zejména texty informační, popisné, umělecké, faktografické a dokumentární - aplikuje vhodnou metodou čtení Ústní projev Žák: - dbá na správné frázování - odlišuje rozdíly v intonaci vět různého charakteru , - volí gramaticky správné výrazy a frazeologické obraty - aktivně používá osvojenou slovní zásobu dokáže zahájit, ukončit hovor, pozdravit a představit se - vyjadřuje své názory a svá stanoviska, emoce a morální postoje - zapojuje se do rozhovoru bez přípravy - reaguje přiměřeným způsobem na jednoduchá konverzační témata - žádá o zopakování sdělení, pokud nezachytí jeho přesný význam - sděluje myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené samostatně reprodukuje před publikem jednoduchý monolog dle tematických okruhů Písemný projev Žák**:** - dodržuje základní pravopisné normy (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku,	- ustálené kolokace, odborné výrazy, fráze týkající se známých témat, frázová slovesa Gramatika - záporné předpony přídavných jmen, vyjadřování intenzity přídavných jmen, pořadí přídavných jmen ve větě - holý infinitiv se slovesy smyslového vnímání, modální slovesa, výrazy *let* a *make, had better, would rather, would sooner, why not* - výrazy *either, neither, both, so, such* - nepřímá řeč, přací věty - budoucí čas průběhový, budoucí čas pomocí *be (about) to* + infinitiv, vedlejší věty časové - druhý kondicionál - tvorba přídavných jmen, frázová slovesa - zvratná zájmena - slovesné konstrukce s gerundiem / infinitivem Tematické okruhy - Osobnostní charakteristika - Móda - Společnost - Významné osobnosti - Osobní život - Věda a technika - Povolání, zaměstnání - Reklama a média - Národní kultury, vzdělávání - Svátky a tradice Komunikační situace Postoj, stanovisko, názor Získávání a předávání informací Vyjádření nutnosti, souhlasu a nesouhlasu, emocí, prosby, svolení, odmítnutí, zákazu a nutnosti

popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu) - používá osvojené gramatické jevy - volí gramaticky správné výrazy a frazeologické obraty - odvozuje význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu, příp. na základě znalosti internacionalismů - dokáže vytvořit vlastní souvislý a pravidlům odpovídající členěný text: (Delší písemný formální a neformální projev) ve formě sdělení, popisu, vyprávění, novinového článku, dopisu a odpovědi na dopis (Kratší písemný projev) ve formě pozvánky, stížnosti, blahopřání, vzkazu, oznámení, inzerát a odpovědi na něj	Emoce - vyjádření zájmu a nezájmu, radosti a zklamání, překvapení, sympatií a strachu Morální postoje - vyjádření a přijetí omluvy a pochvaly, pokárání, rady - vyjádření lítosti, akceptace a neakceptace situace Poznatky o zemích - základní poznatky o reáliích anglicky mluvících zemí v rámci probíraných tematických okruhů - geografická, demografická, hospodářská, politická a kulturní fakta o ČR a Velké Británii

4. ročník, celkem 93 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Poslech s porozuměním Žák: - interpretuje souvislé projevy rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu - dokáže vysvětlit hlavní myšlenky přiměřeného souvislého projevu rodilého mluvčího a dokáže rozlišit podstatné a nepodstatné informace - dokáže reprodukovat vyslechnuté myšlenky či informace - orientuje se při sledování filmového nebo divadelního představení Čtení s porozuměním	Řečové dovednosti - receptivní - produktivní - interaktivní Jazykové prostředky Výslovnost - odlišnost výslovnosti jednotlivých hlásek v porovnání s češtinou (aspirace souhlásek, slovní a větný přízvuk) Slovní zásoba - v rozsahu daných tematických okruhů (frazeologická spojení, základní odborná terminologie) Gramatika

Žák: - dokáže odvodit význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu, příp. na základě znalosti internacionalismů - využívá dle potřeby dvojjazyčné, výkladové i online elektronické slovníky - rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu týkajícího se běžných situací - čte nekomplikované a logicky strukturované texty odpovídající úrovně, zejména texty informační, popisné, umělecké, faktografické a dokumentární - pracuje s texty odpovídající úrovně - samostatně vyhledává informace v autentickém textu - dokáže objasnit hlavní myšlenky textu - aplikuje vhodné metody čtení Ústní projev Žák: - dbá na správné frázování - volí gramaticky správné výrazy a frazeologické obraty - odlišuje rozdíly v intonaci vět různého charakteru - používá osvojené gramatické jevy dokáže zahájit, ukončit hovor, pozdravit a představit se - vyjadřuje své názory a svá stanoviska, emoce a morální postoje - interpretuje nekomplikované projevy rodilých mluvčích jiných jazykových oblastí a zapojí se do rozhovoru bez přípravy - žádá o zopakování sdělení, pokud nezachytí jeho přesný význam vhodně a v dostatečné šíři reaguje na otázky a témata z každodenního života (rozhovor na všeobecné téma) dokáže popsat a porovnat obrázky samostatně a v dostatečné šíři hovoří na zadané téma (obecná i odborná témata) dokáže interaktivně vést rozhovor na zadaná situační témata	Funkční užití poznatků z oblasti morfologie a syntaxe Česká republika Velká Británie USA Nemoci a choroby Zdravotní péče, zdraví Nemocnice a jiná zdravotnická zařízení Profese maséra ve zdravotnictví Komunikační situace: - získávání a předávání informací - vyjádření nutnosti, souhlasu a nesouhlasu, emocí <u>Odborné komunikační situace a témata</u> - příjem a propouštění pacienta/klienta - příprava na vyšetření nebo léčebný výkon - základní ošetřovatelská péče - zjišťování potřeb klienta - informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení - poskytování zdravotních služeb cizincům – hrazení výkonů a léků, pojištění, komunikace s příbuznými Poznatky o zemích - základní poznatky o reáliích anglicky mluvících zemí v rámci probíraných tematických okruhů - geografická, demografická, politická a kulturní fakta o ČR,Velké Británii a USA

samostatně reprodukuje před publikem jednoduchý monolog dle tematických okruhů vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - s vizuální oporou (mapa, obrázky) uvede základní geografické a demografické údaje UK a USA - používá slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu tematických okruhů Písemný projev Žák**:** - dodržuje základní pravopisné normy (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu) - používá osvojené gramatické jevy - volí gramaticky správné výrazy a frazeologické obraty - odvozuje význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu, příp. na základě znalosti internacionalismů samostatně a správně vyhledává informace v anglicko-českém a česko-anglickém slovníku samostatně využívá mluvnických prostředků na úrovni A1-B1 osvojených v průběhu studia - sestaví souvislý a pravidlům odpovídající členěný text týkající se známých témat - dle zadání vytvoří vlastní text: (Delší písemný formální a neformální projev) v podobě sdělení, popisu, vyprávění, novinového článku, dopisu a odpovědi na dopis (Kratší písemný projev) v podobě pozvánky, stížnosti, blahopřání, vzkazu, oznámení, inzerátu a odpovědi na něj - srozumitelně předá myšlenky přečteného textu v podobě popisu, vyprávění, prezentace a reprodukce - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu - používá osvojené gramatické jevy vhodně používá cizojazyčný knižní i online elektronický slovník popřípadě funkce elektronické revize gramatiky a ortografie textu	

5.3 Společenskovědní základ

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Společenskovědní základ
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Společenskovědní základ

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**2**	**1**	**2**	**-**	**5**

5.3.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Společenskovědní základ je součástí vzdělávací oblasti společenskovědní vzdělávání. Cílem předmětu společenskovědní základ je seznámit žáka se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života a s psychologickými, etickými a právními kontexty mezilidských vztahů. Společenské problémy zvládne žák nejen pojmenovat, popsat, objasnit a rozebrat jejich podstatu, ale především umí získané znalosti a dovednosti využít v praktickém životě. Dalším důležitým cílem je vytvářet a kultivovat historické vědomí a spolu s dalšími obory přispívat k celkovému začleňování žáků do společnosti, neboť výuka systematizuje různé historické informace, s nimiž se žáci v běžném životě setkávají a budou setkávat. Společenskovědní základ umožňuje žákům, aby dokázali pomocí poznatků o historii lépe a hlouběji porozumět současnosti.

Charakteristika učiva

Předmět společenskovědní základ realizuje obsah společenskovědního vzdělávání RVP v odborném vzdělávání. Při výuce těchto předmětů je kladen důraz nikoli na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této přípravě je třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického, politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Žák je veden tak, aby jednal odpovědně, žil čestně, vážil si demokracie a svobody, jednal v souladu s humanitou, respektoval lidská práva**,** tvořil si vlastní úsudek, vážil si lidského života**,** ve vztahu k jiným lidem se oprostil od předsudků, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti**,** vážil si kulturních hodnot.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět společenskovědní základ se vyučuje v prvním ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně, ve druhém ročníku v rozsahu 1 hodina týdně, ve třetím ročníku 2 hodiny týdně.

Volba forem a metod výuky je provedena se zřetelem na cíle stanovené školním vzdělávacím programem, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při výuce bude procvičována a doplňována znalost historie s využitím obrazového a textového materiálu, samostatné či skupinové práce žáků (doplňování, přiřazování názvů, testové úlohy apod.) V rámci motivace hledání souvislostí mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a současností. Žáci pracují s běžným základním a aplikačním programovým vybavením na dostupných technologiích (počítač, mobilní telefon, tablet..) získávají informace z otevřených zdrojů a ověřují věrohodnost, kriticky hodnotí uvedené informace a zpracovávají je v prezentacích či jiných ověřovacích nástrojích k získání digitálních kompetencí a propojení s dalšími předměty.

Při výkladu budou využívány životní zkušenosti žáků, na základě dosavadního poznání mohou vyvozovat vlastní závěry, budou vedeni k divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu). Výklad lze vhodně doplňovat příklady z regionu - slovně, audiovizuální technikou, dle možností návštěvou muzea, historickou exkurzí, popřípadě samostatnou prezentací žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy je dokument, ve kterém jsou podrobně popsána kritéria pro hodnocení (dokument je součástí Přílohy č.1). Při hodnocení výsledků učení je pozornost zaměřena na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, schopnost pracovat s texty různého charakteru, schopnost kriticky myslet a debatovat o historické problematice. Žák je též systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.
Ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině,
- hodnocení referátů,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V rámci předmětu společenskovědní základ jsou rozvíjeny tyto kompetence:

- kompetence k učení, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení, uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), využívat různé informační zdroje, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- kompetence k řešení problémů, tzn. samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), kriticky myslet, svá rozhodnutí obhájit

- kompetence komunikativní, tzn. srozumitelně a výstižně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, respektovat názory druhých, dodržovat jazykové a stylistické normy v písemné a ústní formě
- kompetence personální a sociální tzn. pracovat samostatně i v týmu, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- občanské kompetence a kulturní povědomí tzn. jednat odpovědně ve vlastním i veřejném zájmu v souladu s morálními principy, respektovat práva a osobnost člověka, dodržovat zákony, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytvářet si k nim pozitivní vztah
- kompetence digitální, tzn. ovládat sadu digitálních aplikací, služeb a zařízení a vhodně je využívat při výuce, pracovat s informacemi a daty získanými pomocí zdrojů z digitálního prostředí, dokázat si poradit s technickými problémy, dokáže posoudit vliv technologií na jednotlivé aspekty lidského života, chránit sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním světě

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Společenskovědní základ prolíná následujícími průřezovými tématy:

- člověk a životní prostředí, tzn., žáci si vytvářejí úctu k živé a neživé přírodě, zároveň si uvědomují odpovědnost za zachování životního prostředí, za vlastní rozhodování a jednání ve vztahu k životnímu prostředí, respektují život jako nejvyšší hodnotu
- člověk a svět práce, tzn., získané znalosti z obou předmětů by měly žákům pomoci při orientaci na trhu práce, tj. k reálnému zhodnocení nabídky práce, k hledání nových pracovních příležitostí, pochopit specifika pracovního trhu daného regionu v historickém kontextu, k motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- člověk a digitální svět, tzn., že žáci běžně a samozřejmě využívají digitální technologie, připravují se na zapojení do pracovního trhu, dokáží vyhodnocovat možní rizika digitálního světa a předcházejí nebezpečí v digitálním prostředí.
- občan v demokratické společnosti, tzn., žáci se seznamují, jak odolávat myšlenkové manipulaci, jak korektně jednat a diskutovat; jak být kriticky tolerantní vůči druhým.

Mezipředmětové vztahy

Předmět společenskovědní základ souvisí s předměty: Český jazyk a literární výchova a Ekonomika.

5.3.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - objasní význam minulosti a variabilitu jejích výkladů	Člověk v dějinách Poznávání dějin význam poznání dějin, variabilita výkladů minulosti, historické prameny, pomocné vědy historické

- popíše vztah mezi základními prameny a pomocnými vědami historickými - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací (okrajově Egypt, Mezopotámie, Indie, Čína) - především starověkého Řecka a Říma, judaismu a křesťanství	Starověk odkaz a kulturní přínos starověkých civilizací, antická kultura judaismus a křesťanství jako základ evropské civilizace
Žák: - charakterizuje obecně středověk a jeho kulturu - vysvětlí počátky a rozvoj českého státu ve středověku - vysvětlí významné změny, které v dějinách nastaly v době raného novověku - objasní nerovnoměrnost historického vývoje v raně novověké Evropě včetně rozdílného vývoje politických systémů - charakterizuje umění renesance, baroka a klasicismu - objasní význam osvícenství	Středověk nejvýznamnější středověké státy, středověké hospodářství, kultura, společenské uspořádání, křesťanská církev, Velká Morava, vznik a rozvoj českého státu Raný novověk humanismus a renesance, objevy nových zemí český stát, počátek habsburského soustátí války v Evropě, reformace a protireformace nerovnoměrný vývoj v západní a východní Evropě, rozdílný vývoj politických systémů, absolutismus a počátky parlamentarismu baroko a klasicismus, osvícenství
Žák: - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol. - objasní způsob vzniku národních států v Německu a v Itálii - vysvětlí proces modernizace společnosti - na konkrétních příkladech uměleckých památek charakterizuje umění 19. století - popíše evropskou koloniální expanzi	Novověk – 19. století velké občanské revoluce: americká a francouzská, revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích společnost a národy: národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit; dualismus v habsburské monarchii, vznik národních států v Německu a v Itálii modernizace společnosti: technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj, evropská koloniální expanze modernizovaná společnost a jedinec: sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání věda a umění 19. století

Žák: - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938-1939) - objasní vývoj česko-německých vztahů - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize - charakterizuje fašismus, nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou - objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR	Novověk – 20. století vztahy mezi velmocemi: rozdělení světa, pokus o jeho revizi Velkou válkou (první světová válka), české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku demokracie a diktatura: Československo v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR; velká hospodářská krize; mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce

2. ročník 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a výsledky - popíše válečné zločiny včetně holocaustu	Novověk – 20. století druhá světová válka, Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války
Žák: - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo - objasní pojem studená válka - popíše projevy a důsledky studené války - charakterizuje komunistický režim v ČSR, v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku	svět v blocích: poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo; studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj; demokratický svět, USA - světová supervelmoc; sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ - Západ rozpad Československa, vznik České republiky kultura a umění 20. století

- popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa - vysvětlí rozpad sovětského bloku - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století - charakterizuje umění 20. století na jeho typických ukázkách - se orientuje v historii svého oboru - uvede jeho významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	Dějiny studovaného oboru

3. ročník 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - popíše funkci a činnost OSN a NATO - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích	Soudobý svět rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě integrace a dezintegrace Česká republika a svět: NATO, OSN; zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století; konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace
Žák: - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění - orientuje se v nabídce kulturních institucí - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území	Člověk v lidském společenství, Kultura společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost hmotná kultura, duchovní kultura kulturní instituce v ČR a v regionu kultura národností na našem území společenská kultura, principy a normy kulturního chování, společenská výchova

- popíše vhodné společenské chování v dané situaci - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácností - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě - debatuje o pozitivech a problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována - objasní postavení církví a věřících v ČR, vysvětlí možná nebezpečí náboženských sekt a náboženského fundamentalismu - diskutuje s pomocí příkladů o vlivu kulturních a náboženských odlišností na práci zdravotnických pracovníků	zásady slušného chování kultura bydlení, odívání lidové umění a užitá tvorba estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě ochrana a využívání kulturních hodnot funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha rodina a její funkce sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti postavení mužů a žen, generové problémy víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus
Žák: - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita …) - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak	Člověk jako občan základní hodnoty a principy demokracie lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup

lze ohrožená lidská práva obhajovat - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	k médiím, maximální využití potencionálu médií stát, státy na počátku 21. století, český stát, státní občanství ČR česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva politika, politické ideologie politické strany, volební systémy a volby politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus teror, terorismus občanská participace, občanská společnost občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití
Žák: - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.	Člověk a právo právo a spravedlnost, právní stát právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy soustava soudů v České republice vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu rodinné právo správní řízení trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými notáři, advokáti a soudci
Žák:	Člověk a svět (praktická filozofie)

- vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění i z hlediska medicíny a činnosti zdravotnického pracovníka) - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem	co řeší filozofie a filozofická etika význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem

Pozn.: Je zde odučen obsahový okruh Kultura ze vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání.

5.4 Chemie

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Chemie
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Chemie

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**2**	**1**	**-**	**-**	**3**

5.4.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu Chemie je žákům poskytnut soubor poznatků o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi, formovat logické myšlení a rozvíjet vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě. Cílem dále je naučit žáky klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP obsahového okruhu Chemie tak, aby navazovalo na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole, prohlubuje je a přispívá k pochopení učiva odborných předmětů studovaného oboru. V chemii je kladen důraz především na poznatky související s praktickou činností nutričního asistenta.

Vyučovací předmět chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby začali chápat, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcí se dnes člověk neobejde téměř v žádné oblasti své činnosti. Poukazuje na význam chemie pro život.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka směřuje k tomu, aby si žák uvědomoval přínos chemie pro vědecko-technický rozvoj, rozvoj medicíny, péči o zdraví i pro běžný život. Pozoroval a zkoumal chemické látky a zpracovával a vyhodnocoval získané údaje. Pochopil význam trvale udržitelného rozvoje a nutnost mezinárodní spolupráce v této oblasti, svým postojem a chováním pozitivně ovlivňoval okolí a přispíval k dodržování zásad udržitelného rozvoje. Měl motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědných předmětech.

Strategie výuky

Výuka předmětu Chemie je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků (například - demonstrační pokusy). Velký důraz je kladen také na praktickou část výuky, která je realizována v rámci laboratorních cvičení, ve kterých se zpravidla třída dělí na skupiny v souladu s požadavky BOZP. Počet laboratorních cvičení je stanoven vyučujícím v závislosti na podmínkách výuky.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy je dokument, ve kterém jsou podrobně popsána kritéria pro hodnocení (dokument je součástí Přílohy č.1). Hlavním kritériem hodnocení žáků jsou ústní a písemné zkoušky, samostatné práce z laboratorních cvičení
a osobní aktivita. Důraz je kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů. Hlavní částí klasifikace je úroveň výstupních znalostí, tedy na úrovni pololetních či celoročních testů. Ty obsahují především základní učivo formou problémových úloh. Žáci mají prostor pro sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Vhodné spojení teoretické výuky a praktické činnosti v laboratorních cvičeních umožňuje předmětu přispět k naplnění většiny klíčových kompetencí. V Chemii jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

kompetence k učení - motivujeme žáky ke studiu chemie historickými souvislostmi, praktickým využíváním poznatků z chemie nebo popisem možností, které se před chemií v blízké budoucnosti otevírají, vybíráme vhodné učební texty, videoprogramy a laboratorní pokusy, aby učivo žáci co nejlépe pochopili a ujasnili si podstatu chemických jevů a dějů;

kompetence k řešení problémů - učíme žáky rozpoznávat problémy spojené s teorií chemických reakcí, s látkami a jejich výrobou, s životním prostředím a biochemickými ději v živých soustavách, řešit bezpečnostní problémy nebo bezpečně pracovat s chemikáliemi či chemickými odpady;

kompetence komunikativní - zprostředkováváme informace vhodným způsobem (video, text, diagram, mluvené slovo) tak, aby žáci porozuměli sdělovanému, ověřujeme, zda jsou žáci schopni správně interpretovat získaná fakta a odvodit z nich závěry a důsledky;

kompetence sociální a personální - uplatňujeme individuální přístup k žákům kompetence pracovní - rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním pravidelné přípravy na výuku, dodržujeme bezpečnost práce při praktických cvičeních.

kompetence digitální – žák získává, posuzuje a sdílí data a digitální informace v různých formách, digitální technologie vhodně využívá při školní práci.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V chemii jsou rozvíjena tato průřezová témata:

člověk a životní prostředí -v rámci výuky se žáci učí najít zdravý životní styl, využívat informací o přírodních zákonitostech a jejich zpětných vazbách.

člověk a digitální svět – žáci využívají digitální technologie při vyhledávání nových informací z oboru, a zprostředkovávají získané informace ostatním formou prezentace.

Mezipředmětové vztahy

Pro předmět chemie se nejvíce uplatňují mezipředmětové vztahy s Biologií, Somatologií, Matematikou a Fyzikou.

5.4.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - objasní složení a vlastnosti látek - rozlišuje pojmy- prvek, sloučenina - určí hodnotu oxidačního čísla prvku ve sloučenině;	Obecná chemie - složení a vlastnosti látek hmota, energie, látka, soustava - chemické prvky, sloučeniny - oxidační číslo prvku ve sloučenině;
Žák: - popíše stavbu atomu - charakterizuje jednotlivé druhy radioaktivního záření - objasní účinek radioaktivního záření na lidský organismus - uvede možná rizika poškození zdraví - používá kvantová čísla k zápisu elektronového obalu prvků;	Stavba atomu - elementární částice - atomové jádro - radioaktivita - kvantová čísla pravidla výstavby elektronového obalu;
Žák: - vysvětlí vznik jednotlivých typů vazeb - charakterizuje elektronegativitu	Chemická vazba - vznik chemické vazby, vazebná energie a vazebná délka - kovalentní vazba elektronegativita - iontová vazba - koordinačně-kovalentní vazba

- odvodí vlastnosti látek podle typu vazby;	- kovová vazba - slabé vazebné interakce – vodíková vazba;
Žák: - vysvětlí zákonitosti periodického systému - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků - vyhledává údaje ve vhodných zdrojích na tabletech - vysvětlí význam hodnoty čísla skupiny a periody, podle umístění prvku v PSP určí jeho protonové číslo;	Periodická soustava prvků - periodický zákon - zákonitosti a vztahy v tabulce - skupinové názvy prvků - elektronové obaly nepřechodných, přechodných a vnitřně přechodných prvků;
Žák: - rozlišuje pojmy prvek, sloučenina - a používá je ve správných souvislostech - zná názvy a značky vybraných chemických prvků - dokáže zapsat vzorec a název jednoduché sloučeniny - procvičuje názvosloví i pomocí vhodných aplikací - umí využívat oxidační číslo atomu prvku při odvozování vzorců a názvů sloučenin;	Názvosloví anorganických sloučenin - chemická symbolika - značky a názvy prvků - vzorce binárních sloučenin - vzorce kyslíkatých látek a jejich solí;
Žák: - zapíše složení sloučeniny různými druhy chemických vzorců - vypočítá hmotnostní zastoupení prvku ve sloučenině - vypočte příklady s využitím vztahů pro m, V, n, M, c - používá správné jednotky veličin a zavedenou symboliku;	Chemické výpočty - atomová a relativní atomová hmotnost - nejužívanější veličiny v chemii a jejich jednotky - výpočty z chemických vzorců a stanovení stechiometrického vzorce - výpočet stechiometrických koeficientů - výpočet z chemických vzorců;
Žák: - popíše způsoby vyjadřování koncentrace roztoků - popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady - vypočítá koncentraci roztoku - navrhne postup praktické přípravy roztoku	Disperzní soustavy, roztoky - složení roztoků - výpočty pro přípravu roztoků procentuálních a molárních - ředění roztoků - difúze, osmoza, osmotický tlak - roztoky izo-, hypo-, hypertonické - směsi homogenní, heterogenní, koloidní disperze;

- vyhledává pomocí digitálních technologií využití roztoků ve zdravotnictví - řeší výpočtové úkoly na ředění roztoků;	
Žák: - definuje pojmy chemického děje - zapíše reakční schéma, sestaví chemickou rovnici a vyčíslí ji - definuje chemickou rychlost a chemickou rovnováhu - uvede činitele ovlivňující chemickou rychlost a chemickou rovnováhu a jejich význam pro praxi;	Chemický děj - chemické rovnice - chemická reakce, schéma - řešení rovnic - klasifikace chemických reakcí a jejich průběh - chemická rychlost, chemická rovnováha;

2. ročník 34 hodin

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**
Žák: - uvede vlastnosti, přípravu, výrobu a použití vodíku, kyslíku a jejich sloučenin - charakterizuje druhy vod podle původu, užití a znečištění - uvede hlavní znečišťovatele pitné a říční vody - uvede hlavní složky vzduchu - zhodnotí význam vzduchu jako průmyslové suroviny a vnější faktor ekosystému - vysvětlí pojem emise, imise, smog, inverze, skleníkový efekt a uvede jeho příčiny - vyjmenuje vzácné plyny a jejich využití - vyjmenuje halogeny, uvede jejich využití, nejdůležitější sloučeniny - charakterizuje modifikace síry, její výskyt, vlastnosti a použití - popíše vlastnosti H_2S, oxidů síry a posoudí jejich vliv na životní prostředí - pomocí digitálních technologií posuzuje informace a sestavuje krátké prezentace k prvkům i sloučeninám	Anorganická chemie Nepřechodné prvky nekovového charakteru - vodík, kyslík, vlastnosti a sloučeniny - voda, struktura, vlastnosti, druhy - ekologie vodních zdrojů - voda ve zdravotnictví - vzduch, složení, ochrana - vzácné plyny - halogeny a jejich sloučeniny, význam ve zdravotnictví, zdraví škodlivé látky - chalkogeny - nekovy V.A, IV.A a III.A skupiny; - kovy a jejich charakteristiky

- vyjmenuje vlastnosti, výskyt a využití nekovů a jejich významných sloučenin skupin V.A, IV.A a III.A;	
Žák: - definuje předmět organická chemie - uvede vlastnosti organických sloučenin - rozčlení organické sloučeniny do skupin - uvede základní typy organických reakcí - zhodnotí surovinové zdroje - tvoří vzorce a názvy všech typů uhlovodíků a derivátů uhlovodíků - charakterizuje vlastnosti uhlovodíků a derivátů uhlovodíků - uvede významné sloučeniny uhlovodíků a derivátů uhlovodíků;	Organická chemie Úvod do předmětu - předmět organická chemie - vlastnosti organických látek - vlastnosti atomu uhlíku, typy vazeb a druhy vzorců - typy organických reakcí - zdroje organických látek - názvosloví organických sloučenin a rozdělení organických látek; Přehled uhlovodíků - významné sloučeniny uhlovodíků Přehled derivátů uhlovodíků - významné deriváty uhlovodíků
	Základy biochemie - předmět biochemie - vlastnosti a složení živých soustav - sacharidy-stavba, funkce - lipidy- rozdělení, vlastnosti, příklady, význam - proteiny- rozdělení, struktura, vlastnosti, význam - enzymy – struktura, mechanismus účinku, názvosloví, klasifikace;

5.5 Biologie a ekologie

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53 – 41 – M / 03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Biologie a ekologie
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Biologie a ekologie

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**2**	**-**	**-**	**-**	**2**

5.5.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vzdělávání v předmětu Biologie by mělo splňovat tři hlavní cíle: Prvním z nich je poskytnout žákům komplexní pohled na existenci a vývoj živých organismů, umožnit pochopení základních projevů živé hmoty a procesů, které v ní probíhají. Druhým cílem je pochopení souvislostí vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí a tím utváření a formování postojů k problémům souvisejících s udržitelným rozvojem. Třetím cílem je oblast vzdělávání pro zdraví. Zde si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k prevenci a aktivní péči o zdraví.
Naplněním těchto cílů vytváří biologické vzdělávání jakýsi spojovací článek mezi ostatními přírodovědnými předměty. Toto vzdělávání je nezbytné pro vysvětlení principů a dějů probíhajících v živé a neživé přírodě. Biologie žákům současně poskytuje racionální zdůvodnění aktivních celospolečenských postojů k ekologii a globálním problémům světa. V tomto ohledu velmi úzce souvisí s některými společenskovědními předměty (především s občanskou výchovou, ekonomikou apod.).

Charakteristika učiva

Učivo předmětu biologie je odvozeno z RVP z oblasti přírodovědného vzdělávání je rozděleno do několika tematických celků. Žák se seznámí se základy biologie, vznikem a vývojem života na Zemi, složením a vlastnostmi živých soustav, buňkou, rozmanitostí organismů a dědičností a proměnlivostí. Dále jsou zařazeny celky: základy ekologie, člověk a životní prostředí. Tematický celek biologie člověka je zařazen do předmětu somatologie.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka směřuje k tomu, aby žák dokázal: využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí; logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy, pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje; komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace; porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje; posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka předmětu biologie je teoretická i praktická. Předmět Biologie je zařazen do výuky v 1. ročníku v rozsahu 2 vyučovací hodiny týdně (tj. 68 hodin celkem).

V biologii a ekologii se kromě výkladu využívá i dalších forem – diskuze, skupinová práce, samostatná práce, práce s textem, využití internetu. Pro rozvoj samostatných aktivit žáka jsou kromě učebních a problémových úloh zadávaných a řešených ve výuce, rovněž využívány dlouhodobější domácí úkoly zaměřené na zpracovávání anotací výukových filmů nebo článků z odborné literatury. Žáci rovněž zpracovávají prezentace k zadanému biologickému tématu. Přitom využívají různé informační zdroje a IKT.

Ke vzdělávání jsou dále využívány didaktické pomůcky s patřičnou didaktickou technikou: nástěnné obrazy, modely a přírodniny, výukové folie, filmy dokumentující problematiku probíraného učiva, prezentace.

Žáci mají možnost osvojit si jednoduché laboratorní techniky při práci s mikroskopem a při zakládání jednoduchých experimentů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy je dokument, ve kterém jsou podrobně popsána kritéria pro hodnocení (dokument je součástí Přílohy č.1). Ke zjištění dosažené úrovně osvojení vědomostí a dovedností jednotlivých žáků, jejich připravenosti na vyučování, jsou využívány zejména různé formy ústního a písemného hodnocení a sebehodnocení žáka. Při skupinových metodách výuky je využíváno vzájemné hodnocení žáků.

Žák je hodnocen především v těchto oblastech:

- pochopení a správné používání odborných biologických pojmů
- schopnost aplikování poznatků na příkladech
- chápání příčin a souvislostí mezi biologickými procesy
- dovednost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat
- schopnost přiměřeně komunikovat v modelových situacích
- zvládnutí práce s odborným textem a dalšími zdroji informací
- samostatné zpracování určité biologické problematiky a její prezentace před ostatními žáky

zvládnutí některých základních laboratorních dovedností při mikroskopování a práci s biologickým materiálem

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V biologii jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení – mít kladný vztah k učení a vzdělávání, učit se zpracovávat odborný text z odborných a populárně vědeckých periodik a nově získané poznatky prezentovat formou referátu, seminární práce, prezentace apod.
- kompetence k řešení problémů - získat aktuální informace nutné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, ověřit jeho správnost.
- komunikativní kompetence - schopnost komunikovat v projevech mluvených a psaných na odborná témata

- občanské kompetence – jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, chápat význam životního prostředí pro člověka, a svůj podíl na jeho tvorbě, dokázat kriticky zhodnotit konzumní způsob života, umět jednat v duchu udržitelného rozvoje, aktivně se seznamovat s globálními problémy a možnostmi jejich řešení.
- Digitální kompetence - využívat digitálních technologií pro získávání a zpracování dat. Propojovat digitální obsah v různých formátech.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V biologii jsou rozvíjena tato průřezová témata:
- člověk a životní prostředí – toto téma je přímo obsahem výuky
- občan v demokratické společnosti – respektování práv osob se znevýhodněním (dědičné choroby, přenosné choroby, AIDS)
- Člověk a digitální svět – získává a vytváří data v různých digitálních formátech

Mezipředmětové vztahy:

v předmětu biologie se uplatňují velmi těsné mezipředmětové vztahy k Chemii, Fyzice a Informatické vzdělávání. Poznatky z Biologie jsou využívány ve všech zdravotnických odborných předmětech, ekologická témata jsou využívána především v občanské výchově.

5.5.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; - popíše a vysvětlí základní znaky, které jsou společné všem živým organismům; - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou; - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku, uvede rozdíly; - uvede základní skupiny organismů a porovná je; - objasní význam genetiky; - popíše stavbu lidského těla; - vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav; - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede princip zdravého životního stylu; - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnost prevence;	Základy biologie - vznik a vývoj života na Zemi; - obecné vlastnosti živé hmoty; - typy buněk - buňka prokaryontní, eukaryontní, rostlinná, živočišná a bakteriální; - rozmanitost organismů a jejich charakteristika; - dědičnost a proměnlivost; - zdraví a člověk;

Žák: - vysvětlí základní ekologické pojmy; - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystém); - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; - vysvětlí potravní vztahy v ekosystému; - uvede konkrétní příklad potravního řetězce; - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického; - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem;	Ekologie - základní ekologické pojmy; - ekologické faktory prostředí; - potravní řetězce; - koloběh látek v přírodě a tok energie; - typy krajiny;
Žák: - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí.	Člověk a životní prostředí - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím; - dopady činností člověka na životní prostředí; - přírodní zdroje energie a surovin; - odpady; - globální problémy.

5.6 Fyzika

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Fyzika
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Fyzika

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**2**	**-**	**-**	**-**	**2**

5.6.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vyučování fyziky je seznámit žáka s vědomostmi a dovednostmi, které mu umožní pochopit přírodní jevy a zákonitosti. Žák se učí logicky uvažovat, analyzovat a řešit fyzikální problémy, využívat fyzikální poznatky v praktických situacích, v odborných předmětech i osobním životě. Učí se vyhledávat a interpretovat informace, vyjádřit se s použitím odborné terminologie

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP obsahového okruhu fyzika tak, aby žáci porozuměli nejobecnějším zákonitostem přírody, které platí pro živou i neživou přírodu, pro všechna tělesa kolem nás, pro částice, celou sluneční soustavu i kosmický vesmírný prostor. Důležitou součástí je pochopení důležitosti fyziky, fyzikálních poznatků pro rozvoj dalších věd, chemie, biologie, lékařství a oborů techniky. Hlavními tématy jsou kinematika, dynamika, mechanická práce a energie, mechanika tekutin, molekulová fyzika a termodynamika, mechanické kmitání a vlnění, optika, elektřina a magnetismus, atomová, jaderná fyzika a astrofyzika.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výsledkem fyzikálního vzdělávání je především žákův pozitivní vztah k přírodě, vědě a technice, žákův pozitivní postoj k hlubšímu a komplexnímu pochopení fyzikálních zákonitostí. Dalším výsledkem fyzikálního vzdělávání je také získání informací o alternativních zdrojích energií a motivace k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti. Fyzikální vzdělávání vede žáky tak, aby neplýtvali materiálními hodnotami, vážili si práce jiných lidí, rozumně uplatňovali využití fyzikálních poznatků v technických oblastech svého budoucího pracovního i osobního života.

Strategie výuky

Při výuce je používána forma výkladu a řízeného rozhovoru. Jsou realizovány principy, strategie a techniky moderních výukových metod. Např. činnostní vyučování, informační metody, myšlenkové mapy, dohledávání informací v médiích, intuitivní metody, narativní metody, skupinová práce. Žáci jsou při hodinách vedeni k aktivní práci. Jsou vedeni k odpovědnosti za své učení, k sebereflexi vlastního učebního stylu, k volbě vhodných

mechanismů, které podporují pochopení základních souvislostí. Předmět je realizován v 1. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně a ve 2. ročníku 1 hodinou týdně a to převážně v odborné učebně společné pro fyziku a chemii s počítačem a dataprojektorem. Učivo je doplňováno prezentacemi žáků, referáty a diskusemi, počítačovými animacemi a výukovými programy, ukázkami pokusů a modelů. Současně může být obohaceno vhodnými exkurzemi podle probíraného učiva.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy je dokument, ve kterém jsou podrobně popsána kritéria pro hodnocení (dokument je součástí Přílohy č. 1). Při ústním zkoušení se hodnotí zejména schopnost používat fyzikální terminologii, logické uvažování a pochopení základních fyzikálních souvislostí. V písemném projevu jsou zadávány úlohy testové, početní nebo úlohy na využití fyzikálních poznatků v praktických situacích. Časový rozsah úloh je 10 - 25 minut. Úlohy jsou zaměřeny na početní řešení s vysvětlením výsledku ve slovní odpovědi nebo teoretickému zdůvodnění vybraných fyzikálních jevů. Důležitým kritériem hodnocení je rovněž zohlednění žákovy aktivity při hodinách a svědomitost při plnění zadaných úkolů. Žák má prostor k sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět fyzika přispívá zejména k rozvoji těchto klíčových kompetencí:

kompetence k učení: v rámci předmětu jsou žákům zadávány ke zpracování takové úkoly, které popularizují fyziku, vedou k různým metodám, formám činností, ukazují význam fyziky pro rozvoj dalších věd, pro společnost. V rámci předmětu jsou také seznámeni s vybranými významnými vědci, kteří se zasloužili o rozvoj fyziky. Ve skupinách nebo samostatně řeší zadané úkoly, ke kterým je třeba získat další informace nebo provést vlastní měření. Zpracované úkoly jsou ohodnoceny a se závěry jsou seznámeni i ostatní žáci.

kompetence k řešení problému: v rámci předmětu se žáci učí řešit fyzikální problémy. Logické postupy řešení pak využívají v i dalších předmětech i ve svém budoucím pracovním oboru. Při řešení je postupováno od jednodušších problémů ke složitějším, jsou podporovány různé postupy řešení, jsou zadávány různé stupně obtížnosti úkolů. Důležité je setkání s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je i více.

kompetence komunikativní: v rámci předmětu žáci logicky a věcně argumentují, zdůvodňují svůj postup řešení a vysvětlují spolužákům. Věcně správně se vyjadřují a používají fyzikální terminologie, symboliky, náčrtku, grafů i tabulek. V rámci možností využívají i jiné zdroje informací, internetu, encyklopedií, slovníků. Kriticky posuzují věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupují k získaným informacím.

kompetence sociální a personální: v rámci předmětu přijímají odpovědnost za plnění svěřených rolí či úkolů, učí se vzájemné spolupráci a zvládání případných konfliktů, snaží se být tolerantní, respektovat a nezaujatě vyslechnout odlišné názory a navržené postupy řešení úloh od svých spolužáků. Žákům jsou zadávány k vypracování i takové praktické úkoly, které vyžadují týmovou spolupráci s dělbou práce.

Žáci si rozdělují mezi sebe dílčí úlohy tak, aby uplatnili své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti.či kompetence k pracovnímu uplatnění: v rámci předmětu při praktických činnostech žáci dodržují stanovené postupy, pravidla bezpečnosti práce a laboratorní řád. Manipulují se svěřenými pomůckami a přístroji tak, aby nedošlo k jejich poškození a zničení. Snaží se dbát o svou bezpečnost i bezpečnost svých spolužáků.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn., že absolvent:

ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;

získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;

vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;

navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;

vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;

předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V předmětu fyzika jsou to především rozvíjena tato průřezová témata:

Člověk a svět práce:

- využívání fyzikálního vzdělání jako informačního zdroje pro další vzdělávání, pro svůj osobní i profesní rozvoj
- využívání fyzikálního vzdělání k řešení problémů v praktickém životě, osobním i profesním (ve své domácnosti i v budoucím zaměstnání)
- využití fyzikálních jevů v nejrůznějších lidských aktivitách (např. sportovních, pracovních, léčebných)

Člověk a životní prostředí:

- využití fyzikálních poznatků k formování vlastního zodpovědného přístupu k životnímu prostředí (např. k šetření energetickými zdroji, k nakládání s odpadovým materiálem, ke spotřebě materiálů, k užívání věcí a výsledků lidské práce)

Člověk a digitální svět

- žáci využívají výpočetní techniku pro vyhledávání informací a tyto informace zpracovávají formou prezentace. Jsou připravováni k tomu, aby byli schopni účelně pracovat s moderními prostředky IKT a UI, efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak i při výkonu povolání.

Mezipředmětové vztahy

Předmět fyzika uplatňuje mezipředmětové vztahy s Matematikou (převody fyzikálních jednotek, zápis výsledků v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce, řešení rovnic, vyjádření fyzikální závislosti s užitím funkcí), s informatickým vzděláváním, (zpracování naměřených údajů do tabulek, vytvoření grafu), s Chemií a Biologií (struktura, složení látek, biofyzika vnímání, využití fyzikálních poznatků v lékařské diagnostice, účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus).

5.6.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - převádí jednotky délky, času, rychlosti - rozlišuje druhy pohybu podle trajektorie - rozlišuje druhy pohybu podle rychlosti - rozlišuje pojmy dráha a trajektorie - vysvětlí na příkladech relativnost klidu a pohybu tělesa - řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu, vytvoří tabulku a graf	Kinematika - fyzikální veličiny a jednotky - mechanický pohyb - dráha hmotného bodu - rychlost hmotného bodu - zrychlení hmotného bodu - volný pád - skládání pohybů - pohyb hmotného bodu po kružnici
Žák - vysloví znění Newtonových pohybových zákonů a vysvětlí na příkladech - graficky znázorní sílu - rozlišuje tíhovou sílu a tíhu tělesa - vysvětlí na příkladech vznik odporových sil - porovná velikost brzdných sil při valení a smýkání tělesa	Dynamika - síla a její účinky na těleso - Newtonovy pohybové zákony - tíhová síla a tíha tělesa - síly, které brzdí pohyb tělesa - dostředivá a odstředivá síla - gravitační síla

- vyhledá s pomocí IT důležité konstanty, např. koeficient smykového tření - v jednoduchých případech výpočtem určí velikost třecí, dostředivé a gravitační síly	
Žák - v jednoduchých úlohách určí velikost mechanické práce a výkonu stroje nebo člověka - na příkladech vysvětlí, která tělesa mají jednotlivé druhy mechanické energie - na příkladech vysvětlí zákon zachování mechanické energie - výpočtem určí kinetickou a potenciální energii tělesa, vysvětlí její souvislost s vykonanou prací	Mechanická práce a energie - mechanická práce - výkon, práce počítaná z výkonu - účinnost stroje - mechanická energie - zákon zachování mechanické energie
Žák - vysvětlí, jakými vlastnostmi se kapaliny a plyny navzájem liší - v jednoduchých úlohách výpočtem určí velikost tlakové síly - vysloví znění Pascalova zákona, uvede příklady jeho využití z praxe - vysvětlí co je a na čem závisí hydrostatický tlak - vysvětlí co je a na čem závisí atmosférický tlak - vysloví Archimédův zákon pro kapaliny - aplikuje Archimédův zákon při řešení úloh	Mechanika tekutin - vlastnosti kapalin a plynů - tlak v kapalině vyvolaný vnější silou - tlak v kapalině vyvolaný její tíhou - tlak vyvolaný tíhou vzduchu - vztlaková síla v kapalinách a plynech
Žák - vysvětlí, na jakém principu pracuje teploměr, jak závisí délka, popř. objem tělesa na teplotě - popíše jevy, které svědčí o částicové stavbě látek - vysvětlí rozdíly v částicové stavbě plynných, kapalných a pevných látek - vysvětlí, čím je určena vnitřní energie tělesa a jakými ději ji lze měnit - popíše, jakým způsobem se uskutečňuje přenos vnitřní energie - vysvětlí, jak pracují tepelné motory a kde se s nimi v praxi setkáváme	Molekulová fyzika a termodynamika - teplota a její měření - teplotní délková roztažnost - teplotní objemová roztažnost - částicová stavba látek - vnitřní energie, měření tepla - přenos vnitřní energie - tepelné motory

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - vysvětlí, jaké děje označujeme pojmem kmitání a které veličiny charakterizují časový průběh kmitání - uvede příklady mechanických oscilátorů - charakterizuje harmonické kmitání - vysvětlí rozdíl mezi příčným a postupným podélným vlněním - charakterizuje základní vlastnosti zvuku - popíše lidské ucho jako přijímač zvuku - vysvětlí, jak se chránit před nadměrným hlukem	Mechanické kmitání a vlnění - kmitavý pohyb - harmonický pohyb - vlnění v řadě bodů - šíření vlnění v prostoru - zvukové vlnění
Žák - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích - řeší úlohy na odraz a lom světla - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami - vysvětlí, jaké optické vlastnosti má oko a jak se korigují oční vady - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření	Optika - světlo jako vlnění - šíření světla - elektromagnetické záření - vlnové vlastnosti světla - zobrazení zrcadlem a čočkou - optické vlastnosti oka
Žák - vysvětlí, kdy je atom elektricky neutrální, kdy je těleso kladně nebo záporně zelektrováno - vysvětlí, na čem závisí velikost elektrické síly, kterou se odpuzují nebo přitahují dva bodové elektrické náboje - vysvětlí, jakou vlastnost vodiče vyjadřuje kapacita vodiče - vysvětlí, jak vzniká elektrický proud v kovových vodičích, které části tvoří jednoduchý elektrický obvod - vysvětlí, jaké podmínky musí být splněny, aby elektrickým obvodem protékal elektrický proud	Elektřina a magnetismus - podstata a velikost elektrického náboje - elektrické pole, elektrická síla - kapacita vodiče - elektrický proud v kovových vodičích - jednoduchý elektrický obvod - odpor vodiče - Ohmův zákon - vedení elektrického proudu v plynech - vedení elektrického proudu v kapalinách - polovodiče - magnetické pole - permanentní magnet, elektromagnet

- vysvětlí, na kterých veličinách závisí elektrický odpor - vysloví Ohmův zákon pro část obvodu a využije ho při řešení jednoduchých úloh - vysvětlí, které podmínky musí být splněny, aby kapalinou nebo plynem procházel elektrický proud - popíše princip a použití polovodičových součástek - vysvětlí, co jsou feromagnetické látky, magnetizace látky, permanentní magnet, elektromagnet - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	- elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu - elektrická rozvodná síť
Žák - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie atomu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením - popíše štěpnou reakci jader uranu a její využití v energetice - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se vyrábí elektrická energie	Atomová a jaderná fyzika - model atomu - stimulovaná emise, laser - radioaktivita - jaderná energie
Žák - vysvětlí, jakým způsobem se měří vzdálenosti ve vesmíru - charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu - popíše vývoj hvězd a jejich uspořádání do galaxií - vysvětlí nejdůležitější způsoby, jimiž lidé zkoumají vesmírný prostor - pomoci prostředků IT vyhledá nejnovější informace o výzkumu vesmíru	Astrofyzika - měření vzdáleností ve vesmíru - sluneční soustava - planety, hvězdy a galaxie - výzkum kosmického prostoru

5.7 Matematika

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Matematika
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Matematika

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**2**	**2**	**2**	**1**	**7**

5.7.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborném vzdělávání, v dalším studiu, v budoucím zaměstnání, ve volném čase).

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět matematika vychází z RVP ze vzdělávací oblasti matematické vzdělávání. Ve výuce je především kladen důraz na zvládnutí řešení situací vyžadující efektivní způsoby výpočtu a aplikování matematických poznatků a postupů v odborné složce vzdělávání. Nosnými tématy v 1. ročníku je řešení procentového počtu (roztoky), převody jednotek (exponenciální vyjádření násobné a dílčí předpony), řešení slovních úloh v lineárních a kvadratických funkcí. V druhém ročníku goniometrické funkce obecného úhlu a vlastnosti jednotlivých funkcí. Ve třetím ročníku poznatky o geometrických útvarech a základy finanční matematiky. Ve čtvrtém ročníku vektory a analytické vyjádření přímky.
Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

V matematickém vzdělávání jsou žáci vedeni tak, aby získali pozitivní postoj k přírodě, vědě a technice, k hlubšímu a komplexnímu pochopení matematických zákonitostí a k formování pozitivního vztahu k přírodnímu prostředí.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět se vyučuje v 1., 2. a 3. ročníku 2 hodiny týdně a ve čtvrtém ročníku 1 hodinu týdně v učebně matematiky, která je vybavena počítačem, dataprojektorem a vizualizérem.
Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:
Metoda slovní (využití při probírání nového učiva, vysvětlení nových pojmů a symbolů, které studenti potřebují k další práci).
Metoda názorně demonstrační (využití při probírání nového učiva, student názorně vidí a pochopí metody výpočtu ukázkových praktických úloh, které lze aplikovat na dalších příkladech).

Metoda problémová (možnost využití při probírání nového učiva, jedná se o zavedení problému formou matematické úlohy a postupné seznamování s jednotlivými fázemi řešení,

dosažené výsledky vedou k zavedení nové poučky či matematického vztahu, který studenti dále využívají při práci).

Metoda praktická (nacvičování nových dovedností, procvičování nového učiva na zadaných příkladech, práce může být samostatná či skupinová).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy je dokument, ve kterém jsou podrobně popsána kritéria pro hodnocení (dokument je součástí Přílohy č.1). Žák je systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.

Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení.

Velká kontrolní práce (2 práce za celý školní rok, shrnutí učiva za uplynulé pololetí, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu).

Malá písemná práce (následuje vždy po probrání nového učiva, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu).

Ústní zkoušení (zaměřeno na správný slovní popis matematického problému, možnost studenta slovně obhájit svou metodu řešení).

Hodnocení domácího cvičení (náročnější domácí úlohy sloužící k prohloubení schopností a dovedností studenta, známka s menší vahou).

Hodnocení aktivity v hodině (rychlé samostatné řešení jednoduchých i složitějších problémů v hodinách, známka s menší vahou).

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh a zapojení se do diskuzí nad různými metodami řešení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz především na následující kompetence.

Kompetence k učení (samostatné vyhledávání informací, jejich třídění a využívání, volba různých postupů při řešení reálné situace, aplikace znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě, rozvíjení paměti studentů prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů).

Kompetence k řešení problémů (provádění rozboru úlohy, vytvoření plánu jeho řešení, odhad řešení a ověřování, rozvíjení samostatného uvažování a vyvozování logických závěrů, možnost argumentace a diskuze při obhajování svých názorů).

Kompetence komunikativní (přesné vyjadřování myšlenek v ústním a písemném projevu, matematické vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, rozvíjení dovednosti přesného a estetického rýsování, rozvíjení komunikace při řešení navozeného problému).

Kompetence sociální a personální (práce ve skupinách, dodržování dohodnutých postupů, zodpovědnost za řešení problému).

Kompetence občanské (respektování názorů spolužáků, zodpovědnost za vlastní rozhodování, chápání významu matematiky jako vědy ve společnosti).

Kompetence pracovní (zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost řešení, úplné dokončení práce, zdokonalení grafického projevu). Práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení. Zapsání a zakreslení výsledků úloh pomocí počítačové techniky.

Kompetence digitální- žák umí provádět výpočty pomocí digitálních prostředků. Digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se mění jeho vlastní potřeby a potřeby ve výuce.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Z průřezových témat jsou ve výuce matematiky zastoupena následující témata:

Člověk a svět práce (práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení).

Člověk a digitální svět. Žák účelně využívá digitální technologie při řešení úloh ve všech ročnících.

Mezipředmětové vztahy:

Fyzika (převody jednotek, zapsání výsledku řešení v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce).

Informatické vzdělávání Informační technologie slouží žákům jako nástroj pro zpracování dat. S pomocí tabulkového procesoru či vhodného programu žáci analyzují a prezentují data, vytváří grafy, analyzují statistické soubory.

Ošetřovatelství (převody jednotek, trojčlenka, procentový počet, ředění a koncentrace roztoků).

Chemie (převody jednotek, ředění a látková koncentrace roztoků, výpočty z chemických rovnic).

5.7.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel - používá různé zápisy reálného čísla; - používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu - provádí operace s mocninami a odmocninami - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy; obsahujícími mocniny; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Operace s čísly a výrazy - převody jednotek (exponenciální vyjádření násobné a dílčí předpony) - číselné obory (zlomky, desetinná čísla) - absolutní hodnota reálného čísla - pojmy množina a interval (zápis a znázornění, sjednocení a průnik intervalů) - procentový počet (ředění roztoků) - mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním - odmocniny, usměrňování zlomků - mnohočleny (operace s mnohočleny, druhá a třetí mocnina dvojčlenu, rozklad mnohočlenu pomocí vzorce a vytýkáním) - lomené výrazy (operace s lomenými výrazy, definiční obor);
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice - třídí úpravy rovnic a ekvivalentní a neekvivalentní - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	- Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic základní pojmy – funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, monotonie, průsečíky s osami - lineární funkce, význam parametrů - lineární funkce s absolutní hodnotou - lineární rovnice (s neznámou ve jmenovateli, s absolutní hodnotou) - soustava 2 rovnic o 2 neznámých - lineární nerovnice (v součinovém a podílovém tvaru) a jejich soustavy - iracionální rovnice - kvadratická funkce a její graf - kvadratické rovnice (vztahy mezi kořeny a koeficienty) - kvadratické nerovnice - soustava kvadratické a lineární rovnice;

2. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahy při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů; - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, - načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic - goniometrie a trigonometrie – orientovaný úhel, goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu, jejich vlastnosti a grafy, goniometrické rovnice, řešení pravoúhlého trojúhelníka, sinová a kosinová věta, řešení - obecného trojúhelníka - nepřímá úměra, lineární lomená funkce - exponenciální funkce a její graf - exponenciální rovnice - logaritmická funkce a její graf - logaritmy, pravidla pro počítání s logaritmy - logaritmická rovnice;
Žák: - užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Statistika v praktických úlohách - statistika (četnost, aritmetický průměr, modus, medián, rozptyl, odchylka), grafické znázornění statistického souboru;
Žák: - řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací, např. vyhledá na internetu reálné údaje se vztahem k podobnosti, například mapy nebo satelitní snímky různých měřítek;	Planimetrie - základní planimetrické pojmy - základní rovinné obrazce - kružnice, kruh a jejich části - shodná zobrazení v rovině - shodnost a podobnost trojúhelníků - jednoduché konstrukční úlohy - Euklidovy věty, Pythagorova věta - Stejnolehlost;

3. ročník 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny; - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů z trigonometrie;	Stereometrie - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru (rovnoběžnost přímek, přímky s rovinou a 2 rovin, odchylka a kolmost přímek, kolmost přímky a roviny, odchylka přímky od roviny, vzdálenost bodu od roviny - tělesa (hranol, jehlan, válec, kužel, koule a její části), povrchy a objemy těles
Žák: - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací, např. řeší otázku kybernetické bezpečnosti, konkrétně matematické podstaty šifrování, tvorby hesel a PIN kódů a jejich složitosti; -	Kombinatorika, pravděpodobnost - variace, permutace a kombinace bez opakování - kombinační čísla, Pascalův trojúhelník, binomická věta - pravděpodobnost (náhodný jev, pravděpodobnost jevu, sjednocení jevů, jev opačný, jevy nezávislé)
Žák: - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost; - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací, např. vyhledává na internetu konkrétní informace o vybraném finančním produktu od jeho poskytovatelů;	Posloupnosti a jejich využití - zadání posloupnosti vzorcem pro n-tý člena rekurentně - grafické znázornění posloupnosti - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - finanční matematika (jednoduché a složené úrokování, střádání peněz, splácení úvěru)

4. ročník 31 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů); - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek; - užívá různá analytická vyjádření přímky. - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Analytická geometrie v rovině - vektory v rovině, operace s vektory - rovnice přímky (parametrická rovnice, obecná rovnice, směrnicový tvar) - vzájemná poloha dvou přímek - vzdálenost bodu od přímky
Žák: - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů z trigonometrie; - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem; - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji; - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost; - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky; - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek. - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Souhrnné opakování Operace s čísly a výrazy Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic Planimetrie Stereometrie Kombinatorika, Pravděpodobnost, Statistika v praktických úlohách Posloupnosti a jejich využití Analytická geometrie v rovině

5.8 První pomoc

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: První pomoc
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
První pomoc

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**-**	**2**	**-**	**-**	**2**

5.8.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je vést žáky k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v poskytování první pomoci. Důraz se klade na vytváření sociálních postojů a dovedností v předlékařské první pomoci. Žáci jsou vedeni k zásadám bezpečného chování v situacích obecného ohrožení zdraví a života a k přijímání osobní odpovědnosti za provedení první pomoci.

Charakteristika učiva

Předmět první pomoc je zařazen do výuky 2. ročníku, vychází ze vzdělávací oblasti RVP vzdělávání pro zdraví (odpovědnost za zdraví své i druhých, prevence úrazu, zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí, první pomoc). Žáci se orientují v integrovaném záchranném systému, dokážou předat důležité informace o vzniklé události, zdůvodní způsob ošetřování jednotlivých typů poranění, objasní obecná pravidla ochrany člověka za mimořádných událostí. Důraz je kladen zejména na hodnocení životních funkcí a správné poskytnutí neodkladné resuscitace.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka v první pomoci směřuje k tomu, aby žák: jednal aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně v osobním zájmu a v zájmu společnosti. Cítil odpovědnost za své zdraví i ostatních v případě nouze. Vystupoval v souladu se zásadami etiky. Celoživotně se vzdělával, aplikoval získané teoretické poznatky a praktické dovednosti v prevenci a při záchraně zdraví a života.

Strategie (pojetí) výuky

Teoretická výuka je proporcionálně propojena s praktickým cvičením, žák zde upevňuje a ověřuje teoretické znalosti a informace, nacvičuje praktické dovednosti a manuální zručnost. Důraz je kladen na samostatnost a odpovědnost při řešení modelových situací, na využívání různých informačních zdrojů a využití životních zkušeností žáků. Výuka je vedena hromadně a skupinově s využitím názorných ukázek, pomůcek, počítačové a audiovizuální techniky

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy je dokument, ve kterém jsou podrobně popsána kritéria pro hodnocení (dokument je součástí Přílohy č. 1). Při hodnocení je důraz kladen na:

- aktivitu žáků při vyučování
- schopnost řešit modelové situace
- schopnost vyjadřovat se souvisle, samostatně, diskutovat na odborné téma
- pečlivě a správně provádět úkony první pomoci
- dovednosti pracovat s odborným textem, informačními zdroji
- schopnost sebehodnocení

Ověřování výsledků žáků je prováděno zkoušením: ústním, písemným, praktickým. Hodnocením samostatné práce žáků, domácí přípravy. Při hodnocení žáků je důraz kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost organizovat si práci, rychle se rozhodovat, vybrat správně pomůcky, provést úkon, komunikovat.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz především na následující kompetence:

- kompetence k řešení problémů (volba vhodných prostředků a způsobů při poskytování první pomoci);
- kompetence komunikativní (vyjadřovat se přiměřeně situaci, používat odbornou terminologii, účastnit se aktivně diskuze, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování);
- kompetence personální a sociální (pracovat v týmu, odpovědnost ke svému zdraví a zdraví ostatních, odpovědnost při plnění svěřených úkolů);
- kompetence odborné (osvojení vědomostí o zásadách poskytování první pomoci při náhlém ohrožení zdraví a života, schopnost poskytnout samostatně první pomoc, znát a dodržovat pravidla BOZP).
- digitální kompetence - žák dokáže efektivně vyhledat a kriticky vyhodnotit informace, které použije při domácí přípravě a výuce ve škole. Žák pracuje s digitálními výukovými nástroji a kriticky posuzuje obsah.
- Využívá aplikace Záchranka, Kahoot, Záchranný kruh, ČČK a další. Vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti, rizika a přínosy v situacích ohrožujících zdraví.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Člověk a svět práce (žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu).

Člověk a životní prostředí (žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, je veden k hospodárnému jednání, šetrnému k životnímu prostředí).

Mezipředmětové vztahy

Předmět První pomoc úzce souvisí s předměty Výchova ke zdraví a s předmětem Somatologie.

5.8.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje základní pojmy vztahující se k první pomoci - popíše svými slovy znění trestního zákona o neposkytnutí pomoci - popíše složky IZS, způsoby aktivace a komunikace v systému - vyjmenuje stavy bezprostředně ohrožující život - vyjmenuje pravidla jednotného postupu při poskytování první pomoci - popíše základní vybavení příruční lékárny a využití - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	První pomoc základní pojmy první pomoci odpovědnost za zdraví své i druhých stavy bezprostředně ohrožující život, úrazy a náhle zdravotní příhody integrovaný záchranný systém / IZS / základní složky, jejich kompetence způsoby aktivace IZS jednotný postup při poskytování první pomoci příruční lékárna
Žák: - rozpozná zástavu krevního oběhu a poruchy průchodnosti dýchacích cest - vyjmenuje příčiny neprůchodnosti dýchacích cest, nedostatečného dýchání a zástavy dechu - demonstruje účinnou kardiopulmonální resuscitaci (obnova dýchání a nepřímá srdeční masáž) na modelu - postupuje při poskytování neodkladné resuscitace s ohledem na věk postiženého - používá vhodné pomůcky a osobní ochranné prostředky - demonstruje uložení postiženého do stabilizované polohy - vysvětlí význam správné resuscitace i nebezpečí nesprávně poskytnuté péče	Neodkladná resuscitace etické aspekty neodkladné resuscitace pomůcky k osobní ochraně a k neodkladné resuscitaci poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých (příčiny, diagnostika, první pomoc) zástava krevního oběhu u dětí a dospělých (diagnostika a první pomoc) stabilizovaná poloha
Žák: - charakterizuje typ krvácení a rány	Krvácení, rány, obvazová technika druhy krvácení

- demonstruje stavění krvácení a ošetření rány v modelové situaci - vysvětlí komplikace spojené s krvácením - vysvětlí význam používání osobních ochranných prostředků - používá vhodné prostředky a obvazové techniky	jednotný postup při poskytování první pomoci u zevního krvácení rozpoznání a poskytnutí první pomoci při vnitřním krvácení a krvácení z tělních otvorů rány, postup ošetření šátkové obvazy, obinadlové obvazy
Žák: - charakterizuje poruchy vědomí a jejich příznaky - popíše postup vyšetření stavu vědomí - zdůvodní závažnost stavu a význam stálého dohledu u postižených v bezvědomí - demonstruje první pomoc při kolapsu a křečovém stavu	Poruchy vědomí, mdloba, křeče vyšetření stavu vědomí, určení poruchy vědomí, příznaky první pomoc při kolapsu, prevence první pomoc při křečovém stavu
Žák: - vyjmenuje příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku - popíše příznaky šoku - vyjmenuje vhodná protišoková opatření, ošetření a sledování postiženého v šoku - demonstruje první pomoc při náhlé bolesti na hrudi a dušnosti - popíše postup první pomoci při snížení krevního cukru v krvi postiženého	Šok, náhlé stavy spojené se základním onemocněním preventivní protišoková opatření a první pomoc u šokových stavů náhlá bolest na hrudi – infarkt myokardu náhlé stavy při cukrovce náhlá dušnost
Žák: - objasní rozdělení, příčiny, příznaky a možné komplikace spojené s poraněním - poskytuje první pomoc v modelové situaci - vysvětlí možnosti prevence jednotlivých poranění	Poranění hlavy, páteře, břicha a hrudníku rozdělení, mechanismy vzniku poranění příčiny a příznaky poranění, prevence zásady poskytování první pomoci
Žák: - popíše svými slovy postup v případě osobního úrazu - popíše příznaky a komplikace poranění kostí a kloubů na horní a dolní končetině - poskytuje první pomoc při poranění kostí a kloubů na horní a dolní končetině - poskytuje první pomoc při poranění svalů těla	Poranění kostí, kloubů a svalů práva a povinnosti v případě úrazu charakteristika, příčiny a rozdělení poranění první pomoc při poranění kostí, kloubů a svalů

- vyjmenuje dostupné prostředky a uvede alternativní prostředky při ošetření	
Žák: - vysvětlí možnosti prevence těchto úrazů - charakterizuje druh, stupeň, rozsah a závažnost poranění - popíše postup první pomoci při poranění teplem a chemickými látkami	Poškození teplem a chemickými látkami prevence, druhy, rozsah poškození a první pomoc
Žák: - vysvětlí obecné zásady platné pro případ ohrožení - popíše varovné signály - svými slovy vyjádří, jak se chovat při vyhlášení evakuace, průmyslové havárii, živelné pohromě, smogové situaci - popíše vybavení pohotovostního zavazadla - charakterizuje standardizované i improvizované prostředky ochrany osob - pojmenuje rizika spojená s mimořádnými událostmi - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - charakterizuje davovou psychózu	První pomoc při mimořádných událostech vymezení pojmů obecné zásady pro případ ohrožení varovné signály, pohotovostní zavazadlo evakuace nezbytná opatření při havárii s únikem chemických látek, radioaktivních látek poranění při hromadném zasažení obyvatel první pomoc při živelných pohromách první pomoc při zásahu biologickými zbraněmi, válečném stavu, smogové situaci prostředky individuální ochrany osob při zasažení různými látkami davová psychóza

5.9 Tělesná výchova

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53 – 41 - M/03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova
Platnost učební osnovy: 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Tělesná výchova

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**2**	**2**	**2**	**2**	**8**

5.9.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu tělesná výchova je všestranný tělesný a duševní rozvoj žáka, chápání aktivní pohybové činnosti jako součásti péče o zdraví, součásti zdravého životního stylu a prevenci negativních jevů.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP ze vzdělávací oblasti vzdělávání pro zdraví. Hlavní učivo je vybráno z různých sportovních odvětví směřující ke všeobecnému tělesnému rozvoji žáka (tělesná cvičení, gymnastika, pohybové hry, atletika), na něž navazují moderní formy cvičení (aerobik, powerjóga, kalanetika, Pilates, cvičení na gymballech, s overbally, cvičení v posilovně). Z pestré nabídky si žák může vybrat nejvhodnější pohybovou činnost pro své volnočasové aktivity. Jde o cyklickou výuku, opakováním se učivo postupně rozšiřuje, prohlubuje, žáci mohou sledovat vlastní výkonnostní růst.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

V tělesné výchově byl žák veden tak, aby pohybovou činnost chápal jako nedílnou součást životního stylu, byl motivován k celoživotnímu provádění pohybových aktivit, vyhýbal se zdraví škodlivým aktivitám a nebezpečným návykům, vážil si a chránil své zdraví a zdraví ostatních, využíval prostředky pro zvyšování tělesné zdatnosti, kultivoval svůj pohybový projev, dokázal pracovat v týmu, respektoval názory jiných, kontroloval a ovládal své jednání, měl vhodnou míru sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět se vyučuje ve všech ročnících v rozsahu 2 hodiny týdně. Obsah učiva je realizován v tematických celcích. Teoretické poznatky a tělesná cvičení jsou zařazovány průběžně do každé vyučovací hodiny, gymnastika, atletika, pohybové hry a úpoly jsou realizovány v blocích. Zvolený počet hodin reaguje na zájem žáků a materiální možnosti školy. Plavání ve 2. ročníku a bruslení ve 3. ročníku jsou zařazovány s ohledem na zájem žáků, materiální a klimatické podmínky. Lyžování a turistika jsou realizovány formou kurzů podle zájmu žáků.

Výuka se uskutečňuje ve vlastní malé posilovně, cvičebním sálku a v pronajaté tělocvičně po celý školní rok. Škola nemá k dispozici hřiště, proto využívá při vhodných klimatických podmínkách park nedaleko školy. Výuka plavání probíhá ve spolupráci s Plaveckým bazénem.
Hodiny tělesné výchovy probíhají převážně prakticky a jsou vhodně doplněny teoretickými poznatky. Metody výuky jsou v souladu se zásadami motorického učení (výklad, ukázka, pokus-omyl, hodnocení, sebehodnocení, analyticko-syntetická metoda, komplexní metoda).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy je dokument, ve kterém jsou podrobně popsána kritéria pro hodnocení (dokument je součástí Přílohy č.1). U jednotlivých žáků je brán zřetel na rozdílné předpoklady k pohybovým činnostem vzhledem k somatickým parametrům a rozdílnému stupni rozvoje pohybových dovedností. Z těchto důvodů je při hodnocení výsledků v předmětu tělesná výchova kladen důraz na:

- aktivní přístup k výuce (snaha zlepšovat se) a docházku
- znalost a dodržování zásad bezpečnosti, slušného chování (fair play), pokynů učitele, pravidel sportovních odvětví a terminologie předmětu
- přiměřené výkony v hodnocených disciplínách a testech

reprezentaci školy

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V tělesné výchově jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence**:**

- kompetence k učení, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání v oblasti sportu a péče o zdraví, ovládat jednotlivé druhy senzomotorického učení, využívat různé informační zdroje a aplikovat poznatky do praxe;

- kompetence k řešení problémů**,** tzn. využívat tělesná cvičení ke zvyšování odolnosti ve stresových situacích, při řešení problému spolupracovat, navrhnout způsob řešení, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu ve vztahu k dosaženým výsledkům;

- kompetence komunikativní, tzn. komunikovat a diskutovat v kolektivu, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, porozumět zadání úkolu;

- kompetence personální a sociální, tzn. dodržovat zásady chování na sportovních akcích, spolupracovat v rámci týmu a zastávat různé role, uvědomit si nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování, respektovat názor druhého;

- digitální kompetence, tzn. používání digitálních technologií k monitorování a analýze tělesné aktivity, včetně sledování výkonů a záznamu tělesných parametrů, využívání digitálních nástrojů k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků, využívání aplikací a online zdrojů k plánování a realizaci pohybových programů zaměřených na zlepšení kondice a zdraví;

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V tělesné výchově jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- Člověk a svět práce – výuka předmětu rozvíjí a posiluje fyzickou i psychickou odolnost žáka, což se projevuje ve schopnosti efektivně vykonávat tělesnou práci a zvládat zátěžové situace, žák se učí využívat tělesná cvičení k regeneraci fyzických a duševních sil

- Člověk a životní prostředí – během lyžařského, ev. sportovně turistického kurzu si žák uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti

- Občan v demokratické společnosti – dodržováním pravidel her a soutěží se žák naučí respektovat osobnost druhého a přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí, žák získá vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

Mezipředmětové vztahy

Tělesná výchova úzce souvisí především s předměty: Somatologie, Psychologie a komunikace a Výchova ke zdraví.

5.9.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - využívá pohybové činnosti pro - všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje domluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, okolním podmínkám a dovede je udržovat a ošetřovat - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci - rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmu - sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výzbroj, výstroj, údržba - záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí;
Žák: - nastupuje do tvaru a velí družstvu; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová cvičení, všestranně rozvíjející cvičení, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační;

Žák: - zvládá různé druhy přeskoků přes švihadlo - provede roznožku nebo skrčku přes kozu, bednu - předvede kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace; - vyšplhá na laně (tyči) - sladí pohyb s hudbou - cvičí na posilovacích strojích, volí správná cvičení na jednotlivé svalové skupiny	Gymnastika - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí - akrobacie - šplh - rytmická gymnastika, pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik) - moderní formy cvičení - posilovací cvičení v posilovně;
Žák: - provede nízký start, zvládá techniku běhu - splní výkony dle stanovených kritérií - zvládá techniku vrhu koulí;	Atletika - běhy (člunkový běh, v terénu), běžecká abeceda, starty - skok do dálky z místa - hody a vrh koulí;
Žák: - participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře;	Pohybové hry - drobné hry - odbíjená - košíková - florbal - futsal - softball - badminton - kinball;
Žák: - zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	Testování tělesné zdatnosti motorické testy;
Žák: - naplánuje a zrealizuje turistickou akci - orientuje se v přírodě;	Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh;
Žák: - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení

Žák: - ovládá jízdu na vleku a techniku bezpečného sjíždění svahu na lyžích (snowboardu) - dodržuje bezpečnost při pohybu na sjezdovce, dokáže adekvátně reagovat na možná rizika (změna počasí, úrazy apod.) - chová se šetrně k životnímu prostředí - volí vhodnou výstroj a výzbroj a dovede ji udržovat a ošetřovat;	Lyžování - základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti), event. snowboardingu - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí;

2. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**
Žák: - využívá pohybové činnosti pro - všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje domluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, okolním podmínkám a dovede je udržovat a ošetřovat - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci - rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmu - sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výzbroj, výstroj, údržba - záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí;
Žák:	Pohybové dovednosti

- nastupuje do tvaru a velí družstvu; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Tělesná cvičení - pořadová cvičení, všestranně rozvíjející cvičení, kondiční, koordinační, - kompenzační, relaxační;
Žák: - používá overbally ke cvičení - provede roznožku nebo skrčku přes kozu, bednu, skáče na trampolínce - předvede kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace, stoj na rukou a na lopatkách, krátkou sestavu - vyšplhá na laně (tyči); - sladí pohyb s hudbou; - cvičí na posilovacích strojích, volí správná cvičení na jednotlivé svalové skupiny;	Gymnastika - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí - akrobacie (kotouly, stoj na rukou a na lopatkách) - šplh - rytmická gymnastika, pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik) - moderní formy cvičení - posilovací cvičení v posilovně;
Žák: - provede nízký start, zvládá techniku běhu - splní výkony dle stanovených kritérií - zvládá techniku vrhu koulí;	Atletika - běhy (člunkový běh, v terénu), běžecká abeceda, starty - skok do dálky - hody a vrhy koulí;
Žák: - participuje na týmových herních činnostech družstva; - rozliší jednání fair play od nesportovního chování; - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře;	Pohybové hry - drobné hry - odbíjená - košíková - florbal - futsal - softball - badminton - kinball;
Žák: - seznámí se s technikou dvou plaveckých způsobů - uplave 25m jedním plaveckým způsobem;	Plavání - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci;

Žák: - zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	Testování tělesné zdatnosti motorické testy;
Žák: - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení
Žák: - naplánuje a zrealizuje turistickou akci - orientuje se v přírodě;	Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh;

3. ročník 64 hodin

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**
Žák: - využívá pohybové činnosti pro - všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje domluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, okolním podmínkám a dovede je udržovat a ošetřovat - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výzbroj, výstroj, údržba - záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně

- rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmu - sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu;	rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí;
Žák: - nastupuje do tvaru a velí družstvu; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová cvičení, všestranně rozvíjející cvičení, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační;
Žák: - provede roznožku, skrčku přes kozu, bednu, používá trampolínku k odrazu pro akrobatické prvky - předvede kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace, stoj na rukou a na lopatkách, sestavu - vyšplhá na laně (tyči) - sladí pohyb s hudbou; - cvičí na posilovacích strojích, volí správná cvičení na jednotlivé svalové skupiny ;	Gymnastika - cvičení na nářadí - cvičení s náčiním - akrobacie (kotouly, stoj na rukou a na lopatkách, přemet stranou) - šplh - rytmická gymnastika, pohybové činnosti - a kondiční programy - cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik) - moderní formy cvičení - posilovací cvičení v posilovně
Žák: - seznámí se základními pády a způsoby sebeobrany;	Úpoly - pády základní sebeobrana;
Žák: - provede nízký start, zvládá techniku běhu - splní výkony dle stanovených kritérií - zvládá techniku vrhu koulí;	- Atletika - běhy (člunkový běh, v terénu), běžecká abeceda, starty - skok do dálky - hody a vrh koulí;
Žák:	Pohybové hry

- participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře;	- drobné hry - odbíjená - košíková - florbal - futsal - softball - badminton - kinball
Žák: - pohybuje se na bruslích;	Bruslení - základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení;
Žák: - zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	Testování tělesné zdatnosti - motorické testy;
Žák: - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení
Žák: - naplánuje a zrealizuje turistickou akci - orientuje se v přírodě;	Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině orientační běh;

4. ročník 62 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - využívá pohybové činnosti pro - všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje domluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, okolním podmínkám a dovede je udržovat a ošetřovat - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci - rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmu - sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výzbroj, výstroj, údržba - záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace, pravidla her, závodů a soutěží rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, - cvičební úbor a obutí;
Žák: - nastupuje do tvaru a velí družstvu; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová cvičení, všestranně rozvíjející cvičení, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační;

Žák: - provede roznožku, skrčku přes kozu a bednu - předvede samostatně vytvořenou sestavu - sladí pohyb s hudbou - cvičí na posilovacích strojích, - volí správná cvičení na jednotlivé svalové skupiny;	Gymnastika - cvičení na nářadí - cvičení s náčiním - akrobacie (kotouly, stoj na rukou a na lopatkách, přemet stranou) - rytmická gymnastika, pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik) - moderní formy cvičení - posilovací cvičení v posilovně;
Žák: - seznámí se základními pády a způsoby sebeobrany;	Úpoly - pády - základní sebeobrana;
Žák: - participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře - zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	Pohybové hry - drobné hry - odbíjená - košíková - florbal - futsal - softball - badminton - kinball;
Žák: - zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	Testování tělesné zdatnosti - motorické testy;
Žák: - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení
Žák: - naplánuje a zrealizuje turistickou akci - orientuje se v přírodě;	Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině orientační běh;

Poznámky:

Teoretické poznatky jsou uplatňovány v průběhu celé výuky TV.

Pohybové dovednosti jsou součástí všech tematických celků.

Plavání je realizováno ve 2. ročníku a bruslení ve 3. ročníku podle zájmu žáků, materiálních a klimatických podmínek.

Lyžování je realizován v 1. ročníku, turistika a sporty v přírodě ve 2. ročníku formou kurzů, podle zájmu žáků, materiálních a klimatických podmínek.

Pro žáky se zdravotním oslabením škola organizuje hodiny zdravotní tělesné výchovy.

5.10 Informatické vzdělávání

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Informatické vzdělávání
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Informatické vzdělávání

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**2**	**2**	**-**	**-**	**4**

5.10.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP, z obsahového okruhu informační a komunikační technologie tak, aby se žáci naučili používat počítač a jeho periferie, pochopili strukturu dat a možnosti jejich ukládání v počítači, naučili se pracovat se základním aplikačním softwarem (textový editor, tabulkový procesor, databáze atd.), naučili se na základní úrovni pracovat s grafickým editorem, naučili se používat Internet a elektronickou poštu.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku a je rozčleněn do 9 nosných tematických celků. Výuka probíhá formou cvičení. Třída je rozdělena na skupiny tak, aby vždy každý žák mohl samostatně pracovat
s počítačem. Ve výuce je kladen důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh.

Metody a formy výuky:

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy
a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů

Hodnocení žáků:

- Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu.
- Ohodnocení praktických dovedností studenta a jeho aktivní přístup je alternativou ústního zkoušení

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat: Klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence – žáci formulují své myšlenky srozumitelně, jsou schopni komunikovat pomocí internetu, zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty a jiné písemnosti.

Sociální kompetence - žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly. Žák dokáže veřejně prezentovat výsledky své práce. Žák formuluje své názory a postoje, je schopen vyslechnout názory druhých.

Digitální kompetence – Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

Průřezové téma:

Občan v demokratické společnosti – žáci si uvědomují výhody i rizika (autorská práva, viry) práce s PC a legálním programovým vybavením (všechny ročníky)

Člověk a životní prostředí – žáci chápou zásadní význam životního prostředí pro člověka, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí (likvidace odpadů)

Člověk a digitální svět – žáci jsou připraveni pro řešení úkolů vyskytujících se v praxi, ale i v činnostech, které dnešní člověk využívá v běžném osobním životě. Žáci by měli získat pozitivní vztah k výpočetní technice a naučit se pružně reagovat na novinky ve světě informačních technologií (všechny ročníky)

Mezipředmětové vztahy:

IKT prolíná všemi vyučovacími předměty

1. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; - rozumí fungování hardwaru a periferií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; - na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	**1. Digitální technologie Hardware a software** - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; - souborový systém a paměťová úložiště; - operační systémy; - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); - zařízení s vestavěnými systémy;
- porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad;	**Počítačové sítě a síťové služby** - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; - fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména;
- chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit;	**Bezpečnost v digitálním prostředí** - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat);

- kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.	- digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.
Žák: - na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; - rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě;	**2. Tvorba, testování a provoz softwaru** **Požadavky a analýza** - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; **Tvorba a vývoj** - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídící příkazy, cykly); - návrh algoritmů a datových struktur; - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); - využívání hotových komponent; **Testování** - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; - způsoby a druhy testování softwaru; - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; **Běh a provoz** - verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - nápověda a licence programu.

2. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; - třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny;	**3. Informační systémy** - účel a charakteristika informačního systému nebo služby; - veřejné nebo oborové informační systémy a služby; - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech;¨ - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); - vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); - hromadné zpracování dat, export a import;
Žák - interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; - odhaluje chyby v datech; - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá	**4. Data, informace a modelování** - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech a kontrola dat; - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka;

konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence;	- model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.

5.11 Ekonomika

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53 – 41 – M / 03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Ekonomika
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Ekonomika

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**-**	**2**	**-**	**-**	**2**

5.11.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vyučovací předmět ekonomika seznamuje žáky se základními ekonomickými vztahy a s ekonomickým prostředím, ve kterém se jako zaměstnanci, popř. podnikatelé budou pohybovat.

Cílem výuky předmětu je, aby žáci pochopili mechanismus fungování tržní ekonomiky a porozuměli podstatě podnikatelské činnosti a základnímu principu hospodaření podniku. Žáci získávají vědomosti a dovednosti související s podnikáním i s dalšími činnostmi, jež v podniku probíhají.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z RVP z oblasti vzdělávání ekonomické vzdělávání. Absolvent má být nejen připraven na pracovní uplatnění ve své profesi, ale i na uplatnění nutných ekonomických přístupů jak v zaměstnanecké, tak v podnikatelské pozici.

Za současné situace na trhu práce se absolvent musí orientovat i v základních ekonomických souvislostech. Obtížné postavení absolventa jako nezaměstnaného vede k nutnosti zařadit učivo o pracovněprávních vztazích a způsobech hledání zaměstnání.

Uplatnění absolventa v malé nebo vlastní firmě klade nároky na rozšíření obsahu vzdělání např. o učivo z oblasti obchodního práva, zvláštních právních předpisů atp. Smyslem jejich zařazení je, aby žák získal přehled zejména o povinnostech, které z těchto základních právních dokumentů vyplývají.

Závěrečný tematický celek obsahuje učivo o Evropské Unii. Jeho smyslem je seznámit žáky s významem členství naší země v EU, s přínosy, které toto členství pro nás znamená, ale též se základní strukturou orgánů EU a s významem hospodářské a měnové unie pro ČR.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka předmětu ekonomika směřuje k tomu, aby žáci získali ekonomickou gramotnost, jež zahrnuje schopnost zajistit si příjem, zvažovat důsledky osobních rozhodnutí, orientovat se na trhu pracovních sil a aktivně vystupovat na trhu finančních produktů a služeb. Výuka směřuje k rozšíření, ale též ke zpřehlednění situace na finančních trzích a vede je k vytváření pozitivního vztahu k úsporám a k zajištěným investicím. Zároveň pomáhá žákovi oprostit se od stereotypního a jednoduchého řešení půjčit si od finančních subjektů.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka předmětu ekonomika je teoretická s praktickými ukázkami příkladů. Žáci jsou vedeni k samostatnosti při získávání informací, k utváření vlastních názorů a závěrů. Vzhledem k velkému propojení předmětu s aktuálním děním ve společnosti a vlastními zkušenostmi, se žáci učí diskutovat na dané téma, rozvíjet myšlenky, obhajovat své názory i přijímat názory ostatních.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem (Příloha č. 1), který je součástí školního řádu. Důraz při hodnocení žáků je kladen na motivační charakter. V každém pololetí jsou zařazeny dvě až tři oblasti, po kterých následuje písemné přezkoušení, a žáci jsou také hodnoceni ústně v průběhu celého pololetí. Důraz vyučující klade na: aplikaci získaných vědomostí v praxi, chápání širších souvislostí, schopnost prezentace získaných dovedností a znalostí, samostatnost i umění kolektivní práce. Celkové hodnocení žáků vychází z: výsledků krátkých testů ověřujících dílčí znalosti žáků, hodnocení samostatně vypracovaných referátů na zadané téma, ústního zkoušení, závěrečných testů z jednotlivých učebních celků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Ekonomika se podílí na rozvoji klíčových kompetencí:

- k učení, tzn. práce s odborným textem, vyhledávání a zpracovávání informací z různých zdrojů
- k řešení problému, tzn. používání různých metod myšlení, zkušeností, volba vhodných prostředků a metod
- komunikativních, tzn. srozumitelná, jasná a jazykově správná formulace myšlenek, respekt k názorům ostatních, obhajoba vlastních názorů
- personálních a sociálních, tzn. využívání zkušeností, práce v týmu, odpovědné plnění zadaných úkolů
- chápat důsledky ekonomických jevů na běžný život jedince.

digitální kompetence

- žák dokáže efektivně vyhledat a kriticky vyhodnotit informace, které použije při domácí přípravě a výuce ve škole.
- Žák pracuje s digitálními výukovými nástroji a kriticky posuzuje obsah.
- Vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti, rizika a přínosy v situacích ohrožujících zdraví.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V ekonomice jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- občan v demokratické společnosti, tzn. umění komunikace v pracovním i každodenním životě včetně jednání na úřadech, bankách a pojišťovnách, zamyšlení se o existenčních otázkách a nalezení řešení situací související s ekonomickou stránkou života
- člověk a svět práce, tzn. příprava žáka na úspěšné uplatnění na trhu práce, od samotného vstupu na trh práce, včetně hledání zaměstnaní různými formami, jednání se zaměstnavateli, získání znalostí o politice zaměstnanosti v ČR až po budování úspěšné profesní kariéry
- vyhledává příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb; využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; buduje si osobní vzdělávací prostředí

Člověk a digitální svět.

- využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- posuzuje spolehlivost digitálního obsahu;

- při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví;
- přizpůsobuje své digitální pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií;

- vytváří vlastní digitální obsah v různých formátech s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;

- získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost;

- sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používá digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Mezipředmětové vztahy

Ekonomika úzce souvisí s předměty: Společenskovědní základ a Informační a komunikační technologie.

5.11.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - definuje pojem národní hospodářství; - vysvětlí význam ukazatelů národního hospodářství a jejich vliv na ekonomiku - objasní podstatu inflace a její důsledky - definuje nezaměstnanost, vyjmenuje typy nezaměstnanosti a vysvětlí vzorec pro výpočet míry nezaměstnanosti - nakreslí vývoj HDP a popíše jednotlivé fáze - vysvětlí pojem platební bilance - vyjmenuje příjmy a výdaje státního rozpočtu, vysvětlí rozdíl mezi schodkem státního rozpočtu a státním dluhem	Národní hospodářství - pojem, sektorové členění, struktura národního hospodářství, odvětví národního hospodářství - ukazatele úrovně národního hospodářství, HDP a hospodářský cyklus, nezaměstnanost, inflace a platební bilance - státní rozpočet
Žák: - používá a aplikuje základní ekonomické pojmy - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny - nakreslí přebytečnou a nedostatečnou - nabídku, vysvětlí jejich příčiny a způsob, jakým dojde k obnovení rovnováhy	Podstata fungování tržní ekonomiky - potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň - výroba, výrobní faktory, hospodářský proces - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží - cena, kalkulace ceny

- vysvětlí, z čeho se skládá cena, kalkuluje prodejní cenu nabízených přípravků a poskytovaných masérských služeb, vytvoří ceník nabízených masérských služeb	
Žák: - posoudí vhodné formy podnikání pro obor - orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky - popíše rozdíl mezi vznikem a založením - vytvoří podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet	Podnikání - podnikání, právní formy podnikání podle zvláštních předpisů, obchodního a občanského zákoníku - podnikatelský záměr - podnikání v EU
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy majetku - orientuje se v účetní evidenci majetku - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření - řeší jednoduché kalkulace ceny - na příkladech vysvětlí a vzájemně porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele - popíše podstatu marketingu, vyjmenuje a blíže popíše nástroje marketingu - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru - vysvětlí podstatu slova management - charakterizuje části procesu řízení a jejich funkci	Podnik, majetek podniku a hospodaření podniku - struktura majetku, dlouhodobý majetek, oběžný majetek - náklady, výnosy, výsledek hospodaření podniku - druhy škod a možnosti předcházení škodám, odpovědnost zaměstnance a odpovědnost zaměstnavatele - marketing – management
Žák: - se orientuje v zákonné úpravě mezd - vypočte mzdu - definuje obecně pojem pojištění, vyjmenuje druhy zákonných pojištění a uvede příklady nadstandardních pojištění - uvede příklady plátců pojistného - vypočte sociální a zdravotní pojištění - vyjmenuje druhy dávek nemocenského pojištění, vypočte nemocenské pojištění a vybrané druhy dalších dávek	Mzdy, zákonné odvody, pojištění - pojem mzda/plat, složky mzdy - daně z příjmů - nominální/reálná mzda - minimální mzda a její vývoj - systém sociálního a zdravotního zabezpečení - dávky nemocenského pojištění Vybraná ekonomická témata dle zájmu žáků

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - orientuje se v soustavě daní - rozliší princip přímých a nepřímých daní - vede daňovou evidenci pro plátce i neplátce DPH - charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty - vyjmenuje nejčastěji používané cenné papíry - přepočítává dle kursovního lístku - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu, vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby vysvětlí podstatu úroků a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN	Daňová soustava - přímé a nepřímé daně - daňová evidence - peníze, platební styk, finanční trh, cenné papíry - úroky
Žák: - vysvětlí pojem Evropská Unie uvede instituce Evropské Unie a vysvětlí jejich činnost vysvětlí, jaká práva přináší členství v EU občanům ČR	Evropská unie - podstata činnosti EU, symboly EU - orgány EU a jejich činnost - acquis EU Vybraná ekonomická témata dle zájmu žáků
Žák: objasní význam ekonomiky stravovacích provozů vykonává ekonomické a administrativní činnosti související s evidencí a účtováním surovin i hodnocením stravy	Základy ekonomiky ve vztahu k výživě a stravování

Poznámka: V předmětu Ekonomika je odučen obsahový okruh Základy ekonomiky ve vztahu k výživě a stravování ze vzdělávací oblasti Sociální a další vzdělávací obory (RVP).

5.12 Výchova ke zdraví

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53 – 41 – M / 03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Výchova ke zdraví
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Výchova ke zdraví

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**1**	**-**	**-**	**-**	**1**

5.12.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vyučovacího předmětu je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a rozvinout tak a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému životnímu stylu a celoživotní odpovědnosti za své zdraví.
Předmět vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla a porozuměli, jak působí výživa, životní prostředí, pohybová aktivita a jiné vlivy na zdraví. Předmět vede prostřednictvím nabytých znalostí žáky k ochraně před současnými negativními jevy v naší společnosti. (např.: kuřáctví, alkoholismus, drogové závislosti apod.)

Charakteristika učiva

Učivo předmětu výchova ke zdraví vyplývá z RVP z oblasti „vzdělávání pro zdraví“ - Péče o zdraví a z odborné oblasti základ pro poskytování ošetřovatelské péče“ - Prevence nemocí a zdravotní výchova. Učivo se skládá z tematických celků: péče o zdraví, metody výchovy ke zdraví, prevence, zdravý způsob života, životní styl a rizikové chování. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech a počítačových hrách). Pozornost se věnuje rovněž drogové epidemiologii v České republice.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci zaujali pozitivní postoj ke zdraví člověka a celé společnosti, k vlastnímu zdraví, ke zdravému životnímu stylu a přírodnímu prostředí. Vážili si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránili a objasnili, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět je zařazen do prvního ročníku studia a je vyučován v rozsahu 1 hodiny týdně, tj. celkem 34 hodin

Předmět je realizován výkladem a diskuzí, řešením modelových situací a samostatnou prací žáků. Pro výuku jsou využívány především konkrétní příklady, situace a osobní zkušenosti žáků doplněné vhodnými didaktickými pomůckami. Součástí výuky jsou také odborné exkurze, které jsou zaměřeny kupř. na problematiku životního prostředí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hodnocení vychází z plánovaných výsledků vzdělávání a týká se zejména vědomostí a dovedností. Metody hodnocení: průběžné ústní zkoušení, písemné testy po probrání učební látky, sebehodnocení žáků.

Důležitým kritériem hodnocení je rovněž zohlednění žákovy aktivity během vyučovacích hodin a svědomitost při plnění zadaných úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu „Výchova ke zdraví“ jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení, tzn. pěstovat pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, používat techniky učení a různé informační zdroje
- kompetence komunikativní, tzn. žák se snaží uplatňovat logickou a věcnou argumentaci, rozebrat určitý problém a interpretovat ho ostatním žákům
- *digitální kompetence,* tzn. žák dokáže vyhledat, kriticky vyhodnotit, efektivně zpracovat potřebné informace a odpovědně je uplatňovat digitální kompetence

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Z hlediska průřezových témat jsou ve výuce zastoupena tato témata:

- občan v demokratické společnosti – žák získává znalosti o spolupráci státu s mezinárodními organizacemi v oblasti zdravotní a sociální péče a znalosti o nutnosti sběru dat pro zdravotnickou statistiku
- člověk a svět práce – žák získává znalosti a kompetence, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.
- člověk a životní prostředí – žák se seznámí se zásadami zdravého životního stylu a vědomím odpovědnosti za své zdraví. Uvědomuje si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince i společnosti.
- Člověk a digitální svět – žák získává data a informace za pomocí digitálních technologií, která kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost; získané informace využívá pro spolupráci s ostatními a vytváří nové a originální obsahy za pomocí digitálních prostředků

Mezipředmětové vztahy:

Výchova ke zdraví úzce souvisí s předměty: Ošetřovatelství, Informatické vzdělávání

5.12.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - definuje pojem zdraví a nemoci - objasní význam zdraví pro společnost - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí - zdůvodní význam zdravého životního stylu, popíše rizikové faktory poškozující zdraví - objasní důsledky rizikového chování na zdraví - posoudí vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví - posoudí psychické, estetické a sociální účinky pohybové aktivity - vyhledá za pomocí digitálních technologií pojem střední intenzita zátěže, vypočítá svoji maximální tepovou frekvenci a tepovou frekvenci při střední intenzitě zátěže - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus, aplikace modelových situací	Péče o zdraví - zdraví - činitelé ovlivňující zdraví - faktory životního prostředí životní prostředí, životní styl, pohybová aktivita, výživa a stravovací návyky, - rizikové chování, důsledky rizikového chování - rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i zdraví druhých - důsledky psychického a fyzického zatížení
- orientuje se v zásadách zdravé výživy - pomocí digitálních technologií vyhledá přepočet z kJ na kcal - charakterizuje civilizační choroby, jejich - příčiny diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu	- zásady racionální výživy, nové směry v ozdravění výživy - aktuální civilizační choroby - lidská sexualita, pohlavní nemoci - obraz krásy lidského těla - komerční reklama
Žák - orientuje se v prevenci nemocí a závislosti na návykových látkách - používá správné pojmy zdraví a nemoc - vyhledává pomocí digitální technologie programy a kampaně na podporu zdraví - charakterizuje programy na podporu zdraví obyvatelstva - podílí se na edukaci klientů k odpovědnosti za své zdraví	Prevence nemocí a zdravotní výchova - návykové látky, rozdělení, - prevence užívání návykových látek, prevence závislostí na návykových látkách - definice zdraví, nemoc - program WHO a její činnost - Národní program podpory zdraví

5.13 Somatologie

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Praktická sestra

Kód a název oboru vzdělání: 53 – 41 – M / 03 Praktická sestra

Název vyučovacího předmětu: Somatologie

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu

Somatologie

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**5**	-	-	-	**5**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie, fyziologie, histologie a biochemie. Učí základům medicínského jazyka a nomenklatury, prohlubuje znalosti žáků z biologie člověka a z dalších přírodovědných předmětů.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Somatologie vychází z Rámcového vzdělávacího plánu, vzdělávací oblasti Základ pro poskytování ošetřovatelské péče. Výuka směřuje k tomu, aby žák byl schopen popsat stavbu lidského těla, prezentoval topografickou anatomii jednotlivých orgánů lidského těla, chápal význam předmětu a byl připraven osvojené poznatky aplikovat v dalším studiu ošetřovatelství, používá odborné názvosloví a latinskou terminologii a vyvozuje souvislosti. Výuka zahrnuje práci s digitálními modely, 3D simulacemi, online encyklopediemi a zdravotnickými informačními systémy, které napomáhají k lepšímu pochopení lidského těla a jeho funkcí. Tematické celky odpovídají víceméně jednotlivým orgánovým soustavám člověka.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka somatologie směřuje k tomu, aby žák:

- porozuměl postavení člověka v přírodě
- vysvětlil přínos somatologie pro rozvoj medicíny, péči o zdraví i pro běžný život
- měl pozitivní vztah k životu a přírodnímu prostředí
- byl schopen efektivně využívat digitální nástroje pro své studium i profesní rozvoj

- svým postojem a chováním pozitivně ovlivňoval okolí a přispíval k dodržování zásad udržitelného rozvoje
- měl motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědných předmětech

Strategie (pojetí) výuky

Předmět se vyučuje v rozsahu 5 hodin týdně, tj. celkem 170 hodin. Učivo je rozvrženo do tematických celků, které přibližně odpovídají jednotlivým orgánovým soustavám. V rámci předmětu somatologie se vyučuje odborná latinská terminologie. Výuka vychází ze znalostí a dovedností žáků z přírodovědných předmětů, zejména z biologie člověka a z chemie.

Ve výuce se využívají výkladové metody, ale i formy samostatné a skupinové práce žáků, práce s odbornou literaturou. Důraz je kladen na názorné pojetí výuky / používání modelů, obrazů, multimediální programy.

- práce s **3D modely a simulacemi** lidského těla,
- **virtuální anatomické aplikace**,
- interaktivní online kurzy a vzdělávací videa,
- využívání zdravotnických informačních systémů a práce s databázemi.

Důraz je kladen na **kritické myšlení při práci s informacemi** a na etické aspekty digitálních technologií ve zdravotnictví.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hodnocení probíhá permanentně. Při hodnocení posuzujeme projevy, výkony, schopnosti a zájem žáka. Porovnáváme úroveň dosažených vědomostí, návyky. Registrujeme pokrok či zaostávání. Při hodnocení můžeme využít i sebehodnocení.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků
- průběžné ústní zkoušení
- sebehodnocení žáka,
- praktické prezentace s využitím digitálních nástrojů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- kompetence k učení – žáci mají pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, umí si aktivně vyhledávat různé informace vztahující se k předmětu somatologie, ovládá techniky učení a dovede pracovat s různými informačními zdroji, aktivně se zapojuje do výuky
- kompetence k řešení problémů - žák je schopen porozumět zadanému problému a aktivně se zapojuje do jeho řešení, vyhledává informace k řešení problému a navrhuje možné varianty řešení problému

- kompetence komunikativní - žák umí aktivně vstupovat do diskuse, správně používá latinskou terminologii vztahující se k somatologii
- kompetence personální – žák je připraven posuzovat reálně své možnosti, je schopen podílet se podpoře zdravého životního stylu, uvědomuje si nutnost péče o zdraví své i ostatních pro harmonický vývoj člověka, pečuje aktivně o své zdraví
- občanské kompetence - žák si uvědomuje hodnotu lidského života, podílí se na ochraně zdraví svého i ostatních
- kompetence k pracovnímu uplatnění- žák je připraven uplatnit informace v odborných předmětech i praktickém vyučování, uvědomuje si význam celoživotního vzdělávání, má přehled o možnostech uplatnění v ošetřovatelských oborech
- digitální kompetence - žák dokáže efektivně vyhledat a kriticky vyhodnotit informace, které použije při domácí přípravě a výuce ve škole. Žák pracuje s digitálními výukovými nástroji a kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince, společnosti a životní prostředí; zvažuje příležitost a rizika, rizika se snaží minimalizovat.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Z průřezových témat předmět somatologie rozvíjí:

- občan v demokratické společnosti - kapitoly somatologie i patologie - úcta k životu a každému jednotlivci, zodpovědnost za ochranu zdraví vlastní i jiných
- člověk a digitální svět - základní poznatky ze všeobecné somatologie, jednotlivé systémy somatologie -vyhledávání a třídění informací, využívání interaktivních vzdělávacích materiálů a etické aspekty digitálních technologií ve zdravotnictví.
- člověk a životní prostředí - zodpovědnost za životní prostředí při ochraně zdraví, dopad negativních vlivů životního prostředí na fyzickou i psychickou stránku člověka (imunitní systém, nádorová onemocnění, civilizační choroby)

Mezipředmětové vztahy:

Ošetřovatelství - vědomosti získané v somatologii jsou klíčové pro pochopení nemoc

a způsobů jejich léčby a ošetřovatelské péče

Klinická propedeutika - znalost anatomie a fyziologie člověka umožňuje rozpoznat příznaky onemocnění

Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - žáci využívají znalostí ze somatologie pro výuku.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník, celkem 170 hodin

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**
Žák: - charakterizuje somatologii jako vědu a vysvětlí vztah somatologie k ostatním oborům - vymezí jednotlivé obory, z nichž somatologie čerpá - správně vyslovuje odborné latinské výrazy - ovládá digitální zdroje v oblasti somatologie - využívá online encyklopedií a odborné databáze -	Somatologie jako vědní obor - somatologie jako vědní obor - historie, významné objevy - úvod do studia latinské terminologie -
Žák: - schematicky znázorní buňku včetně organel, vysvětlí základní funkci buňky i jednotlivých organel - vyjmenuje druhy tkání a uvede příklady - využívá digitální simulace pro pochopení buněčných struktur, používá základní latinskou terminologii	Funkční morfologie tkání - buňka, tkáň, orgán, org. systém, organismus - typy tkání, charakteristika, dělení - tkáně výstelkové - tkáně pojivové - svalová tkáň - nervová tkáň
Žák: - na modelu prakticky prezentuje jednotlivé roviny a směry lidského těla (česky a latinsky) - prakticky předvede základní pohyby - aplikuje základní latinskou terminologii - využívá interaktivní aplikace pro prostorovou orientaci v anatomii	Základní orientace na lidském těle - anatomie nomenklatura - roviny a směry lidského těla
Žák: - popíše obecnou stavbu kosti	Pohybový systém - kostra lidského těla

- ukáže na modelu jednotlivé kosti, pojmenuje jednotlivé kosti česky a latinsky - schematicky znázorní kloub - ukáže na modelu hlavní klouby těla - vysvětlí funkci a stavbu kosterního svalu - ukáže na modelu hlavní svaly těla a uvede jejich český a latinský název - využívá 3D modely a rozšířenou realitu pro zkoumání pohybového systému	- spojení kostí - svalová soustava
Žák: - vysvětlí složení a funkci krve - charakterizuje význam jednotlivých formovaných elementů - vyjmenuje jednotlivé krevní skupiny, jejich procentuální zastoupení v evropské populaci - vysvětlí princip srážení krve - vysvětlí pojem imunita, vyjmenuje hlavní složky specifické a nespecifické imunity a jejich funkci - objasní princip očkování, rozlišuje aktivní a pasivní očkovací látky - používá základní latinskou terminologii	Krev - funkce krve - krevní plazma - krevní elementy - krevní skupiny a Rh faktor - imunita
Žák: - vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých srdečních vrstev - vyjmenuje části převodního systému srdečního - vysvětlí pojmy systola/diastola - schematicky znázorní malý a velký krevní oběh - charakterizuje zevní projevy srdeční činnosti - popíše obecnou stavbu cév, dělení cév - ukáže na modelu jednotlivé tepny a žíly a pojmenuje je česky a latinsky	Krevní oběh - stavba a funkce cév - srdce - průtok krve srdcem, chlopňový aparát - žíly velkého oběhu - tepny velkého oběhu - specializované oblasti krevního řečiště - specializované oblasti krevního řečiště - srdeční revoluce - dynamika krevního oběhu

- popíše rozdíly v krevním oběhu plodu - definuje význam sleziny pro organismus - aplikuje základní latinskou terminologii - vyhledává aktuální informace o imunologii a krevních onemocněních v digitálních zdrojích - využívá 3D modely a rozšířenou realitu pro zkoumání krevního oběhu	- řízení srdeční činnosti - EKG, srdeční ozvy, TK, P - mízní systém - slezina
Žák: - popíše stavbu (včetně latinských názvů) a funkci jednotlivých oddílů dýchacích cest - vysvětlí přenos kyslíku mezi krví a tkáněmi - používá základní latinskou terminologii - využívá interaktivní aplikace pro prostorovou orientaci jednotlivých oddílů dýchacích cest	Dýchací systém - stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest - přenos dýchacích plynů - mechanika dýchání, řízení dýchání - plicní objemy
Žák: - ukáže na modelu jednotlivé části trávicího systému /popíše česky a latinsky/, vysvětlí funkci jednotlivých částí - schematicky znázorní jednotlivé části trávicího systému - zakreslí zubní vzorec - objasní funkci žláz (slinné žlázy, slinivka břišní, játra) a jejich šťáv - uvede příklady současných doporučení k racionální výživě - aplikuje základní latinskou terminologii - využívá interaktivní aplikace pro prostorovou orientaci jednotlivých oddílů trávicí trubice	Trávicí systém - obecná stavba trávicích trubic - dutina ústní, slinné žlázy - mléčný a trvalý chrup - jednotlivé úseky trávicího systému - játra, žlučové cesty, žluč - slinivka břišní - topografie orgánů dutiny břišní - metabolismus základních živin
Žák: - ukáže na modelu jednotlivé části vylučovacího systému /popíše česky a latinsky/, vysvětlí funkci jednotlivých částí	Močový systém a vylučování - ledviny, stavba a funkce - vývodné močové cesty - diuréza a její řízení, složení moči

- schematicky znázorní jednotlivé části vylučovacího systému - objasní stavbu a funkci ledvin, princip tvorby moče - schematicky znázorní a popíše nefron - používá základní latinskou terminologii - využívá interaktivní aplikace pro prostorovou orientaci jednotlivých oddílů vylučovacího systému	- močový měchýř, močová trubice
Žák: - ukáže na modelu jednotlivé části mužského a ženského pohlavního systému /popíše česky a latinsky/, vysvětlí funkci jednotlivých částí - rozlišuje zevní a vnitřní pohlavní orgány (mužské i ženské) - vysvětlí jednotlivé fáze menstruačního cyklu - objasní oplození a vývoj zárodku, plodu - popíše porodní doby - uvede příklady antikoncepce - prezentuje zjištěné informace k různým zvyklostem při porodech u různých kultur - aplikuje základní latinskou terminologii - využívá interaktivní aplikace pro prostorovou orientaci mužského a ženského pohlavního systému - využívá 3D modely a rozšířenou realitu pro zkoumání vývoje zárodku a porodu	Pohlavní systém - pohlavní systém muže - pohlavní systém ženy - menstruační a ovulační cyklus - oplození, vývoj zárodku, těhotenství, porod
Žák: - popíše vrstvy kůže, jejich funkci - vysvětlí riziko nadměrného slunění - používá základní latinskou terminologii - využívá interaktivní aplikace pro prostorovou orientaci jednotlivých vrstev kůže	Kožní systém - stavba a funkce kůže - přídatné orgány kožní - mléčná žláza, laktace

Žák: - vysvětlí pojem hormon - vysvětlí pojem zpětná vazba - objasní obecné schéma neurohumorálního řízení - popíše na modelu jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí /česky a latinsky/, vyjmenuje hormony, které tyto žlázy tvoří, včetně jejich hlavních funkcí - vysvětlí princip regulace glykémie a kalcémie - aplikuje základní latinskou terminologii - využívá interaktivní aplikace pro prostorovou orientaci jednotlivých oddílů endokrinního systému	Řízení činnosti organismu Látkové řízení - regulace humorální a nervová - hyppotalamo-hypofyzární systém - přehled žláz s vnitřní sekrecí
Žák: - schematicky znázorní a popíše neuron - ukáže na modelu jednotlivé části centrálního nervového systému /popíše česky a latinsky/, vysvětlí jejich hlavní funkci - popíše na modelu obaly CNS a komorový systém - objasní pojem vzruch, reflex - vyjmenuje jednotlivé druhy nervových vláken - popíše páteřní míchu, stavbu a funkci míšních nervů - uvede příklady hlavových nervů včetně jejich funkce - aplikuje základní latinskou terminologii - využívá interaktivní aplikace pro prostorovou orientaci nervového sytému - využívá 3D modely a rozšířenou realitu pro zkoumání CNS	Nervové řízení organismu - neuron a synapse - podmíněný a nepodmíněný reflex - centrální nervový systém – stavba jednotlivých oddílů - centrální nervový systém – stavba jednotlivých oddílů - periferní nervový systém - vegetativní nervový systém - obaly CNS - bazální ganglia - míšní a hlavové nervy - termoregulace - komorový systém, liquor složení a tvorba - vyšší nervová činnost - spánek – význam a fáze
Žák: - vysvětlí pojem receptory a uvede příklady	Smyslové orgány - Stavba a funkce jednotlivých orgánů

- popíše stavbu a funkci jednotlivých částí zrakového ústrojí, vysvětlí princip základních zrakových vad- dalekozrakost, krátkozrakost - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí sluchového a rovnovážného ústrojí - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí čichového a chuťového ústrojí - vysvětlí pojem kožní čití, uvede příklady receptorů - používá základní latinskou terminologii - využívá 3D modely a rozšířenou realitu pro zkoumání jednotlivých smyslových orgánů	- fyziologie smyslových orgánů
Žák: - na modelu ukáže orgánové systémy, jejich jednotlivé orgány - při popisu orgánů používá odbornou terminologii, popisuje česky i latinsky - orientuje se v topografii lidského těla -	Topografické shrnutí - uložení orgánů a jejich vzájemné prostorové vztahy

5.14 Klinická propedeutika

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M /03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Klinická propedeutika
Platnost učební osnovy: 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Klinická propedeutika

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**-**	**2**	**-**	**-**	**2**

- **Pojetí vyučovacího předmětu**

Obecné cíle

Předmět klinická propedeutika navazuje na předmět somatologie a tvoří teoretický základ pro vědomosti a dovednosti, které má žák prakticky aplikovat v ošetřovatelství a při ošetřování nemocných.

Cílem předmětu je umožnit žákům, aby uvedli a popsali základní chorobné příznaky a stavy, orientovali se v dokumentaci, uvedli rozdíl mezi lékařskou a ošetřovatelskou diagnózou, porozuměli odborné terminologii, seznámili se s postupy při vyšetřování nemocného a orientovali se v přípravě na jednotlivá vyšetření a ošetřování nemocného po výkonu a rozpoznali základní farmakologické skupiny léků a jejich účinky.

Charakteristika učiva

Učivo vychází ze vzdělávací oblasti Základ pro poskytování ošetřovatelské péče. Témata jsou do ročníku rozdělena dle náročnosti a s logickou návazností. Žáci se seznámí s postupy používanými při vyšetřování pacienta lékařem, tedy s lékařskou anamnézou, fyzikálním vyšetřením a vyšetřovacími metodami. Pozornost bude věnována i základní orientaci v chorobopisu pacienta.

Učivo má pomoci žákům, aby získali dovednost rozpoznávat základní chorobné příznaky a naučili se nežádoucí účinky a kontraindikace vybraných lékových skupin – tedy k tomu, aby porozuměli základní lékařské terminologii. Výuka směřuje také k tomu, aby žák byl schopen používat odborné názvosloví a latinskou terminologii a vyvozovat souvislosti. Výuka zahrnuje práci s online encyklopediemi a zdravotnickými informačními systémy.

Tvoří tedy teoretická východiska pro dovednosti, které má praktická sestra aplikovat prakticky v ošetřovatelství.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka klinické propedeutiky směřuje k tomu, aby žák:

-vystupoval v souladu se zásadami etiky, proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,

- aplikoval získané teoretické poznatky v prevenci, v ošetřovatelské péči a v navrácení zdraví,

- byl schopen si vytvořit empatický přístup k nemocným, byl vnitřně motivován pro studium dalších odborných ošetřovatelských předmětů

- byl schopen efektivně využívat digitální nástroje pro své studium i profesní rozvoj

Strategie (pojetí) výuky

Předmět klinická propedeutika je zařazena do výuky druhého ročníku v rozsahu dvě hodiny týdně.

Metody výuky: metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, dialogické slovní metody (rozhovor, diskuse).

Metody expoziční – vysvětlování, práce s učebnicí, práce s odborným textem, zápisy na tabuli, využití dataprojektoru, počítače a videoprogramů, vzdělávací videa.

Žáci využívají umělou inteligenci pro analýzu zdravotnických dat a podporu diagnostiky, využívají digitální technologie při práci s dokumentací.

Důraz je kladen na kritické myšlení při práci s informacemi a na etické aspekty digitálních technologií ve zdravotnictví.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Žák je systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.
Při ústním i písemném zkoušení se hodnotí zejména schopnost používat odbornou terminologii, logické uvažování a pochopení základních odborných souvislostí.
Důležitým kritériem hodnocení je rovněž zohlednění žákovy aktivity při hodinách a svědomitost při plnění zadaných úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V klinické propedeutice jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:
- kompetence k učení, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje
- kompetence k řešení problémů, tzn. používání různých metod myšlení, zkušeností, volba vhodných metod tzn. uplatňovat znalosti při řešení problémů v ošetřovatelské péči ve všech klinických oborech bez rozdílu, spolupracovat v rámci týmového řešení problémů
- kompetence komunikativní, tzn. komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii v písemné i ústní formě
- kompetence personální a sociální, tzn. odpovědnost ke svému zdraví a zdraví ostatních, spolupráce s ostatními lidmi
- občanské kompetence a kulturní podvědomí, tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, uznávat hodnotu života, chápat význam zdraví pro člověka
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi tzn. vyhledávat informace týkající se základních klinických pojmů na internetu a efektivně s nimi pracovat, využívat časopisy a knihy
- digitální kompetence – tzn. žák získává, posuzuje a sdílí data a digitální obsah v různých formátech, které využije při výuce a také v domácí přípravě. Umí vytvářet digitální obsah v různých formátech a vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s respektem a ohleduplností k druhým

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Ke klinické propedeutice jsou rozvíjena tato průřezová témata:
- člověk a svět práce – žák získá základní odborné znalosti, které přispívají k uplatnění na trhu práce, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru
- člověka a životní prostředí – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jednice a společnosti

- občan v demokratické společnosti – žák má vhodnou míru sebevědomí, sobeodpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví jiných
- člověk a digitální svět - žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; posuzuje spolehlivost digitálního obsahu; při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví; přizpůsobuje své digitální pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií; vytváří vlastní digitální obsah v různých formátech s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah; získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost; sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používá digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Mezipředmětové vztahy

Klinická propedeutika úzce souvisí s předměty: somatologie, ošetřovatelství, biologie, psychologie a základy epidemiologie a hygieny.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vysvětlí pojem nemoc a obecné principy vzniku a vývoje nemoci - objasní význam anamnézy a fyzikálního vyšetření − popíše strukturu anamnestického rozhovoru s pacientem - vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetřovatelskou anamnézou - charakterizuje subjektivní a objektivní příznaky onemocnění - objasní klinickou závažnost jednotlivých subjektivních a objektivních příznaků nemoci - na základě příznaků rozpozná změnu stavu nemocného - rozpozná život ohrožující příznaky a stavy - vysvětlí princip a objasní postupy fyzikálního vyšetření - používá odbornou terminologii ve vztahu k fyzikálnímu vyšetření - vyhledává aktuální informace o fyzikálním vyšetření v digitálních zdrojích	**Obecná symptomatologie** - Zdraví a nemoc: průběh nemoci, příznaky, diagnóza, terapie, prognóza - Anamnéza: osobní, rodinná, sociální, pracovní - Subjektivní a objektivní příznaky Fyzikální vyšetření: pohled, poklep, poslech, pohmat, per rektum - Fyzikální vyšetření hlavy a krku - Fyzikální vyšetření hrudníku - Fyzikální vyšetření břicha, končetin a páteře
Žák: - charakterizuje druhy jednotlivých standardních vyšetřovacích metod − charakterizuje principy fungování jednotlivých standardních vyšetřovacích metod − popíše diagnostický význam jednotlivých standardních vyšetřovacích metod - rozdělí vyš. metody na invazivní a neinvazivní - popíše přípravu nemocného na vyšetření a péči o nemocného po vyšetření u vybraných vyšetřovacích metod - dbá zásad BOZP u jednotlivých vyšetřovacích metod a je si vědom odpovědnosti za dodržování těchto zásad - vyhledává aktuální informace o vyšetřovacích metodách v digitálních zdrojích	**Vyšetřovací metody** - Laboratorní - Zobrazovací - RTG, CT, MR, USG, izotopy - Funkční metody: EMG, EEG, EKG, spirometrie - Endoskopická vyšetření

Žák:	
- vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních léčebných metod (konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody) - ilustruje využití doplňkových léčebných metod	**Léčebné metody a farmakoterapie** LÉČEBNÉ METODY (podstata, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standartních léčebných metod - konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody)
- vysvětlí specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem	SPECIFIKA KONZERVATIVNÍ A OPERATIVNÍ LÉČBY U VYBRANÝCH SKUPIN KLIENTŮ (specifika léčby dětí, specifika léčby seniorů, specifika léčby osob s handicapem
- orientuje se v základních pojmech obecné farmakologie - popíše jednotlivé formy léků a identifikuje je, uvede příklady faktorů ovlivňující účinek léků, vysvětlí pojem žádoucí a nežádoucí účinek léků	FARMAKOTERAPIE (obecná farmakologie - farmakokinetika, farmakodynamika, léčivé přípravky, léky, drogy, lékové formy, způsoby podávání léků, způsoby skladování léků, účinky léků, lékové interakce; SPECIÁLNÍ FARMAKOLOGIE
- objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu orientuje se ve farmakoterapii chorob oběhového, dýchacího, nervového, zažívacího, vylučovacího a endokrinního systému - vyjmenuje, objasní nežádoucí účinky u uváděného léčiva - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	analgetika, léky ovlivňující CNS myorelaxancia, antiparkinzonika léky ovlivňující srdce a cévy léky ovlivňující dýchací ústrojí léky ovlivňující trávicí ústrojí léčba DM, hormony léky ovlivňující srážení krve antibiotika léky ovlivňující vegetativní nervový systém

5.15 Patologie

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53 – 41 – M / 03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Patologie
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Patologie

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**-**	**2**	**-**	**-**	**2**

5.15.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat základní poznatky z patologie a patologické fyziologie. Cílem je seznámit žáky s patologickými procesy probíhajícími v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových soustavách a organismu a tím vytvořit základ pro budoucí studium vybraných klinických předmětů. Získané vědomosti úzce souvisí s rozvojem odborných kompetencí.

Charakteristika učiva

Učivo vychází ze vzdělávací oblasti Základ pro poskytování ošetřovatelské péče a je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Témata jsou do druhého ročníku rozdělena dle náročnosti a s logickou návazností – příčiny nemocí, prevence nemocí, záněty, nádory, regresivní a progresivní změny a pak navazuje výuku poruch jednotlivých systémů. Jejím hlavním úkolem je přispět k pochopení učiva odborných předmětů studijního oboru. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v ostatních odborných předmětech. Předmět Základy patologie a patofyziologie tvoří teoretické východisko pro dovednosti, které má praktická sestra aplikovat v ošetřovatelství.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka směřuje k tomu, aby žák byl ochoten klást si existenční a etické otázky a hledat řešení; uznává hodnotu života jako nejvyšší dar.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět Patologie a patofyziologie je koncipován jako předmět teoretický, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících a je zařazen do výuky třetího ročníku v rozsahu dvou hodin týdně (tj. 68 hodin celkem). Metody výuky: rozhovor, práce s učebnicí, práce s odborným textem, zápisy na tabuli, využití dataprojektoru a počítače. Při výuce jsou využívány hlavně tyto formy výuky: výklad, opakování učiva (ústní i písemné) - hodnotící testy pro zpětnou vazbu. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků vzdělávání je kladen důraz na:

- samostatnost a schopnost aplikace poznatků při řešení problémů
- hloubku porozumění látce

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků, průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka, vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz především na následující kompetence:

- kompetence k učení tzn. mít pozitivní vztah k učení a k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky
- kompetence komunikativní tzn. komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat odbornou terminologii v písemné a ústní formě
- digitální kompetence - žák dokáže efektivně vyhledat a kriticky vyhodnotit informace, které použije při domácí přípravě a výuce ve škole. Žák pracuje s digitálními výukovými nástroji a kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince, společnosti a životní prostředí; zvažuje příležitost a rizika, rizika se snaží minimalizovat.
-

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- člověk a svět práce – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu
- člověk a životní prostředí – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, zodpovědnost za své zdraví
- člověk a digitální svět - oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

Mezipředmětové vztahy:

- Somatologie (znalost stavby a fungování organismu a latinské terminologie)
- Výchova ke zdraví (péče o zdraví, prevence nemocí a zdravotní výchova)
- Biologie (základy biologie, stavba buňky, základy genetiky)

5.15.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - Vyjmenuje základní úkoly patologie v léčebně preventivní péči - vysvětlí význam základních odborných pojmů - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	Charakteristika oboru - patologie jako vědní obor - vymezení obsahu a funkce předmětu - základní odborné pojmy
Žák: - definuje klinickou a biologickou smrt - popíše známky smrti a posmrtné změny - uvede ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu	Zánik organismu - klinická a biologická smrt - známky smrti, posmrtné změny
Žák: - definuje nemoc a základní příznaky nemoci - popíše zevní a vnitřní příčiny nemoci	Příčiny nemocí a jejich prevence - nemoc, příznaky nemoci - zevní příčiny nemoci, vnitřní příčiny nemoci
Žák: - vysvětlí podstatu, průběh, projevy - a příčiny vzniku zánětu - charakterizuje specifické a nespecifické záněty - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u zánětů	Záněty - definice, projevy zánětu místní - a celkové, příčiny zánětu, - specifické a nespecifické záněty
Žák: - definuje a určí obecné vlastnosti nádorů - uvede příčiny vzniku nádorového růstu, - popíše prevenci nádorů - vysvětlí termín prekanceróza, popíše jednotlivé typy nádorům, metastázy - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u nádorů	Nádory - definice a vlastnosti nádorů, - vznik nádorů a jejich prevence, - prekancerózy - přehled nádorů - metastázy
Žák: - definuje pojmy nekróza, gangréna dekubitus, atrofie - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u regresivních a metabolických změn	Regresivní a metabolické změny - nekróza, gangréna, dekubitus - atrofie
Žák: - rozliší regresivní a progresivní změny - vysvětlí pojmy regenerace, reparace, hypertrofie, hyperplazie, metaplazie, dysplazie a transplantace	Progresivní změny - regresivní a progresivní změny - regenerace, reparace - hypertrofie, hyperplazie, - metaplazie, dysplazie, transplantace

- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u progresivních změn	
Žák: - charakterizuje celkové a místní poruchy oběhu - vysvětlí riziko vzniku hypertenze a jejích následků, popíše projevy hypotenze, insuficience - vysvětlí vznik aterosklerózy - uvede příčiny hypovolémie a příznaky dehydratace a hyperhydratace - vysvětlí mechanizmus vzniku místních poruch oběhu krve a lymfy (hyperémie, cyanózy, ischémie, infarktu, trombózy, embolie a edému) - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch oběhu krve a lymfy;	Poruchy oběhu krve a lymfy - Celkové poruchy oběhu: - Insuficience, selhávání srdce jako pumpy - hypertenze, hypotenze, - ateroskleróza - hypovolémie, dehydratace - hyperhydratace - Místní poruchy oběhu krve a lymfy: - hyperémie, cyanóza - ischémie, infarkt - hemoragie - trombóza, embolie - edém
Žák: - popíše a vysvětlí základní příčiny a projevy selhání dýchacího systému; - popíše zánětlivé procesy dýchacích cest a plic; - definuje poruchy vzdušnosti plic, vysvětlí příčiny vzniku a projevy; - vyjmenuje příčiny vzniku karcinomu plic, projevy, komplikace a stanoví prevenci - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch dýchacího systému;	Poruchy dýchacího systému - selhání dýchacího systému - poruchy ventilace, difúze, perfúze - záněty dýchacích cest a plic - poruchy vzdušnosti plic - nádory plic
Žák: - definuje základní projevy poruch trávicího traktu a jejich následky - popíše příčiny vzniku, vysvětlí projevy a případné komplikace základních onemocnění trávicího traktu - stanoví zásady prevence nádorových onemocnění střev - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch trávicího systému	Poruchy trávicího systému - projevy poruch - poruchy motility, sekrece trávicích šťáv, trávení a vstřebávání - nejčastější onemocnění dutiny ústní, jícnu žaludku a střev - nejčastější onemocnění jater, žlučníku a žlučových cest a pankreatu, ikterus
Žák: - popíše a vysvětlí základní příčiny a projevy selhání ledvin - vysvětlí rozdíl mezi akutním a chronickým onemocněním ledvin a močových cest	Poruchy tvorby a vylučování moči, choroby ledvin a vývodných cest močových - selhání ledvin akutní a chronické, urémie

- popíše urémii - klasifikuje nádory ledvin - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u onemocnění ledvin a vývodných cest močových;	- urolitiáza, zánětlivá a nádorová - onemocnění vývodných cest močových - nádory ledvin
Žák: - vysvětlí a popíše základní příčiny vzniku a projevy hyperfunkčních a hypofunkčních syndromů endokrinních žláz - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch endokrinního systému;	Poruchy endokrinního systému - hyperfunkční a hypofunkční syndromy endokrinních žláz a jejich příčiny, (diabetes mellitus)
Žák: - vysvětlí význam acidobazické rovnováhy, nárazníkových a kompenzačních systémů organizmu - popíše poruchy homeostázy - specifikuje vznik metabolické a respirační acidózy a alkalózy - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch acidobazické regulace;	Poruchy acidobazické regulace - podmínky acidobazické - rovnováhy (ABR), nárazníky a kompenzační systémy, poruchy homeostázy - poruchy metabolismu vody a minerálů - metabolická acidóza a alkalóza - respirační acidóza a alkalóza
Žák: - popíše, čím se zabývá teratologie - rozliší pojmy variabilita, variace, malformace - vysvětlí mechanismus vzniku vrozených – vývojových vad - vysvětlí pojmy genopatie, gametopatie a blastopatie - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch vývoje;	Poruchy vývoje - teratologie - variabilita, variace, malformace - vývojové – vrozené vady, genopatie, gametopatie, blastopatie

5.16 Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena
Platnost učební osnovy: 1. září 2025 počínaje prvním ročníkem

Učební osnova předmětu
Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**-**	**1**	**-**	**-**	**1**

5.16.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět zprostředkuje žákům vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie, imunologie a hygieny, potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah makroorganismu a životního prostředí. Dále žáky připravuje na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu tvoří vybrané základní poznatky z mikrobiologie, ze všeobecné a speciální epidemiologie, ze všeobecné a komunální hygieny a hygieny práce ve zdravotnických zařízeních. Pozornost se věnuje také celkové situaci rozšíření infekčních chorob v ČR ve srovnání s jinými zeměmi a etnicky specifickými nákazám. Tematické celky jsou řazeny od úvodu do studia - základní pojmy mikrobiologie, epidemiologie a hygieny a vztahy mezi těmito obory po speciální - náplň jednotlivých oborů a jejich význam. Předmět umožňuje rozvíjet práci s informacemi, komunikativní dovednosti. Předmět je chápán jako teoretický, avšak prostřednictvím konkrétních příkladů, faktografických údajů, zaměřením žáků na práci s odbornými informacemi, osobních zkušeností žáků i jejich znalostí z jiných předmětů, lze podpořit praktický význam a přínos prezentovaných poznatků. Při realizaci výuky je vhodné výklad doplňovat příklady z praxe, frontální výuku podporovat a doplňovat využitím IKT(internet, projekce reálných či schematických obrazů, interaktivní tabule apod.)
Z vyučovacích forem je uplatňován výklad a vhodné aktivizační metody, práce s odbornou literaturou, učebními pomůckami.
Předmět se vyučuje v celkovém rozsahu 34 hodiny, t.j.1 hodina týdně a je zařazen v druhém ročníku.

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení se zaměřit na:

- hloubku porozumění látce
- schopnost využití mezipředmětových vztahů
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů
- kritické myšlení
- samostatnou práci (seminární práce, referáty, projekty)

Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

Metody hodnocení:

- písemné testy
- ústní zkoušení
- sebehodnocení žáka
- prezentace výsledků práce

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Z hlediska průřezových témat jsou ve výuce zastoupena tato témata:

Člověk a životní prostředí – žák získává znalosti o faktorech životního prostředí ovlivňujících zdraví člověka

Člověk a svět práce – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, získává znalosti a kompetence, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné budování profesní kariéry. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, zejména význam vzdělání a celoživotního učení pro život.

Člověk a svět práce – žák si uvědomí jaká je úloha státu při zajišťování zdravotních potřeb v podmínkách tržního hospodářství.

- Člověk a digitální svět - oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií

.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou uvedeny na začátku osnov a jsou průběžně rozvíjeny při vyučování.

V předmětu jsou rozvíjeny tyto kompetence:

kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky

kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a
- myšlenkové operace

komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně

účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

občanské kompetence a kulturní povědomí

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje

kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě
- a zodpovědně
- rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- Digitální kompetence - žák dokáže efektivně vyhledat a kriticky vyhodnotit informace, které použije při domácí přípravě a výuce ve škole. Žák pracuje s digitálními výukovými nástroji a kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince, společnosti a životní prostředí; zvažuje příležitost a rizika, rizika se snaží minimalizovat.

Odborné kompetence

- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem

Předmět využívá *mezipředmětových vztahů*, znalostí z Biologie, Somatologie a Chemie.

5.16.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vysvětlí význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena - vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro zdravotní péči	Úvod do studia - obsah a funkce předmětu - základní pojmy
Žák: - klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy - vyjmenuje mikroorganismy nejčastěji způsobující onemocnění - vysvětlí účinek ATB a chemoterapeutik - používá základní odbornou terminologii a rozumí ji	Mikrobiologie - morfologie a fyziologie mikroorganismů - mikrobiální osídlení zdravého člověka - patogenita mikrobů - účinek ATB a chemoterapeutik

Žák: - vysvětlí rozdíl mezi infekční a neinfekční nemocí - popíše vznik nákazy, formy výskytu nákaz a proces přenosu - popíše zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a epidemií - objasní podstatu očkování - definuje očkovací kalendář - zařadí infekční onemocnění podle původců nákazy a způsobu přenosu - vyjmenuje projevy nákaz, důsledky a rozšíření - charakterizuje epidemiologickou situaci v ČR - uvede příklady infekčních onemocnění souvisejících se sociálním prostředím, s migrací nebo cestovním ruchem - vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí bojových biologických prostředků a uvede jejich příklady - vyjadřuje se věcně a terminologicky správně - aktivně vyhledává a pracuje s informacemi	Epidemiologie - infekční proces a infekční onemocnění - prevence infekčního onemocnění, - etiolog. agens infekčních chorob - vstupní brány infekce - zdroje nákaz - cesty přenosu nákaz - protiepidemická opatření - dezinfekce, dezinsekce, deratizace - očkování, očkovací látky a techniky - přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu - vybrané etnicky specifické nákazy a infekční onemocnění - epidemiologická situace v ČR ve srovnání s jinými zeměmi - nozokomiální nákazy - bojové biologické prostředky
Žák: - popíše činnost hygienických orgánů - vysvětlí význam dodržování zásad osobní a provozní hygieny v masérských službách - dodržuje zásady v oblasti dezinfekce a sterilizace - uvede opatření k odstranění nepříznivých vlivů pracovního prostředí - vysvětlí, jak předcházet chorobám z povolání masér	Základy hygieny - charakteristika oboru, úloha hygieny v primární péči - hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních: zásady hygieny provozu zdravotnických zařízení, prevence nozokom. nákaz, riziková pracoviště, ochrana pracovníků proti infekcím včetně zdravotních rizik souvisejících s výkonem povolání masér - povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, předpisy BOZP pro zdravotnické pracovníky

5.17 Ošetřovatelství

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53 – 41 – M / 03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Ošetřovatelství
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Ošetřovatelství

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**3+3**	**6**	**5+2**	**5+2**	**26**

5.17.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je vést žáky k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetřování pacientů / klientů
v nemoci. Důraz se klade na vytváření sociálních dovedností a postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti pacienta/klienta a z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetřovatelského procesu, který je předpokladem poskytování individualizované ošetřovatelské péče ve zdravotnických zařízeních a ústavech sociální péče. Výsledky výuky významně přispívají k pochopení učiva dalších předmětů – Ošetřování nemocných a První pomoc. Předmět Ošetřovatelství plní důležitou roli při vytváření všeobecného charakteru oboru Praktická sestra.

Charakteristika učiva

Předmět Ošetřovatelství je zařazen do výuky 4 ročníků, vychází ze vzdělávací oblasti „Odborné vzdělávání – Ošetřovatelství a Ošetřování nemocných RVP“. Koncepce předmětu je teoreticko – praktická, svým zaměřením a obsahem se řadí mezi předměty odborné. Témata jsou do ročníku rozdělena dle náročnosti a s logickou návazností. V průběhu prvního ročníku se žáci seznámí s teorií oboru ošetřovatelství, s holistickou filozofií, jeho hlavními rysy, charakteristikou, systémy ošetřovatelské péče z pohledu různých kultur. S metodami, které se uplatňují v moderním ošetřovatelství, jako je ošetřovatelský proces. Seznámí se s potřebami člověka, jejich hierarchií, charakteristickými znaky. S prevencí nozokomiálních nákaz, s dietním systémem, hygienickou péčí o klienty/pacienty různých věkových kategorií. Výuka je rozdělena na teorii a cvičení. Časová dotace teorie je 3-0-5-5 hodin v jednotlivých ročnících a cvičení je 3-6-2-2 hodin v jednotlivých ročnících. Druhý ročník je zaměřen na teoretické základy k praktickým činnostem dle odborných kompetencí, které jsou dány vyhláškou vyhláškou č. 55/2011 Sb. o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. Časová dotace předmětu je 13 hodin cvičení. Třída je dělena do pracovních skupin. Ve třetím a čtvrtém ročníku získávají žáci informace v oblasti klinických oborů, kde se seznamují s etiopatogenezí, diagnostikou a léčbou klinických onemocnění. Pracují metodou ošetřovatelského procesu se zaměřením na pacienta/klienta v oblasti komunitní péče a s onemocněním chirurgickým, interním, pediatrickým, gynekologickým, v péči o matku a novorozence, psychiatrickým, ORL onemocněním, oftalmologickým, stomatologickým, infekčním, dermatologickým, onkologickým, a v péči o staré lidi. Žáci se během výuky účastní odborných exkurzí dle vhodnosti a ukončení jednotlivých témat do zdravotnických zařízení nebo zařízení pro primární či následnou péči.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka v ošetřovatelství směřuje k tomu, aby žák: Jednal aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně ve své profesi, udržoval svou kvalifikaci průběžným celoživotním vzděláváním. Vystupoval v souladu se zásadami etiky, proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. Aplikoval získané teoretické poznatky a praktické dovednosti v prevenci, v ošetřovatelské péči a v navracení zdraví.

Strategie (pojetí) výuky

Teoretická výuka je proporcionálně propojena s praktickými cvičeními, ve kterých žák upevňuje a ověřuje znalosti a informace získané v teorii a nacvičuje praktické dovednosti a manuální zručnosti. Důraz je kladen na samostatnost a zodpovědnost při řešení modelových situací, na využívání různých informačních zdrojů a využití životních zkušeností žáků. Metody výuky: Metody motivační – počáteční zjišťování znalostí, dovedností a postojů propojení s praxí), demonstrace výkonů a simulace modelových situací. Metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, domácí práce, dialogické slovní metod (rozhovor, diskuse). Metody expoziční – vysvětlování, referáty, práce s učebnicí, práce s odborným textem, zápisy na tabuli, využití zpětného projektoru, dataprojektoru, počítače, práce s audiovizuální technikou. Formy vyučování: hromadné vyučování – vyučování frontální (výklad, opakování), skupinové (zpracování a prezentace témat), praktické procvičování témat, individuální (referáty žáku).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení je kladen důraz na:

- aktivitu žáků při vyučování
- dovednosti pracovat s odborným textem
- schopnost řešit modelové situace
- aplikaci osvojených poznatků při praktických cvičeních
- schopnost vyjadřovat se souvisle a diskutovat na odborné téma
- pečlivé a správné provádění ošetřovatelských dovedností
- schopnost sebehodnocení

Ověřování výsledků žáků je prováděno zkoušením: ústním, písemným, praktickým. Hodnocením samostatné práce žáků, domácí přípravy. Při hodnocení žáků je důraz kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost aplikovat poznatky v praxi a samostatně pracovat.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Rozvíjené klíčové kompetence:

- kompetence k řešení problémů používání různých metod myšlení, zkušeností, volba vhodných prostředků a metod tzn. uplatňovat znalosti při řešení problémů v ošetřovatelské péči, spolupracovat v rámci týmového řešení problémů
- kompetence komunikativní tzn. komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii v písemné a ústní formě
- kompetence personální a sociální tzn. adaptace na pracovní prostředí, zařazení do zdravotnického týmu, spolupráce s ostatními lidmi, odpovědnost ke svému zdraví a zdraví ostatních, odhad důsledků svého jednání ve zdravotnických zařízeních a sociálních ústavech
- občanské kompetence a kulturní povědomí tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy (Etický kodex zdravotnického pracovníka) a respektováním práv a osobnosti člověka, uznávat hodnotu života, chápat význam zdraví pro člověka
- kompetence k pracovnímu uplatnění chápat význam celoživotního učení, mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, provádět základní činnosti ošetřovatelské péče v rozsahu své odborné způsobilosti stanové vyhláškou MZ ČR**.**

Digitální kompetence - žák dokáže efektivně vyhledat a kriticky vyhodnotit informace, které použije při domácí přípravě a výuce ve škole. Žák pracuje s digitálními výukovými nástroji a kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince, společnosti a životní prostředí; zvažuje příležitost a rizika, rizika se snaží minimalizovat.

-

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- člověk a svět práce: žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se
  na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu.
- člověk a životní prostředí: žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
- občan v demokratické společnosti: žák má vhodnou míru sebevědomí, sebe-odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

- Člověk a digitální svět - oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií. Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života; aby kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat; aby chránili sebe a pacienty před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím.

Mezipředmětové vztahy**:**

- Somatologie
- Klinická propedeutika
- První pomoc
- Biologie
- Základy epidemiologie a hygieny
- Patologie
- Psychologie a komunikace

5.17.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník, celkem 204 hodin (102+102)

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje ošetřovatelství jako obor - vyzvedne význam koncepce současného ošetřovatelství - orientuje se v rysech moderního ošetřovatelství - respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství	Ošetřovatelství - úvod do studia - charakteristika oboru a základní rysy moderního ošetřovatelství s ohledem na multikulturní ošetřovatelství - ošetřovatelství jako obor

Žák: - vyjmenuje pravidla chování a BOZP - definuje a vysvětlí pojmy daného tématu (dezinfekce, sterilizace, nozokomiální nákazy, bariérová ošetřovatelská péče) - vysvětlí význam dodržování hygienicko epidemiologických zásad - definuje pojmy sanitární filtr, nozokomiální nákaza, bariérové ošetřování - uvede zásady hygieny rukou, principy hygienické dezinfekce rukou (dále jen HDR) - demonstruje základní kroky HDR - popíše postupy péče o pomůcky - objasní pracovní postupy - vypočítá koncentraci dezinfekčních roztoků - vyjádří vlastními slovy přípravu pomůcek ke sterilizaci - demonstruje zacházení se sterilním materiálem	Péče o pomůcky - organizační zajištění výuky v odborných učebnách, pravidla chování a BOZP - dezinfekce - definice, pojmy, dezinfekční přípravky, ředění dezinfekčních roztoků - hygiena rukou – způsoby mytí rukou - nozokomiální nákaza, bariérová ošetřovatelské péče - ředění dezinfekčních roztoků - péče o pomůcky z různých materiálů - pomůcky k jednomu použití - sterilizace – druhy, způsoby, přístroje, příprava materiálu - zásady zacházení se sterilním materiálem
Žák: - definuje a vymezí ošetřovatelský proces - uvede jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu - vyjmenuje potřeby klientů/pacientů (dále jen K/P) - uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství; - používá Maslowovu pyramidu potřeb - určí hierarchii potřeb nemocných a navrhne intervenci uspokojování jejich potřeb; - aplikuje ve své činnosti algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence); - vyjadřuje se přesně a odborně správně - vyjmenuje zásady rozhovoru a pozorování - vysvětlí, jak je zajištěna ochrana osobních údajů ve zdravotnictví (zvl. pacientů a zaměstnanců);	Organizace práce zdravotnického týmu - zabezpečování bio-psych-sociálních potřeb člověka metodou ošetřovatelského procesu - komunikativní dovednosti zaměřené na získávání informací o klientovi, včetně zásad rozhovoru a pozorování - ochrana osobních údajů ve zdravotnictví;
- určí rizika nesprávného sběru informací - popíše způsoby řízení oš. péče - uvede příklady organizačních forem - vybere kompetence zdravotnických pracovníků - vyjmenuje možnosti použití oš. procesu v praxi - vysvětlí význam standardů; - vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví	- vyhledávání ošetřovatelských priorit u K/P - práva K/P, léčebný řád, organizace a řízení ošetřovatelské péče (dále jen oš. péče), organizační formy oš. Péče - standardy oše péče; - audit v ošetřovatelství - kompetence zdravotnických pracovníků - audit v ošetřovatelství

- popíše postupy získávání informací o pacientovi - uvede příklady práv K/P, základní body léčebného řádu - odhadne účinnější systémy řízení oš. péče, formy oš. péče - vyplní ošetřovatelskou anamnézu na předtištěném formuláři - doplní získaná data do dokumentace - navrhne příklady otázek k rozhovoru s K/P - určí vhodné podmínky pro vedení rozhovoru - používá Maslowovu pyramidu potřeb - vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví - uvede měřící techniky - vysvětlí, jak je zajištěna ochrana osobních údajů ve zdravotnictví (zvl. pacientů a zaměstnanců) - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; - uvede význam ochrany zdraví v práci praktické sestry a jeho zajištění; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	- ochrana osobních údajů ve zdravotnictví (pacientů a zaměstnanců) - povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu
Žák: - uvede základní druhy obvazového materiálu - vybere vhodný obvazový materiál - pojmenuje rizika spojená s nesprávným přiložením obvazu - používá základní druhy obvazového materiálu - aplikuje obvaz na jednotlivé části těla - vysvětlí rizika spojená s nesprávným přiložením obvazu	Obvazový materiál, obvazová technika - obvazový materiál, druhy, použití, význam, pomůcky z obvazového materiálu - obvazová technika – zhotovování obvazů šátkových, prakových, náplasťových - zhotovování obvazů z pružných úpletů a obinadel na jednotlivé části těla
Žák: - popíše vývoj ošetřovatelství historii, osobnosti, - charakterizuje historický vývoj světového a českého ošetřovatelství; - uvede významné osobnosti českého a světového ošetřovatelství; - definuje ošetřovatelství jako vědní disciplínu - uvede zásady etického kodexu zdravotnických pracovníků	Vývoj ošetřovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků - historie ošetřovatelství a významné osobnosti - historie vzdělávání v oboru ošetřovatelství - osobnost zdravotnického asistenta - kodex zdravotnických pracovníků
Žák: - vyjmenuje zásady ochrany zdraví - vysvětlí základní pojmy - vyhledá rizika, uplatňuje prevenci	Ochrana zdraví - ochrana zdraví, prevence nemoci - péče o hygienu, zdravý životní styl, - režim dne, pracovní zatížení, spánek, odpočinek a pohybová aktivita

- definuje doporučená opatření pro udržení zdraví - svými slovy vyjádří, jak postupovat při hrozbě nebo vzniku mimořádné situace - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; - uvede význam ochrany zdraví v práci praktické sestry a jeho zajištění; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu;	- ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí, pojmy, informovanost, zabezpečení ochrany
Žák: - popíše jednotlivé typy lůžek - uvede vybavení lůžek - objasní vhodné pomůcky doplňující lůžko - vyjmenuje základní polohy - objasní důležitost polohování - demonstruje použití pomůcek doplňující lůžko - provede úpravu lůžka a použije pomůcky podle potřeb nemocných; - upraví lůžko s nemocným i bez nemocného - upraví polohu nemocného - vysvětlí význam správné polohy v lůžku - pro prevenci komplikací a uspokojování potřeb nemocného	Lůžko a jeho úprava - typy lůžek pro děti a dospělé základní vybavení lůžka - pomůcky doplňující lůžko polohování nemocných, polohy léčebně - preventivní, polohy vyšetřovací, polohy aktivní, pasivní - úprava lůžka bez nemocného - změny poloh nemocného na lůžku posouvání, otáčení, přenášení) - úprava lůžka s nemocným – stlaní bez
- aplikuje komunikativní dovednosti	- výměny prádla, s výměnou prádla, procvičování komunikativních dovedností
Žák: - popíše typy ošetřovacích jednotek - definuje pojmy - uvede zásady práce na ošetřovací jednotce - jmenuje základní vybavení ošetřovací jednotky; - určí požadavky na hygienu prostředí - načrtne typy ošetřovacích jednotek - vysvětlí zásady práce na oš. jednotce	Ošetřovací jednotka - typy, stavební uspořádání, vybavení - inventář, spotřební materiál, prádlo - zásady práce na ošetřovací jednotce
Žák: - rozliší diety podle druhu onemocnění - popíše postup podávání stravy nemocným podle stupně sebepéče; - rozděluje stravu nemocným podle diet a dbá na jejich dodržování; - sleduje bilanci tekutin; - pozoruje a zaznamenává fyzický a psychický stav nemocných a zaznamenává schopnost příjmu potravy - specifikuje alternativní postupy výživy - vysvětlí, co jsou potraviny pro zvláštní účely, uvede jejich rozdělení a používání	Výživa nemocných - dietní systém, zásady podávání jídla nemocným - specifika výživy u dětí - enterální výživa, krmení sondou

- orientuje se v postupu objednání stravy - popíše péči o sondu - vysvětlí výživu u dítěte dle vývojového období - demonstruje postup podávání stravy dle stupně soběstačnosti nemocných a dle věkových kategorií - aplikuje hygienické zásady při podávání stravy - demonstruje správný postup krmení pacienta sondou - vysvětlí rizika nedodržení správného postupu - demonstruje péči o sondu	
Žák: - vysvětlí význam hygienické péče - vyjmenuje zásady pro hygienickou péči - popíše pomůcky pro hygienickou péči - rozpozná různé stupně poškození kůže - odhadne vhodný způsob ošetření - uvede zásady pro péči o kůži - charakterizuje imobilizační syndrom - provede správně komplexní hygienickou péči nemocných s různým stupněm soběstačnosti a různého věku - zhodnotí stupně poškození kůže - změří a zváží dítě, dospělého - aplikuje komunikativní dovednosti - respektuje přirozený stud a jeho sociokulturní specifika	Hygienická péče o děti a dospělé - péče o hygienu nemocných – význam, osobní a ložní prádlo - hygiena soběstačných nemocných a nesoběstačných nemocných, mytí v koupelně, komunikativní dovednosti při hygienické péči u dětí a dospělých, péče o nehty - mytí nemocného na lůžku – pomůcky, postup, ranní a večerní toaleta, celková koupel, česání - péče o dutinu ústní – péče o zdravou dutinu ústní, zvláštní péče o dutinu ústní - hygienické vyprazdňování, ošetření znečištěného nemocného - péče o vlasy – mytí chodícím, ležícím klientům, odvšivování - hygienická péče u kojenců a batolat - péče o kůži – prevence proleženin, opruzenin, holení - imobilizační syndrom

2. ročník, celkem 204 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - popíše pracovní postupy spojené s příjmem, překladem a propuštěním nemocného - rozliší jednotlivé součásti zdravotnické dokumentace - vysvětlí vliv hospitalizace na psychiku pacienta (specifikuje dle věku, kulturní příslušnosti) - objasní pojmy adaptace, maladaptace, hospitalismus, zdůvodní význam adaptace	Pacient a nemocniční prostředí - zdravotnická dokumentace - příjem, překlad, propuštění - adaptace nemocného na hospitalizaci - zvláštnosti u dětí a cizinců

- reprodukuje význam empatie a holistického přístupu k nemocnému - demonstruje a zajišťuje činnosti/ pracovní postupy spojené s příjmem, překladem a propuštěním nemocného - používá jednotlivé součásti zdravotnické dokumentace - vpisuje získané informace do dokumentace - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci; - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii; - aplikuje odpovídající postupy vedoucí k adaptaci nemocného na prostředí	
Žák: - vysvětlí funkci vizity - popíše funkci lékařské a sesterské vizity, popíše její formy - specifikuje povinnosti ZA před, při a po vizitě - charakterizuje holistický přístup k nemocnému - připraví pomůcky k vizitě - demonstruje asistenci u lékařského vyšetření při vizitě - používá zásady péče o intimitu nemocného, povinnosti mlčenlivosti a zásady BOZP	Vizita - účel a význam vizity, formy vizity - lékařské vyšetření při vizitě - povinnosti ZA, sestry - záznam a plnění ordinací - organizace práce po vizitě
Žák: - vysvětlí fyziologii vzniku bolesti - popíše typy bolesti a projevy - vysvětlí způsoby hodnocení bolesti a záznam - uvede postupy a prostředky pro mírnění a prevenci bolesti v rámci své kompetence - demonstruje postupy a prostředky pro monitoraci bolesti, mírnění a prevenci bolesti v rámci své kompetence - užívá zásady péče o nemocného s bolestí - vysvětlí nutnost pomoci člověku s bolestí - uvede měřící tachniky	Ošetřování nemocného s bolestí - význam, charakteristika, hodnocení a záznam bolesti - péče o nemocného s bolestí
Žák: - charakterizuje fyziologické a patologické hodnoty FF	Sledování fyziologických funkcí - TT, P, TK, D, vědomí: fyziologie, patologie, terminologie - sledování fyziologických funkcí - měření a vážení nemocných

- provádí měření fyziologických funkcí (dodržuje standardní postupy a dbá na přesnost měření) - sleduje, změří a zaznamenává FF do zdravotnické dokumentace - vysvětlí odbornou terminologii - přikládá zábal u P/K s horečkou - vyjmenuje zásady péče o K/P s horečkou - posoudí stav vyprazdňování močového měchýře a tlustého střeva - hodnotí a zaznamenává stav vyprazdňování močového měchýře a tlustého střeva do dokumentace - vyjmenuje důvody pro cévkování - připraví pomůcky k cévkování - pečuje o močové katétry nemocných starších 3 let - vysvětlí přípravu nemocného před výkonem a sledování po výkonu - vyjmenuje druhy klyzmatu podle způsobu podání - připraví pomůcky ke klyzmatu - vysvětlí přípravu nemocného před výkonem a sledování po výkonu - navrhne péči o K/P s průjmem, zácpou - určí vhodné pomůcky pro inkontinentní nemocné a vysvětlí jejich používání - demonstruje komunikaci s nemocným - používá (dodržuje) zásady péče o vyprazdňování - respektuje jeho stud a sociokulturní specifika	- měření TT, P, D, TK - záznam naměřených hodnot do dokumentace - specifika ošetřovatelské péče u pacienta s horečkou - vyprazdňování močového měchýře: anatomie, fyziologie, patologie, terminologie - sledování vyprazdňování moči - měření hustoty moči a diurézy - záznam naměřených hodnot do dokumentace - cévkování močového měchýře - vyprazdňování tlustého střeva: anatomie, fyziologie, patologie, terminologie - klyzma - specifika ošetřovatelské péče o pacienta s průjmem, zácpou - problematika inkontinence a specifika ošetřovatelské péče
Žák: - popíše význam spánku - definuje jeho fáze, základní poruchy, vysvětlí odbornou terminologii - uvede příklady prevence a léčby poruch spánku - charakterizuje podmínky pro zajištění dostatečného spánku	Péče o odpočinek a spánek - význam spánku, základní poruchy - péče o spánek a odpočinek nemocných vybraných věkových skupin - příprava nemocného ke spánku
Žák: - charakterizuje jednotlivé formy léků - vysvětlí informace uvedené na obalu - vyjmenuje základní způsoby aplikace léků - popíše požadavky na uložení a manipulaci léků a opiátů - vysvětlí právní odpovědnost při nedodržování provozních a bezpečnostních předpisů a při zneužití léku - popíše formy a postupy podávání a aplikace léků, požadavky na bezpečnost práce a případná rizika;	Podávání a aplikace léků - formy léků, jejich označení a uložení - objednávání léků, hospodaření s léky a opiáty - způsoby aplikace léků - aplikace léků per os (zásady, dokumentace, komunikace) - místní aplikace: konečníkem, kůží, do spojivkového vaku, ucha, nosu (zásady, dokumentace, komunikace) - problematika podávání léků dětem - podávání léků do dýchacích cest: inhalace, aplikace kyslíku (zásady, BOZP, dokumentace, komunikace)

- uvede, které způsoby podávání léčivých látek nemůže praktická sestra podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. provádět - vyjmenuje a charakterizuje druhy infúzních roztoků a transfúzních přípravků - charakterizuje komplikace při podávání léků, infúzí a transfúzí - ošetřuje periferní žilní vstupy; - zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou terapii - demonstruje jednotlivé způsoby podávání léků - dodržuje zásady bezpečnosti práce a vysvětlí rizika vyplývající z nedodržování správných postupů - provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u nemocných při vědomí starších 10 let - připraví nemocného a pomůcky pro aplikaci infúzí a asistuje při jejich aplikaci - komunikuje profesionálně s nemocným při podávání a aplikaci léků	- aplikace injekce - příprava léků k aplikaci injekcí (zásady, dokumentace, komunikace) - aplikace léků: do kůže, pod kůži, do svalu - aplikace injekce – praktický nácvik - příprava léku k aplikaci do žíly - infúzní terapie: účel, způsob podání, druhy, - komplikace - transfúzní terapie: účel, druhy přípravků, - potransfúzní reakce - povinnosti praktické sestry při podávání infúze a transfúze: vyšetření, příprava nemocného, dokumentace
Žák: - definuje pojmy biologický materiál (dále jen BM), vysvětlí účel jeho odběru - popíše přípravu nemocného k odběru - definuje a zdůvodní hygienické zásady a BOZ při odběru a manipulaci s BM - interpretuje postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu; - odebírá žilní krev a jiný biologický materiál - zajišťuje odběr biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve; - provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u nemocných při vědomí starších 10 let; - dodržuje zásady a BOZP při odběru a vyšetření BM a manipulaci s BM; - interpretuje výsledky vyšetření objasní specifika odběru BM u dětí - demonstruje přípravu nemocného k odběru - připraví pomůcky pro odběr BM - provede odběr BM správným postupem dle odpovídajících kompetencí - používá hygienické zásady a BOZ při odběru a manipulaci s BM - používá dokumentaci - vysvětlí pravidla pro transport BM - provede orientační vyšetření moči a glykémie - posoudí výsledky vyšetření	Odběry biologického materiálu - biologický materiál, obecné zásady pro odběr, získávání výsledků - odběr krve: - příprava k odběru krve - odběr krve uzavřeným způsobem - nácvik techniky odběru krve venózní, kapilární - jednotlivé druhy odběru krve (sedimentace, hematologie) - jednotlivé druhy odběru krve (hemokoagulace, imunologie) - odběr krve u dětí - jednotlivé druhy odběru krve (biochemie, mikrobiologie) - odběr sputa, zvratků, stěry, výtěry - odběr moči: - způsob získávání, přehled vyšetření, - odesílání vzorku - odběry cytologické, bioptické - odběr stolice: - způsob získávání, přehled vyšetření, - odesílání vzorku - odběr žaludečního a duodenálního obsahu: - získání žaludečního obsahu - výplach žaludku - asistence při zavedení nasogastrické - sondy ústy, nosem péče o nemocného se sondou

- aplikuje komunikativní dovednosti při komunikaci s nemocným - respektuje zásady pro dodržení intimity, sociokulturních specifik - demonstruje asistenci při odběru BM u dětí	
Žák: - definuje a vysvětlí pojmy - pojmenuje základní chirurgické nástroje, šicí materiál, obvazový materiál - uvede vybavení převazového vozíku - vysvětlí účel, princip a péči o rány, - drény a drenáže, imobilizační obvazy, - stomie - popíše přípravu sterilního stolku	Asistence při punkcích, převazech ran včetně drénů, drenáží, imobilizačních obvazů - punkce – definice, druhy, charakteristika - převaz – definice, účel, druhy ran - drény a drenáže - převazový vozík a jeho vybavení - základní chirurgické nástroje - příprava pomůcek k převazu
- uvede zásady zacházení se sterilním materiálem - specifikuje druhy imobilizačních obvazů - demonstruje péči o K/P po punkci - připraví pomůcky k převazu - používá vybavení převazového vozíku - demonstruje asistenci při převazech - ošetřuje nekomplikované chronické rány a stomie; - popíše druhy punkcí, drénů; - dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické prostředky a pomůcky; - charakterizuje dekubity a opruzeniny podle doporučených hodnoticích škál; - používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky při prevenci dekubitů a opruzenin; - aplikuje zásady asepse při převazech ošetření aseptických a septických ran - prokáže dovednost přípravy sterilního stolku - navrhne péči o K/P s imobilizačním obvazem	- asistence při převazu + zásady - BOZP, asepse - šicí materiál - převaz aseptické a septické rány, ošetřování chronických ran - ošetřování nemocného se stomií - praktický nácvik ošetření stomie - menší chirurgické zákroky: - mytí a oblékání k operaci - příprava sterilního stolku - moderní obvazový materiál pro vlhké hojení ran - imobilizační obvazy - účel, druhy, zásady péče o nemocné - přikládání imobilizačních obvazů
Žák: - vymezí pojem RHB ošetřovatelství, jeho význam - objasní význam rehabilitačního ošetřovatelství; - popíše tradiční balneologické procedury - uvede základní rehabilitační metody - charakterizuje lázeňskou péči a její vliv na lidský organismus - popíše jednotlivé balneologické procedury - objasní účinky hydroterapie - popíše postupy a podmínky aplikace tepla a chladu	Rehabilitační ošetřovatelství - význam RHB, metody, účinky - pasivní a aktivní RHB - základy balneologie - aplikace tepla a chladu - bazální stimulace

- vyjmenuje příklady užití bazální stimulace - provádí jednoduchá dechová a kondiční cvičení, polohování nemocného - aplikuje zásady manipulace s nemocným - objasní důležitost vzhledem k BOZ - demonstruje postupy a podmínky aplikace tepla a chladu - demonstruje prvky bazální stimulace - popíše postup a správně provádí polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta; - popíše postupy a podmínky při aplikaci zábalů, obkladů, léčivých koupelí, teplých a studených procedur; - vysvětlí prevenci vzniku imobilizačního syndromu;	

3. ročník, celkem 224 hodin (160+64)

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje ošetřovatelskou péči na interním oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice, farmakoterapii a léčbě interních onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na interním oddělení; - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované seniorům; - popíše jednotlivé vyšetřovací metody na interním oddělení - popíše pracovní postupy při příjmu, překladu a propuštění pacienta - charakterizuje vliv hospitalizace na psychiku nemocného - prokazuje rozdílnost potřeb u zdravého a u nemocného člověka - specifikuje dg. postupy, léčbu, prevenci, ošetřovatelskou péči	Ošetřovatelská péče o klienta s interním onemocněním - úseky práce, vybavení, režim, vyšetřovací metody, diferenciace ošetřovatelské péče, farmakoterapie - etiopatogeneze onemocnění, dg., léčba a prevence, specifika ošetřovatelské péče na jednotlivých odděleních - terénní ošetřovatelská péče u dospělých - práce praktické sestry v komunitních centrech, v léčebných ústavech a v sociálních službách
Žák: - uvede specifika práce na chirurgickém oddělení - popíše režim chirurgického odd., - definuje etiopatogenezi, dg., terapii a prevenci nemocí v chirurgii - rozebere specifika práce na chirurgickém oddělení - určí základní postupy ošetřovatelské péče v chirurgických oborech - načrtne diferenciaci ošetřovatelské péče - charakterizuje ošetřovatelskou péči na chirurgickém oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice, farmakoterapii a léčbě chirurgických onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na chirurgickém oddělení;	Ošetřovatelská péče o pacienta s chirurgickým onemocněním - úseky práce, vybavení, režim, diferenciace péče - etiopatogeneze, diagnostika, léčba, prevence - předoperační a pooperační ošetřovatelská péče - specifická ošetřovatelská péče u nemocného s chirurgickým onemocněním
Žák:	Ošetřovatelská péče o nemocné na pediatrii

- orientuje se v psychomotorickém vývoji zdravého dítěte - aplikuje zásady ošetřovatelské péče o dítě - popíše způsoby respektování rodinného zázemí dítěte - analyzuje aplikaci práv dítěte při své práci - rozpozná hlavní známky ohroženého a zanedbaného dítěte - určí zásady odběru biolog. materiálu a aplikace léků dětem - orientuje se v možnostech RHC a lázeňské léčbě - charakterizuje ošetřovatelskou péči na dětském oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice, farmakoterapii a léčbě dětských onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na dětském oddělení; - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem; -	- úseky práce, vybavení, režim, diferenciace péče - etiopatogeneze, diagnostika, léčba, prevence, zvláštnosti ošetřovatelské péče - práce praktické sestry v dětských zařízeních
Žák: - používá znalosti o srdečně-cévním ústrojí (dále jen SCÚ) - charakterizuje vybraná onemocnění SCÚ - pojmenuje klinické příznaky jednotlivých onemocnění SCÚ - vyjmenuje možné komplikace onemocnění SCÚ a jejich řešeních - popíše přípravu K/P na vyšetřovací metody u onemocnění SCÚ - charakterizuje léčebné kroky u onemocnění SCÚ	Ošetřovatelská péče u klientů s onem.srdečně-cévního ústrojí - obecná část: součásti a fungování systému, příznaky, vyšetřovací metody, léčba - speciální část: charakteristika onem, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetřovatelská péče u těchto onemocnění: - ischemická choroba srdeční - infarkt myokardu
- charakterizuje oš. péči u klientů s onemocnění SCÚ - vyjmenuje základní postupy pro ošetřovatelskou péči u onemocnění SCÚ - popíše možnosti přispívající k prevenci vzniku onemocnění SCÚ	- hypertenze - akutní a chronické srdeční selhání - onemocnění periferních tepen (chronické ICHDK) - onemocnění periferních žil (flebotrombóza, TEN) Onemocnění oběhového systému u dětí - získané a vrozené vady - zánětlivá onemocnění srdce - revmatická horečka

Žák: - využívá znalosti o dýchacím systému - charakterizuje vybraná onemocnění DC - vysvětlí klinické příznaky jednotlivých onem. DC - vyjmenuje možné komplikace onemocnění DC - uvede vhodné postupy pro vyšetření u jednotlivých onemocnění DC - charakterizuje léčebné kroky u onem. DC - vyjmenuje hlavní zásady péče o K/P s onem. DC - obhájí postupy ošetřovatelské péče u klientů s onem. DC - popíše postupy snižující riziko přenosu a šíření onemocnění - určí specifika oš. péče u jednotlivých onem. s ohledem na věk dětí - pojmenuje zvláštnosti oš. péče u chorob DC u dětí - aplikuje zásady odběru biolog.materiálu a aplikace léků do DC - charakterizuje dechovou RHB a rozebere vliv lázeňské léčby	Ošetřovatelská péče o klienta s chorobami dýchacího ústrojí - obecná část: součásti a fungování systému, příznaky, vyšetřovací metody, léčba, - speciální část: charakteristika onem, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetřovatelská péče u těchto onemocnění: - zánětlivá onemocnění HCD - zánětlivá onemocnění DCD - CHOPN - astma bronchiale - TBC plic - nádorová onemocnění - ostatní onemocnění (dechová nedostatečnost) Ošetřovatelská péče o děti při onemocnění dýchacích cest - zánětlivá onemocnění - cystická fibróza - astma bronchiale
Žák: - využívá znalosti o trávicím ústrojí (dále jen TÚ) - charakterizuje vybraná onemocnění TÚ - pojmenuje klinické příznaky jednotlivých onemocnění TÚ - vyjmenuje možné komplikace onem. TÚ - popíše vyšetřovací metody u onemocnění TÚ, fáze přípravy na jednotlivá vyšetření - uvede léčebné kroky u onemocnění TÚ	Ošetřovatelská péče u klientů s onemocněním trávicího ústrojí - obecná část: součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba - speciální část: charakteristika onem, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetřovatelská péče u těchto onemocnění: - vředová choroba žaludku a duodena
- vysvětlí ošetřovatelskou péči u klientů s onemocnění TÚ - popíše principy, specifika oš. péče u K/P s onem. TÚ - charakterizuje postupy pro předoperační přípravu K/P v břišní chirurgii - uvede rozdíly v přípravě k operaci a v pooperační péči u výkonů na žaludku a střev - popíše hlavní znaky pooperační péče v břišní chirurgii - definuje pojem stomie a orientuje se v nabídce potřebných pomůcek - objasní psychologické zvláštnosti nemocných se stomií - popíše základní oš. péči s ohledem na věk dítěte	- onemocnění jater (zánět, cirhóza, selhávání) - onemocnění žlučníku a žlučových cest - onemocnění pankreatu (zánět) - onemocnění střev (morbus Crohn, colitis ulceroza, průjem, zácpa) Ošetřování nemocných před a po operaci trávicího ústrojí - NPB - operace žaludku - nádorové onemocnění tlustého střeva, péče o stomii - onemocnění žlučníku, biliární kolika Onemocnění trávicího traktu u dětí - zvláštnosti výživy zdravého a nemocného dítěte

	- průjmová onemocnění - malabsorbční syndrom - vředová choroba
Žák: - využívá znalosti o močovém ústrojí z ostatních odborných předmětů - popíše klinické příznaky jednotlivých onem. močového ústrojí - vyjmenuje možné komplikace onem. močového ústrojí - charakterizuje vyšetřovací metody u onemocnění močového ústrojí - charakterizuje léčbu onem. močového ústrojí - definuje ošetřovatelskou péči u klientů s onem. močového ústrojí - popíše principy, specifika oš. péče u K/P s onem. moč. systému - pojmenuje zvláštnosti chorob vylučovacího ústrojí u dětí - popíše možná rizika péče o dítě s chorobami vylučovacího ústrojí	Ošetřovatelská péče u klientů s onemocnění ledvin a moč. cest - obecná část: součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba - speciální část: charakteristika onem, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetřovatelská péče u těchto onemocnění: - zánětlivá onem. ledvin - zánětlivá onem. močových cest - selhávání ledvin Ošetřování nemocného na urologickém oddělení - charakteristika oddělení, vyšetřovací metody, režim - renální kolika, nefrektomie, prostatektomie Onemocnění močových cest a ledvin u dětí - zánětlivá onemocnění (pyelonefritis, glomerulonefritis) - nefrotický syndrom
Žák: - reprodukuje potřebné znalosti o žlázách s vnitřní sekrecí - charakterizuje vybraná onemocnění žláz s vnitřní sekrecí - vyjmenuje klinické příznaky jednotlivých onemocnění žláz s vnitřní sekrecí - uvede komplikace onemocnění žláz s vnitřní sekrecí - charakterizuje vyšetřovací metody u onemocnění žláz s vnitřní sekrecí - charakterizuje léčbu u onemocnění žláz s vnitřní sekrecí	Ošetřovatelská péče u klientů s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí - obecná část: - součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba - speciální část: - charakteristika onem, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetřovatelská péče u těchto onemocnění: - onemocnění pankreatu (diabetes mellitus) - onemocnění štítné žlázy
- popíše ošetřovatelskou péči u klientů s onemocnění žláz s vnitřní sekrecí - vyjmenuje specifika oš. péče u K/P s jednotlivými druhy onem. - vysvětlí zvláštnosti metabolických chorob u dětí a specifika ošetřovatelské péči - uvede postupy před a pooperační péče u klienta, specifika oš. péče před a po operaci	- onemocnění nadledvin Onemocnění žláz s vnitřní sekrecí u dětí - zvláštnosti oš. péče při onemocnění: štítné žlázy, diabetes mellitus Onemocnění štítné žlázy z chirurgického hlediska - obecná část: součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba - speciální část:

	charakteristika onem, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetřovatelská péče u těchto onemocnění: - péče o nemocné před a po operaci štítné žlázy
Žák: - využívá znalosti o krevním systému ze somatologie, z klinické propedeutiky a farmakologie - charakterizuje vybraná onemocnění krve - vyjmenuje klinické příznaky jednotlivých onemocnění - orientuje se v možných komplikacích onemocnění krve - popíše vyšetřovací metody u onemocnění (dále jen onem.) krve - charakterizuje léčbu onem. krve - popíše ošetřovatelskou péči u klientů s onemocnění krve - vyjmenuje specifika oš. péče u K/P s jednotlivými druhy onem.	Ošetřování klientů s onemocněním krve - obecná část: součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba - speciální část: charakteristika onem., příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetřovatelská péče u těchto onemocnění: - anémie, leukémie, krvácivé stavy
Žák: - charakterizuje ortopedickou problematiku - vyjmenuje nejčastější onemocnění kostí a kloubů a popíše jejich charakteristické známky - charakterizuje vyšetřovací metody - charakterizuje předoperační přípravu a pooperační péči u klienta - Vyjmenuje specifika ošetřovatelské péče - charakterizuje základní rehabilitační techniky užívané v ortopedii	Ošetřování nemocných s onemocněním pohybového systému - obecná část: součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba - speciální část: charakteristika onem, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetřovatelská péče u těchto onemocnění: - degenerativní a zánětlivá onemocnění kostí a kloubů - ošetřovatelská péče před a po výměně kolenního a kyčelního kloubu ošetřovatelská péče před a po artroskopii
Žák: - využívá znalosti o nervovém systému ze somatologie, z klinické propedeutiky a farmakologie - charakterizuje vybraná onemocnění nervového systému - popíše klinické příznaky jednotlivých nervových onem. - orientuje se v možných komplikacích onem. mozku - vyjmenuje a popíše vyš. metody u onem. mozku - charakterizuje léčebné kroky u onem. mozku	Ošetřovatelská péče u klientů s onemocněním neurologickým - obecná část: součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba - speciální část: charakteristika onem, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetřovatelská péče u těchto onemocnění: - epilepsie - roztroušená skleróza mozkomíšní - demence - cévní mozková příhoda

- objasní základní principy ošetřovatelské péče péče	Onemocnění CNS u dětí - meningitis - febrilní křeče - epilepsie
Žák: - aplikuje znalosti z oblasti somatologie a dalších odborných předmětů	Ošetřovatelská péče v traumatologii - obecná část: součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba
- popíše zásady zacházení se sterilní materiálem a pomůckami - používá terminologii z oblasti traumatologie - vyjmenuje poruchy vědomí - orientuje se v hlavních skupinách traumatologických diagnóz - charakterizuje specifika ošetřovatelské péče u pacienta s traumatem	- speciální část: charakteristika onem, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetřovatelská péče u těchto onemocnění: - úrazy, zlomeniny (extenze, sádrové obvazy, amputace) - poranění hrudníku, páteře, břicha - kontuze, komoce, komprese, poruchy vědomí
Žák: - definuje specifika péče o geriatrické klienty - popíše specifické postupy v péči o handicapované klienty - orientuje se v etických problémech v péči o klienty v terminálním stadiu - provede rozbor specifik péče o geriatrické klienty - popíše péči o mrtvé tělo	Ošetřovatelská péče o klienty staré, dlouhodobě nemocné, inkontinentní, handicapované - ošetřovatelská péče o klienty v terminálním stadiu - péče o umírající klienty - hospicová péče - péče o mrtvé tělo včetně etické stránky - terénní ošetřovatelská péče u seniorů
Žák: - uvede a charakterizuje specifika multikulturního ošetřovatelství - doloží specifika multikulturního ošetřovatelství - demonstruje ošetřovatelskou péči	Zvláštnosti oš. péče o cizince - multikulturní ošetřovatelství

4. ročník, celkem 217 (155+62) hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - uvede základní úseky, vybavení - popíše režim a diferenciaci péče - charakterizuje ošetřovatelskou péči na gynekologicko - porodnickém oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat;	Gynekologie – porodnictví - úseky práce, vybavení, režim, diferenciace ošetřovatelské péče - vyšetřovací metody, základní farmakoterapie - etiopatogeneze jednotlivých onemocnění: diagnostika, terapie, prevence, ošetřovatelská péče - ošetřovatelská péče u ženy před a po gynekologických operacích

- orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění v gynekologii a porodnictví; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče gynekologicko - porodnickém oddělení; - vyjmenuje vyšetřovací metody v gynekologii - orientuje se v základní farmakoterapii, a operační léčbě onemocnění - charakterizuje vybraná gynekologická onemocnění - popíše specifika ošetřovatelské péče - popíše zásady péče v době porodu - vysvětlí principy edukačního programu - popíše základní postupy ošetření novorozence - popíše možnosti přispívající k prevenci vzniku gynekologických onemocnění, plánované rodičovství	- ošetřovatelská péče u ženy se zánětlivým onemocněním - ošetřovatelská péče s nádorovým onemocněním - ošetřovatelská péče u ženy v těhotenství, před, během a po porodu - ošetření novorozence - edukační program pro rodičky
Žák: - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, režim onkologického odd. - využívá znalosti z oblasti somatologie a dalších odborných předmětů - charakterizuje ošetřovatelskou péči na onkologii - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění v onkologii; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na onkologickém oddělení; - uvede etiopatogenezi, dg., terapii a prevenci nemocí onkologii - orientuje se v klasifikaci nádorových nemocí - formuluje problémy klienta s onkologickým onemocněním - popíše ošetřovatelskou péči o onkologicky nemocné - charakterizuje základní sociální dovednosti pro efektivní komunikaci s klientem - vysvětlí nutnost prevence nádorových onemocnění - pojmenuje rizikové faktory vzniku nádorového onemocnění	Onkologie - úseky práce, vybavení, režim, vyšetřovací metody, diferenciace ošetřovatelské péče - etiopatogeneze jednotlivých onemocnění - klasifikace, diagnostika, terapie, podpůrná léčba, prevence, ošetřovatelská péče - RTG – pracoviště – současné diagnostické možnosti - paliativní ošetřovatelská péče v onkologii - s nádorovým onemocněním prsu, před a po mastektomii - ošetřovatelská péče u nemocného s nádorovým onemocněním plic - ošetřovatelská péče o pacienta ošetřovatelská péče u pacientky s kolorektálním karcinomem - ošetřovatelská péče u pacienta - s onkologickým onemocněním kůže - ošetřovatelská péče u pacienta se zhoubnými chorobami krve - ošetřovatelská péče u pacienta s leukémií
Žák:	Psychiatrie

- popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, léčebné režimy psychiatrického oboru - charakterizuje ošetřovatelskou péči na psychiatrickém oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě psychiatrických chorob; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na psychiatrickém oddělení; - charakterizuje vybraná psychiatrická onemocnění - reprodukuje diagnostiku a léčbu - vyjmenuje práva duševně nemocných - aplikuje specifika ošetřovatelské péče u klienta s psychiatrickým onemocněním - charakterizuje pravidla komunikace s duševně nemocnými - definuje zásady chování a přístupu k duševně nemocným - objasní obor gerontopsychiatrie - orientuje se v onem. GMS, popíše prevenci vzniku a způsob chování zdravotnického pracovníka k seniorům -	- ošetřování klientů/pacientů s psychiatrickým onemocněním - historie oboru, práva duševně nemocných, člověk a duševní choroba - specifika organizace práce na psychiatrickém oddělení - úseky a charakter práce, vybavení, léčebný režim, diferenciace ošetřovatelské péče, právní problematika - diagnostika, vyšetřovací metody, v psychiatrii, zásady chování k duševně nemocným - prevence vzniku psychiatrických onemocnění, léčba a farmakoterapie - ošetřování nemocných s afektivními poruchami – mánie, deprese - ošetřování nemocných s duševními poruchami vyvolanými účinky psychoaktivních látek – alkoholismus, drogy - ošetřování nemocných s neurózou, schizofrenií - ošetřování nemocných poruchou příjmu potravy - ošetřování nemocných o mentálně postižené, dětská psychiatrie - ošetřování nemocných s demencí - seznámení s oborem gerontopsychiatrie, GMS(geriatrický maladaptační syndrom)
Žák: - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, režim infekčního oddělení - využívá znalosti z oblasti somatologie a dalších odborných předmětů - charakterizuje ošetřovatelskou péči na infekčním oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě infekčních chorob; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na infekčním oddělení; - reprodukuje příklady možného negativního vlivu na psychický stav klienta - vyjmenuje protiepidemiologická opatření - uvede základní body edukace K/P - orientuje se v problematice infekčních chorob - vysvětlí význam prevence - vyjádří vlastními slovy principy bariérové ošetřovatelské péče	Infektologie - úseky práce, vybavení, režim, vyšetřovací metody, diferenciace ošetřovatelská péče, specifika infekčního oddělení základy farmakoterapie - etiopatogeneze jednotlivých onemocnění, diagnostika, terapie, prevence, ošetřovatelská péče - ošetřovatelská péče o klienta s hepatitidou - ošetřovatelská péče u klienta s neuroinfekcí - ošetřovatelská péče u klienta s lymeskou boreliózou - ošetřovatelská péče u klienta s průjmovým onemocněním - ošetřovatelská péče u klienta s infekční mononukleózou - ošetřovatelská péče u klienta s infekčním exantémovým onemocněním - ošetřovatelská péče u klienta s AIDS

- orientuje se ve způsobech přenosu jednotlivých infekčních chorob - charakterizuje základní oš. péči u - jednotlivých typů infekčního onemocnění	
Žák: - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, léčebné režimy - charakterizuje ošetřovatelskou péči na očním oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě očních chorob; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na očním oddělení; - pojmenuje základní instrumentárium - uvede vyšetřovací metody - orientuje se v základní farmakoterapii a operační léčbě - charakterizuje vybraná oční onemocnění - definuje kroky k optimální péči v předoperačním a pooperačním období - reprodukuje zásady přístupu ke zrakově postiženým - vyjmenuje základní kompenzační pomůcky - popíše specifika ošetřovatelské péče u pacienta s onemocněním oka	Oftalmologie - úseky práce, vybavení, režim, diferenciace ošetřovatelské péče, - vyšetřovací metody, základní farmakoterapie - etiopatogeneze jednotlivých onemocnění, diagnostika, terapie, prevence, ošetřovatelská péče - zvláštnosti předoperační a pooperační péče v oftalmologii - ošetřovatelská péče u klienta se šedým zákalem - ošetřovatelská péče u klienta s glaukomem - zásady přístupu ke zrakově postiženým, kompenzační pomůcky
Žák: - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, léčebný režim - charakterizuje ošetřovatelskou péči na ORL oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě ORL onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na ORL oddělení; - pojmenuje základní instrumentárium - charakterizuje vyšetřovací metody v ORL - orientuje se v základní farmakoterapii a operační léčbě - objasní etiopatogenezi onemocnění - popíše oš. péči o klienta se zánětlivým onemocněním mandlí, ucha, s tracheotomií - charakterizuje oš. péči u K/P po úrazech, s poruchou hlasu, sluchu - uvede přístupy ke sluchově postiženým	ORL - úseky práce, vybavení, režim, diferenciace ošetřovatelské péče - vyšetřovací metody, základní farmakoterapie v ORL - etiopatogeneze jednotlivých onemocnění, diagnostika, terapie, prevence, ošetřovatelská péče - ošetřovatelská péče u klientů s akutním zánětem mandlí - ošetřovatelská péče u klientů se zbytnělou nosohltanovou mandlí - ošetřovatelská péče u klientů s akutním zánětem středního ucha - ošetřovatelská péče u klientů s tracheotomií - ošetřovatelská péče u klientů s úrazy v ORL - ošetřovatelská péče u klientů s poruchami hlasu - ošetřovatelská péče u klientů s poruchami sluchu - zásady přístupu ke sluchově postiženým

- reprodukuje základy péče o sluchově a hlasově postiženého	
Žák: - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, - vyjmenuje zásady prevence - uvede hlavní body k edukaci v prevenci v péči o chrup - charakterizuje ošetřovatelskou péči na stomatologii; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě stomatologických onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na stomatologickém oddělení; - vysvětlí oš. péči u nemocných se stomatologickým onemocněním - reprodukuje postupy oš. péče u K/P po úrazech, se zánětlivým onemocněním, s onkologickým onemocněním - popíše možné komplikace nedostatečné prevence a neodpovídající oš. péče	Stomatologie - ošetřování klientů/pacientů se stomatologickým onemocněním - specifika organizace práce na stomatologickém oddělení - úseky a charakter práce, vybavení, léčebný režim, diferenciace oš. péče - anatomickofyziologické poznatky, diagnostika, vyšetřovací metody, léčba a farmakoterapie ve stomatologii - prevence a péče o chrup, zubní kaz, náhrady - ošetřování nemocných po úrazech v dutině ústní, se zánětlivým onemocněním, s onkologickým onemocněním
Žák: - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, léčebný režim - charakterizuje ošetřovatelskou péči na dermatovenerologii; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění v dermatovenerologii; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na dermatovenerologickém oddělení; - uvede principy péče o kůži - vyjmenuje příklady prevence - definuje diagnostiku, léčbu u vybraných dermatologických onemocnění - vysvětlí důvody aktivního vyhledávání informací - vyjmenuje základní léčebné postupy - popíše edukaci klienta/pacienta v péči o kůži a prevenci chorob - charakterizuje rizika kožních a venerologických onemocnění	Dermatovenerologie - ošetřování klientů/pacientů s dermatovenerologickým onemocněním - specifika organizace práce na dermatovenerologickém oddělení – úseky a charakter práce, vybavení, léčebný režim, diferenciace oš. péče - diagnostika, vyšetřovací metody, léčba a farmakoterapie v dermatovenerologii - ošetřovatelská péče u nemocných se zánětlivým onemocněním kůže (bakteriální, virové záněty) - ošetřování nemocných s alergickým onemocněním kůže – atopie, ekzém ošetřování nemocných s mykotickým a parazitárním onemocněním kůže – plísně, svrab, vši - ošetřování nemocných s onkologickým onemocněním kůže – névy, cysty, nádory - ošetřování nemocných s chorobami - nejasného původu – lupénka - ošetřování nemocných s onemocnění kožních adnex – mazové žlázy, potní žlázy, vlasy, nehty

- popíše specifika ošetřovatelské péče o klienta s dermato - venerologickým onemocněním	- ošetřování nemocných s venerologickými chorobami – prevence – zásady hygienické péče, péče o tělo, kůži, prevence venerologických onemocnění

5.19 Ošetřování nemocných

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53 – 41 – M / 03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Ošetřovatelská péče
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Ošetřování nemocných

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**-**	**-**	**14**	**14**	**28**

5.19.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je profesní příprava žáků k poskytování komplexní ošetřovatelské péče o děti, mládež a dospělé v rozsahu náplně práce zdravotnického asistenta. Zprostředkovat žákům praktickou výuku v přirozeném prostředí nemocnice, ambulance a sociálních zařízení. Připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů, na prevenci infekčních onemocnění a na spolupráci se zdravotnickým týmem.

Cílem výuky předmětu je naučit žáky prakticky aplikovat ve zdravotnických zařízeních teoretické i praktické dovednosti a poznatky, které získali v předmětech odborných i všeobecně vzdělávacích. Prohlubovat komunikativní dovednosti studentů, pěstovat u žáků schopnost a dovednost navazovat sociální vztahy, nácvik odborných činností v přirozených podmínkách zdravotnických zařízení a formování profesionálních vlastností budoucích praktických sester, aplikovat v praxi obecnou a odbornou ošetřovatelskou péči o nemocné děti a dospělé, uspokojování biologických, psychických, sociálních a spirituálních potřeb nemocných na podkladě individualizované ošetřovatelské péče, vedení ošetřovatelské dokumentace.

Charakteristika učiva

Ošetřování nemocných je praktický předmět. Osvojení tohoto předmětu je předpokladem pro výkon povolání praktická sestra. Hlavním průpravným předmětem pro ošetřování nemocných je ošetřovatelství. Z těchto předmětů využijí žáci praktické dovednosti ošetřovatelských postupů péče o pacienty/klienty, a to jak v oblasti všeobecné ošetřovatelské péče, tak v ošetřovatelské péči v klinických oborech a v komunitní péči. Žáci budou vybaveni dovednostmi v poskytování základní ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu a užívání odborné terminologie. Budou dodržovat správné pracovní postupy ošetřovatelské péče (vykonává činnosti podle vyhláškou č. 55/2011 Sb.,o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. Výuka předmětu ošetřování nemocných je organizována v přirozených podmínkách zdravotnických zařízení.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka ošetřování nemocných vede k tomu, aby žáci:

- prováděli ošetřovatelskou péči v co nevyšší kvalitě, aby pečovali o zdraví, předcházeli nemocem a navraceli zdraví
- nesli osobní odpovědnost za ošetřovatelské činnosti a za udržování své kvalifikace na potřebné výši průběžným celoživotním studiem

- jednali v souladu se zásadami etiky, s empatií, dodržovali práva pacientů a vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci svým chováním a vystupováním vytvářeli profesionální image a budovali prestižní postavení sester v
  e společnosti

Strategie (pojetí) výuky

Předmět je zařazen ve 3. ročníku 14 hodin týdně a ve 4. ročníku 14 hodin týdně. Uskutečňuje se na smluvním základě mezi školou a pracovištěm. Žáci jsou rozděleni do skupin dle jednotlivých klinických pracovišť, pracují pod vedením odborné učitelky. V rámci skupin dochází na externí pracoviště, kde pracují pod vedením diplomované zdravotní sestry. Ve třetím ročníku se uskutečňuje výuka na interním, chirurgickém a dětském oddělení, a to vždy po dobu 10 týdnů, tyto skupiny se na odděleních vystřídají. V měsíci červnu absolvují na těchto odděleních odbornou denní praxi ve čtyřtýdenním bloku. Výuka může být realizována ve dvou směnách (ranní a odpolední). Hodinová dotace činí 6h denně po 4 týdny, celkem 120 h. Ve čtvrtém ročníku dochází na oddělení interní, chirurgické, gynekologicko-porodnické, a to vždy po dobu 8 týdnů, pak se střídají. Posledních 14 dní před maturitou pracují na odděleních (interní nebo chirurgické), které si vylosovali.
Na oddělení ortopedickém, neurologické a rehabilitačním budou organizovány exkurze.
V hodinách ošetřovatelské péče budou využívány následující metody a formy učení:

- samostatná práce individuální i skupinová v rámci ošetřovatelského procesu a péče o nemocné
- výklad učitele, dialog a řízený dialog, diskuze
- skupinové vyučování
- aktivizující metody – instruktáž, napodobování, manipulování
- exkurze

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení žáků bude prováděno průběžně z praktických ošetřovatelských a odborných výkonů s využitím a aplikací teoretických znalostí. Odborná denní praxe bude žáky hodnocena formou dotazníku. Budou se hodnotit v těchto oblastech: odborná úroveň realizovaných ošetřovatelských postupů; využívání teoretických znalostí v praxi; chování k nemocným; úroveň zodpovědnosti a spolehlivosti při realizaci ošetřovatelské péče; míra organizace činností a pracovního nasazení; spolupráce se zdravotnickým týmem, spolužáky a vyučujícími; získávání informací o nemocném a úroveň společenské a profesionální komunikace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz především na následující kompetence:

- kompetence k učení (žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání praktická sestra)
- kompetence k řešení problémů (žáci uplatňují medicínské a ošetřovatelské znalosti při řešení problémů v ošetřovatelské péči, spolupracují v rámci zdravotnického týmu při řešení problémů)
- kompetence komunikativní (žáci komunikují na odborné úrovni s nemocnými a zdravotnickým týmem, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné a ústní formě)
- kompetence personální a sociální (přizpůsobují se pracovnímu prostředí klinického pracovitě, začleňují se do zdravotnického týmu)

- občanské kompetence a kulturní povědomí (jednají odpovědně v souladu s morálními principy, poskytují ošetřovatelskou péči v souladu s respektováním práv pacientů a osobnosti člověka, definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a v souladu s nimi poskytují ošetřovatelskou péči, ochraňují život a zdraví svůj a ostatních)
- kompetence k pracovnímu uplatnění (chápou význam celoživotního učení, mají odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, provádějí základní činnosti ošetřovatelské péče v rozsahu své odborné způsobilosti stanové vyhláškou MZ ČR, mají přehled o možnostech uplatnění v ošetřovatelských oborech)

- digitální kompetence - žák dokáže efektivně vyhledat a kriticky vyhodnotit informace, které použije při výuce ve zdravotnických zařízeních. Žák pracuje s digitálními výukovými nástroji a kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince, společnosti a životní prostředí zvažuje příležitost a rizika, rizika se snaží minimalizovat.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- člověk a svět práce (žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, student se orientuje v možnostech celoživotního vzdělávání v oboru, student je motivován k aktivnímu pracovnímu životu)
- člověk a životní prostředí (žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, aktivně používá zásady třídění odpadu ve zdravotnických zařízení a v soukromí, uvědomí si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnost)

- občan v demokratické společnosti (žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, dovede jednat s lidmi a diskutovat o intimních otázkách, chrání materiální hodnoty)

- člověk a digitální svět - oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií. Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života; aby kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat; aby chránili sebe a pacienty před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím.

Mezipředmětové vztahy:

- Somatologie
- Klinická propedeutika
- Ošetřovatelství

5.19.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3.ročník, celkem 448 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti - popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu; - používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů; - používá platné ošetřovatelské standardy; - motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny, a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe; - dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocným - orientuje se na pracovišti a v areálu nemocnice - používá deník - dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými; - vyjmenuje kritéria hodnocení - vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů; - dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací; - provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace; - pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů; - spolupracuje se členy zdravotnického týmu; - komunikuje s nemocnými adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii;	2 přípravné týdny První dva týdny na začátku školního roku jsou věnovány přípravě a organizaci předmětu ošetřovatelská péče - BOZP, seznámení se školními pracovišti - organizace práce - práva nemocných - dodržování mlčenlivosti - poučení o zákazu zneužívání tiskopisů a dokumentace - kritéria hodnocení - deník pro OPC - estetická úprava zevnějšku
Žák: - aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech - dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče (vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných	**Interní odd.** - BOZP na oddělení, seznámení se školním pracovištěm, organizace práce, specifika vybavení a pracovních postupů všeobecná ošetřovatelská péče - postupně zařazovat do výuky jednotlivé

pracovníků, ve znění pozdějších předpisů);	
- používá zdravotnickou dokumentaci - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - komunikuje s pacienty a vhodně používá odbornou terminologii - dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci - používá platné ošetřovatelské standardy	- fáze ošetřovatelského procesu a pracovat touto metodou ve spolupráci se školním pracovištěm - realizace ošetřovatelského péče - získání informací o základních potřebách nemocného a o jejich uspokojování - stanovení ošetřovatelských problémů realizace a hodnocení účinnosti ošetřovatelského plánu spolupráce se zdravotnickým týmem
Žák: - hodnotí zdravotní stav nemocného - aktivně vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby nemocných; - komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby; - provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek; - používá zdravotnickou dokumentaci - - spolupracuje při příjmu, překladu a propuštění nemocného	- komunikace s klientem, pozorování, rozhovor, hodnocení zdravotního stavu - potřeby klientů - péče o prostředí a pomůcky, - dezinfekce a sterilizace - příjem, překlad, propuštění nemocného - příprava na propuštění do domácího ošetřování
Žák: - pečuje o osobní hygienu pacientů různého stupně sebepéče; - sleduje poruchy celistvosti kůže; - sleduje zdravotní stav nemocného; - pečuje a upravuje lůžko chodícím a ležícím nemocným; - předchází vzniku imobilizačního syndromu - spolupracuje s rehabilitačním pracovníkem a užívá základní metody rehabilitace k prevenci imobilizačního syndromu; - aktivně vyhledává a saturuje psychické, tělesné a sociální potřeby pacientů;	- péče o osobní hygienu klienta - (chodícího, ležícího) - péče o lůžko, úprava lůžka chodícím a ležícím nemocným - manipulace s čistým a špinavým prádlem - prevence vzniku opruzenin a proleženin polohování nemocného, rehabilitace, - aktivizace nemocných, péče o psychickou pohodu - nácvik soběstačnosti
Žák: - dodržuje hygienické zásady při přípravě stravy na ošetřovací jednotce a při manipulaci s jídlem - podává dietní stravu podle druhu onemocnění - krmí pacienty dle stupně sebepéče - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely - dohlíží na dodržování pitného režimu; - sleduje , hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin - zajišťuje hydrataci nemocných	- péče o výživu klienta – složky výživy - (dietní systém, podávání jídla). - hydratace nemocných - péče o spánek a odpočinek klientů - ošetřování nemocných s bolestí

- podává potraviny pro zvláštní lékařské účely; - komunikuje s pacienty a objektivně hodnotí jejich potřeby - aktivně monitoruje pacienty s bolestí a provádí záznamy - sleduje zdravotní stav nemocného;	
Žák: - sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a frekvenci vyprazdňování pacienta - pečuje o vyprazdňování nemocného; - vede pacienta k nácviku defekace - provádí klyzma - provádí hygienu genitálu, dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku; - aktivně pečuje o inkontinentní pacienty, připravuje pomůcky k cévkování - přebaluje kojence a dbá o vytvoření hygienických návyků	- péče o vyprazdňování - sledování odchodu moče a stolice, sledování diurézy - příprava pomůcek k cévkování - nácvik defekace, klyzma - péče o inkontinentní nemocné
Žák: - přesně zjišťuje, hodnotí a zaznamenává fyziologické funkce a stav vědomí pacienta - připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům - asistuje při vizitě - asistuje při převazech a ošetřování ran, připravuje pomůcky a dokumentaci, - dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP;	- sledování fyziologických funkcí - měření TT, TK, P, D, zjišťování hmotnosti, - výšky a tělních obvodů - zjišťování a posuzování stavu vědomí a záznamy - vizita - příprava nemocného a pomůcek - k vizitě, asistence při vizitě - asistence při převazech a ošetřování akutních a chronických ran
- poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým; - pečuje o tělo zemřelých a zajišťuje činnosti spojené s úmrtím nemocného	- péče o mrtvé tělo - předávání informací o nemocném
Žák: - připravuje dokumentaci a pomůcky - psychicky a fyzicky připravuje pacienta - dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP odběru; - dodržuje zásady bariérového oš. systému - provádí odběry kapilární a venózní krve, dodržuje bezpečnost práce;	- odběry biologického materiálu - krev, moč, stolice, sputum, výtěry - příprava dokumentace a pomůcek, fyzická a psychická příprava pacientů - odběr žilní a kapilární krve - zásady prevence AIDS a infekčních onemocnění - bariérová ošetřovatelská péče
Žák: - podává léky dle pokynu - sleduje a signalizuje zdravotní stav nemocného při podávání či aplikaci léků - dodržuje zásady BOZP při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví;	- podávání léků – dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin, sledování účinků, záznamy - aplikace kyslíku - aplikace tepla a chladu - asistence při punkcích: sternální, hrudní, lumbální, břišní

- používá správné pomůcky k podávání a aplikaci léků - připravuje pacienta na punkce a provádí oš. péči po výkonu - sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných; - vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků;	- psychická a tělesná příprava pacienta péče o pacienta po výkonu
Žák: - aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku; - ošetřuje periferní žilní vstupy	- aplikace léků injekcemi – pod kůži, do svalu - péče o periferní katetry
Žák: - aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech - dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče (vykonává činnosti podle činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů). - používá zdravotnickou dokumentaci - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - komunikuje s pacienty a vhodně používá odbornou terminologii - dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci - používá platné ošetřovatelské standardy	**Chirurgické odd.** - BOZP na oddělení, seznámení se školním pracovištěm, organizace práce, specifika vybavení a pracovních postupů všeobecná ošetřovatelská péče - postupně zařazovat do výuky jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu a pracovat touto metodou ve spolupráci se školním pracovištěm - realizace ošetřovatelského péče - získání informací o základních potřebách nemocného a o jejich uspokojování - stanovení ošetřovatelských problémů realizace a hodnocení účinnosti ošetřovatelského plánu spolupráce se zdravotnickým týmem
Žák: - hodnotí zdravotní stav nemocného - vhodně používá odbornou terminologii - pečuje o pohodlí pacienta a uspokojuje - jeho potřeby; - pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu; - dezinfikuje a sterilizuje pomůcky - používá zdravotnickou dokumentaci - aktivně vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby nemocných; - komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby;	- komunikace s klientem, pozorování, rozhovor, hodnocení zdravotního stavu potřeby klientů - péče o prostředí a pomůcky, - dezinfekce a sterilizace - příjem, překlad, propuštění nemocného - příprava na propuštění do domácího ošetřování
- spolupracuje při příjmu, překladu a propuštění nemocného	-
Žák: - pečuje o osobní hygienu pacientů různého stupně sebepéče - pečuje a upravuje lůžko chodícím a ležícím nemocným - asistuje při převazech a ošetřování ran; - sleduje poruchy celistvosti kůže	- péče o osobní hygienu klienta - (chodícího, ležícího) - péče o lůžko, úprava lůžka chodícím a ležícím nemocným - manipulace s čistým a špinavým prádlem - péče o rány (chronické)

- spolupracuje s rehabilitačním pracovníkem a užívá základní metody rehabilitace k prevenci imobilizačního syndromu - zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy, metody bazální stimulace; - provádí sociální aktivizace zejména v rámci péče o seniory; - aktivně vyhledává a saturuje psychické, tělesné a sociální potřeby pacientů	- prevence vzniku opruzenin a proleženin polohování nemocného, rehabilitace, aktivizace nemocných, péče o psychickou pohodu - nácvik soběstačnosti - užívání protetických pomůcek – berle, pojízdný rám, protézy
Žák: - dodržuje hygienické zásady při přípravě stravy na ošetřovací jednotce a při manipulaci s jídlem - podává dietní stravu podle druhu onemocnění - krmí pacienty dle stupně sebepéče - sleduje , hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin - komunikuje s pacienty a objektivně hodnotí jejich potřeby - aktivně monitoruje pacienty s bolestí a provádí záznamy	- péče o výživu klienta - složky výživy (dietní systém, podávání jídla) - hydratace nemocných - péče o spánek a odpočinek klientů, ošetřování nemocných s bolestí
Žák: - sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a frekvenci vyprazdňování pacienta - pečuje o vyprazdňování nemocného; - vede pacienta k nácviku defekace - provádí klyzma - provádí hygienu genitálu, dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku; - aktivně pečuje o inkontinentní pacienty, připravuje pomůcky k cévkování	- péče o vyprazdňování. - sledování odchodu moče a stolice a plynů, sledování diurézy - příprava pomůcek k cévkování nácvik defekace, klyzma - péče o inkontinentní nemocné
Žák: - přesně zjišťuje, hodnotí a zaznamenává fyziologické funkce a stav vědomí pacienta	- sledování fyziologických funkcí - měření TT, TK, P, D, zjišťování hmotnosti, výšky a tělních obvodů a záznamy - zjišťování a posuzování stavu vědomí
Žák: - připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům - asistuje při vizitě - připravuje nemocného k převazu, asistuje při převazech a ošetřování akutních a chronických ran a drenáží	- vizita - příprava nemocného a pomůcek - k vizitě, asistence při vizitě - asistence při převazech a ošetřování akutních a chronických ran - sledování nemocného s drenáží - obvazová technika základní chirurgické nástroje a šicí materiál
Žák: - připravuje dokumentaci a pomůcky psychicky a fyzicky připravuje pacienta - dodržuje předepsané pracovní postupy a hygienicko-epidemiologické zásady odběru	- odběry biologického materiálu - krev, moč, stolice, sputum, výtěry - příprava dokumentace a pomůcek, fyzická a psychická příprava pacientů

- provádí odběry kapilární a venózní krve, dodržuje bezpečnost práce;	
Žák: - podává léky dle pokynu - sleduje a signalizuje zdravotní stav nemocného při podávání či aplikaci léků - dodržuje zásady BOZP při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví; - používá správné pomůcky k podávání a aplikaci léků - připravuje pacienta na punkce a provádí oš. péči po výkonu - vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků - sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných; -	- podávání léků - dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin - aplikace kyslíku - aplikace tepla a chladu - sledování účinků, záznamy
Žák: - aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku; - ošetřuje periferní žilní vstupy -	- aplikace léků injekcemi - pod kůži, do svalu - péče o periferní katetry
Žák: - aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech - dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče (vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů); - používá zdravotnickou dokumentaci - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - komunikuje s pacienty a vhodně používá odbornou terminologii - dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci - používá platné ošetřovatelské standardy	**Dětské odd.** - BOZP na oddělení, seznámení se školním pracovištěm, organizace práce, specifika vybavení a pracovních postupů všeobecná ošetřovatelská péče - postupně zařazovat do výuky jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu a pracovat touto metodou ve spolupráci se školním pracovištěm - realizace ošetřovatelského péče - získání informací o základních potřebách nemocného a o jejich uspokojování - stanovení ošetřovatelských problémů realizace a hodnocení účinnosti - ošetřovatelského plánu spolupráce se zdravotnickým týmem
Žák: - hodnotí zdravotní stav dítěte - komunikuje s dítětem vzhledem k věku - vhodně používá odbornou terminologii v komunikaci s rodiči - pečuje o pohodlí dítěte, rodičů a uspokojuje jeho potřeby - dezinfikuje a sterilizuje pomůcky - hodnotí zdravotní stav nemocného - aktivně vyhledává a saturuje psychické, tělesné a sociální potřeby pacientů	- komunikace s dítětem a s rodiči, pozorování, rozhovor, hodnocení zdravotního stavu dítěte - péče o pomůcky – dezinfekce a sterilizace - prevence hospitalismu - uspokojování psychických a sociálních potřeb dětí (aktivizace, výchovné zaměstnávání dětí s přihlédnutím k jejich věku a zdravotnímu stavu)

aktivně se podílí na výchovném zaměstnání dítěte - vykonává činnosti při zajištění herních aktivit dětí; - pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;	
Žák: - pečuje o pohodlí dítěte a uspokojuje jeho potřeby - pečuje a upravuje dětské lůžko s chodícím a ležícím dítětem - používá zdravotnickou dokumentaci - spolupracuje při příjmu, překladu a propuštění dítěte - pečuje o osobní hygienu dětí různého stupně sebepéče - spolupracuje s rehabilitačním pracovníkem a užívá základní metody rehabilitace	- péče o lůžko, úprava dětského lůžka - manipulace s čistým a špinavým prádlem - příjem, překlad, propuštění nemocné - (spolupráce, asistence) - péče o osobní hygienu – koupel kojence a batolete - prevence opruzenin, polohování dítěte - rehabilitace
Žák: - dodržuje hygienické zásady při přípravě stravy na ošetřovací jednotce a při manipulaci s jídlem - podává dietní stravu podle věku dítěte - krmí dítě dle stupně sebepéče - zajišťuje hydrataci dítěte - komunikuje s dítětem, rodiči a objektivně	- péče o výživu dítěte – dětská výživa, hydratace, krmení dítěte, druhy kojenecké stravy a jejich příprava - péče o spánek a odpočinek dítěte, ošetřování dítěte s bolestí
hodnotí jeho potřeby - aktivně monitoruje pacienty s bolestí a provádí záznamy	
Žák: - sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci a frekvenci vyprazdňování dítěte - vede dítě k nácviku defekace a močení - přebaluje kojence a dbá na vytvoření hygienických návyků u batolat;	- péče o vyprazdňování – sledování odchodu moče, stolice - přebalování kojenců, hygienické návyky batolat
Žák: - přesně zjišťuje, hodnotí a zaznamenává fyziologické funkce a stav vědomí dítěte - bezpečně aplikuje obklady, zábaly	- sledování fyziologických funkcí - měření TT, TK, P, D, zjišťování hmotnosti, výšky a tělních obvodů. - zjišťování a posuzování stavu vědomí záznamy - aplikace tepla a chladu
Žák: - připravuje dítě k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům - asistuje při vizitě - hodnotí psychomotorický vývoj dítěte	- vizita - příprava dítěte a pomůcek k vizitě, asistence při vizitě.- držení dítěte při vyšetření - techniky odpoutávání pozornosti dětí - hodnocení psychomotorického vývoje dítěte
Žák: - připravuje dokumentaci a pomůcky - psychicky a fyzicky připravuje dítě - dodržuje předepsané pracovní postupy a hygienicko-epidemiologické zásady odběru	- odběry biologického materiálu - krev, moč, stolice, sputum, výtěry - příprava dokumentace a pomůcek, fyzická a psychická příprava dítěte

- odebírá žilní krev na základě indikace lékaře	
Žák: - podává léky dle pokynu - sleduje a signalizuje zdravotní stav dítěte při podávání či aplikaci léků - zachází bezpečně s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví - používá správné pomůcky k podávání a aplikaci léků - používá správné pomůcky k podávání léků	- podávání léků - dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin - aplikace kyslíku
Žák: - aplikuje injekce pod kůži a do svalu dle kompetence - ošetřuje periferní žilní vstupy -	- aplikace léků injekcemi - pod kůži, do svalu (i. m. nesmí aplikovat do 3 let věku dítě) - ředění ATB - ošetřuje periferní žilní vstupy - zvláštnosti podávání

Odborná denní praxe - 3. ročník, celkem 120 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti - popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu; - používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů; - používá platné ošetřovatelské standardy; - motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny, a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe; - dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocným - orientuje se na pracovišti a v areálu nemocnice - používá deník - dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými; - vyjmenuje kritéria hodnocení - vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů; - dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací; - provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace; - pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů; - spolupracuje se členy zdravotnického týmu; - komunikuje s nemocnými adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii;	**Interní, chirurgické a dětské oddělení** - BOZP, seznámení se školními pracovišti - organizace práce - práva nemocných - dodržování mlčenlivosti - poučení o zákazu zneužívání tiskopisů a dokumentace - kritéria hodnocení - deník pro OPC - estetická úprava zevnějšku
Žák: - aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech - dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče (vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů);	. - BOZP na oddělení, seznámení se školním pracovištěm, organizace práce, specifika vybavení a pracovních postupů všeobecná ošetřovatelská péče - postupně zařazovat do výuky jednotlivé výkony

- používá zdravotnickou dokumentaci - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - komunikuje s pacienty a vhodně používá odbornou terminologii - dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci - používá platné ošetřovatelské standardy	- fáze ošetřovatelského procesu a pracovat touto metodou ve spolupráci se školním pracovištěm - realizace ošetřovatelského péče - získání informací o základních potřebách nemocného a o jejich uspokojování - stanovení ošetřovatelských problémů realizace a hodnocení účinnosti ošetřovatelského plánu spolupráce se zdravotnickým týmem
Žák: - hodnotí zdravotní stav nemocného - aktivně vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby nemocných; - komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby; - provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek; - používá zdravotnickou dokumentaci - spolupracuje při příjmu, překladu a propuštění nemocného	- komunikace s klientem, pozorování, rozhovor, hodnocení zdravotního stavu - potřeby klientů - péče o prostředí a pomůcky, - dezinfekce a sterilizace - příjem, překlad, propuštění nemocného - příprava na propuštění do domácího ošetřování
Žák: - pečuje o osobní hygienu pacientů různého stupně sebepéče; - sleduje poruchy celistvosti kůže; - sleduje zdravotní stav nemocného; - pečuje a upravuje lůžko chodícím a ležícím nemocným; - předchází vzniku imobilizačního syndromu - spolupracuje s rehabilitačním pracovníkem a užívá základní metody rehabilitace k prevenci imobilizačního syndromu; - aktivně vyhledává a saturuje psychické, tělesné a sociální potřeby pacientů; - vykonává činnosti při zajištění herních aktivit dětí; - pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;	- péče o osobní hygienu klienta - (chodícího, ležícího) - péče o lůžko, úprava lůžka chodícím a ležícím nemocným - manipulace s čistým a špinavým prádlem - prevence vzniku opruzenin a proleženin polohování nemocného, rehabilitace, - aktivizace nemocných, péče o psychickou pohodu - nácvik soběstačnosti
Žák: - dodržuje hygienické zásady při přípravě stravy na ošetřovací jednotce a při manipulaci s jídlem - podává dietní stravu podle druhu onemocnění - krmí pacienty dle stupně sebepéče - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely - dohlíží na dodržování pitného režimu; - sleduje , hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin - zajišťuje hydrataci nemocných	- péče o výživu klienta – složky výživy - (dietní systém, podávání jídla). - hydratace nemocných - péče o spánek a odpočinek klientů - ošetřování nemocných s bolestí

- podává potraviny pro zvláštní lékařské účely; - komunikuje s pacienty a objektivně hodnotí jejich potřeby - aktivně monitoruje pacienty s bolestí a provádí záznamy - sleduje zdravotní stav nemocného;	
Žák: - sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a frekvenci vyprazdňování pacienta - pečuje o vyprazdňování nemocného; - vede pacienta k nácviku defekace - provádí klyzma - provádí hygienu genitálu, dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku; - aktivně pečuje o inkontinentní pacienty, připravuje pomůcky k cévkování - přebaluje kojence a dbá o vytvoření hygienických návyků	- péče o vyprazdňování - sledování odchodu moče a stolice, sledování diurézy - příprava pomůcek k cévkování - nácvik defekace, klyzma - péče o inkontinentní nemocné
Žák: - přesně zjišťuje, hodnotí a zaznamenává fyziologické funkce a stav vědomí pacienta - připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům - asistuje při vizitě - asistuje při převazech a ošetřování ran, připravuje pomůcky a dokumentaci, - dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP;	- sledování fyziologických funkcí - měření TT, TK, P, D, zjišťování hmotnosti, - výšky a tělních obvodů - zjišťování a posuzování stavu vědomí a záznamy - vizita - příprava nemocného a pomůcek - k vizitě, asistence při vizitě - asistence při převazech a ošetřování akutních a chronických ran
- poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým; - pečuje o tělo zemřelých a zajišťuje činnosti spojené s úmrtím nemocného	- ošetřování umírajícího - péče o mrtvé tělo - předávání informací o nemocném
Žák: - připravuje dokumentaci a pomůcky - psychicky a fyzicky připravuje pacienta - dodržuje zásady bariérového oš. systému - provádí odběry kapilární a venózní krve, dodržuje bezpečnost práce;	- odběry biologického materiálu - krev, moč, stolice, sputum, výtěry - příprava dokumentace a pomůcek, fyzická a psychická příprava pacientů - odběr žilní a kapilární krve - zásady prevence AIDS a infekčních onemocnění - bariérová ošetřovatelská péče
Žák: - podává léky dle pokynu - sleduje a signalizuje zdravotní stav nemocného při podávání či aplikaci léků - dodržuje zásady BOZP při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví;	- podávání léků – dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin, sledování účinků, záznamy - aplikace kyslíku - aplikace tepla a chladu - asistence při punkcích: sternální, hrudní, lumbální, břišní

- používá správné pomůcky k podávání a aplikaci léků - připravuje pacienta na punkce a provádí oš. péči po výkonu - sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných; - vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků;	- psychická a tělesná příprava pacienta péče o pacienta po výkonu
Žák: - aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku; - ošetřuje periferní žilní vstupy	- aplikace léků injekcemi – pod kůži, do svalu - péče o periferní katetry

4. ročník, celkem 434 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti - popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu; - používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů; - používá platné ošetřovatelské standardy; - motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny, a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe; - popíše organizaci a harmonogram práce zdravotnického týmu - používá zdravotnickou dokumentaci - dodržuje práva nemocných - orientuje se na pracovišti a v areálu nemocnice - používá deník - dodržuje estetickou úpravu zevnějšku - vyjmenuje kritéria hodnocení - vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů; - dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací; - provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace; - pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů; - spolupracuje se členy zdravotnického týmu; - komunikuje s nemocnými adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii;	2 přípravné týdny První dva týdny na začátku školního roku jsou věnovány přípravě a organizaci předmětu ošetřovatelská péče - BOZP, seznámení se školními pracovišti - organizace práce - práva nemocných - dodržování mlčenlivosti - poučení o zákazu zneužívání tiskopisů a dokumentace - kritéria hodnocení - deník pro OPC - estetická úprava zevnějšku
Žák: - aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech - dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče (vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných	**Interní odd.** - BOZP na oddělení, seznámení se školním pracovištěm, organizace práce, specifika vybavení a pracovních postupů všeobecná ošetřovatelská péče - postupně zařazovat do výuky jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu a pracovat touto metodou ve spolupráci se školním pracovištěm

pracovníků, ve znění pozdějších předpisů); - používá zdravotnickou dokumentaci - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - komunikuje s pacienty a vhodně používá odbornou terminologii - dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci - používá platné ošetřovatelské standardy - popíše etiopatogenezi onemocnění - interpretuje diagnostiku a léčbu - ošetřuje pacienty s daným onemocněním a vyhledává aktivně jejich problémy - vyjmenuje specifika ošetřovatelské péče pro dané onemocnění - edukuje pacienty s důrazem na prevenci (toto platí pro všechny týdny) - pečuje o pohodlí pacienta a uspokojuje jeho potřeby - provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek; - dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP při aplikaci kyslíku;	- realizace ošetřovatelského péče - získání informací o základních potřebách nemocného a o jejich uspokojování - stanovení ošetřovatelských problémů realizace a hodnocení účinnosti ošetřovatelského plánu spolupráce se zdravotnickým týmem - ošetřovatelská péče u nemocných s chorobami dýchacích cest - aplikace kyslíku - péče o prostředí a pomůcky - dezinfekce a sterilizace
Žák: - přesně zjišťuje, hodnotí a zaznamenává fyziologické funkce a stav vědomí pacienta - hodnotí zdravotní stav nemocného - komunikuje s pacienty a vhodně používá odbornou terminologii - sleduje, a zaznamenává naměřené FF do dokumentace	- ošetřovatelská péče u nemocných s ICHS a hypertenzí - sledování fyziologických funkcí - měření TT, TK, P, D, zjišťování hmotnosti, výšky a tělních obvodů - zjišťování a posuzování stavu vědomí - záznamy do dokumentace
Žák: - připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům - asistuje při vizitě - vysvětlí a popíše příjem, překlad, propuštění nemocného provádí příjem, překlad, propuštění nemocného - komunikuje s pacienty a objektivně hodnotí jejich potřeby - aktivně monitoruje pacienty s bolestí a provádí záznamy; - připravuje nemocného k převazu, asistuje při převazech a ošetřování akutních a chronických ran;	- ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním žil a tepen - vizita - příprava nemocného a pomůcek - k vizitě, asistence při vizitě - příjem, překlad, propuštění nemocného - ošetřování nemocných s bolestí - asistence při převazech a ošetřování akutních a chronických
Žák: - spolupracuje s rehabilitačním pracovníkem a užívá základní metody rehabilitace k prevenci imobilizačního syndromu - aktivně vyhledává a saturuje psychické, tělesné a sociální potřeby pacientů	- ošetřovatelská péče u starých, dlouhodobě nemocných, multikulturní ošetřovatelství - ošetřovatelská péče tělesně a mentálně postižených, invalidních a handicapovaných občanů - prevence vzniku opruzenin a proleženin

- zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy, metody bazální stimulace; - provádí sociální aktivizace zejména v rámci péče o seniory; - předchází vzniku imobilizačního syndromu;	- polohování nemocného - rehabilitace
Žák: - sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci a frekvenci vyprazdňování pacienta - vede pacienta k nácviku defekace - provádí klyzma aktivně pečuje o inkontinentní pacienty - připravuje pomůcky k cévkování - pečuje o vyprazdňování nemocného; - provádí hygienu genitálu, dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku;	- ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním vylučovacího systému - péče o vyprazdňování - sledování odchodu moče a stolice, sledování diurézy - příprava pomůcek k cévkování - nácvik defekace, klyzma - péče o inkontinentní nemocné
Žák: - dodržuje hygienické zásady při přípravě stravy na ošetřovací jednotce a při manipulaci s jídlem - podává dietní stravu podle druhu onemocnění - krmí pacienty dle stupně sebepéče - zajišťuje hydrataci nemocných - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely; - komunikuje s pacienty a objektivně hodnotí jejich potřeby	- ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním střev a žaludku, jater, žlučníku a slinivky - péče o výživu klienta - složky výživy (dietní systém, podávání jídla) - hydratace nemocných
Žák: - podává léky dle pokynu lékaře - sleduje a signalizuje zdravotní stav nemocného při podávání či aplikaci léků - používá správné pomůcky k podávání a aplikaci léků - aplikuje injekce pod kůži a do svalu - vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků;	- ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí - (štítné žlázy, diabetem mellitem) - podávání léků – dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin - aplikace léků injekcemi - pod kůži, do svalu, příprava pomůcek
Žák: - připravuje dokumentaci a pomůcky - psychicky a fyzicky připravuje pacienta - dodržuje předepsané pracovní postupy a hygienicko-epidemiologické zásady odběru - provádí odběry kapilární a venózní krve, dodržuje bezpečnost práce; - dodržuje zásady bariérového oš. systému - ošetřuje periferní žilní vstupy -	- ošetřovatelská péče u nemocných s krevním onemocněním. péče o onkologicky nemocné - odběry biologického materiálu fyzická a psychická příprava pacientů - sternální punkce - sledování účinků, záznamy - péče o periferní katetry

Žák: - aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech - dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče (vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů) - používá zdravotnickou dokumentaci - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - komunikuje s pacienty a vhodně používá odbornou terminologii - dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci - používá platné ošetřovatelské standardy - popíše etiopatogenezi onemocnění - interpretuje diagnostiku a léčbu - ošetřuje pacienty s daným onemocněním a vyhledává aktivně jejich problémy - vyjmenuje specifika ošetřovatelské péče pro dané onemocnění - edukuje pacienty s důrazem na prevenci (platí pro všechny týdny) - hodnotí zdravotní stav nemocného - komunikuje s pacienty a vhodně používá odbornou terminologii - pečuje o pohodlí pacienta a uspokojuje jeho potřeby - dezinfikuje a sterilizuje pomůcky - podílí se na předoperační a pooperační péči u nemocného	**Chirurgické odd.** - BOZP na oddělení, seznámení se školním pracovištěm, organizace práce, specifika vybavení a pracovních postupů všeobecná ošetřovatelská péče - postupně zařazovat do výuky jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu a pracovat touto metodou ve spolupráci se školním pracovištěm - realizace ošetřovatelského péče - získání informací o základních potřebách nemocného a o jejich uspokojování - stanovení ošetřovatelských problémů realizace a hodnocení účinnosti ošetřovatelského plánu spolupráce se zdravotnickým týmem - péče o nemocné před a po operaci - péče o nemocné při náhlé příhodě břišní - péče o prostředí a pomůcky - dezinfekce a sterilizace - prevence nozokomiálních nákaz
Žák: - přesně zjišťuje, hodnotí a zaznamenává fyziologické funkce a stav vědomí pacienta; - provádí záznamy měření do dokumentace	- ošetřovatelská péče u nemocných s poraněním lby a mozku - ošetřovatelská péče u nemocných s poruchami vědomí - sledování fyziologických funkcí - měření TT, TK, P, D, zjišťování hmotnosti, - výšky a tělních obvodů. - sledování stavu vědomí, záznamy
Žák: - edukuje nemocné o správné péči o dutinu ústní - pečuje o nemocné po ošetření zubního kazu, extrakci zubu - popíše zpracování dentálních materiálů	- ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním dutiny ústní
Žák: - podává léky dle pokynu lékaře - sleduje a signalizuje zdravotní stav nemocného při podávání či aplikaci léků - zachází bezpečně s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví	- ošetřovatelská péče u nemocných s poraněním hrudníku a páteře ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním prsu - podávání léků – dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin

- používá správné pomůcky k podávání a aplikaci léků - aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku; -	- aplikace léků injekcemi - pod kůži, do svalu, příprava pomůcek
Žák: - dodržuje hygienické zásady při přípravě stravy na ošetřovací jednotce a při manipulaci s jídlem - podává dietní stravu podle druhu onemocnění - dohlíží na dodržování pitného režimu; - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely; - krmí pacienty dle stupně sebepéče - zajišťuje hydrataci nemocných - komunikuje s pacienty a objektivně hodnotí jejich potřeby - připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům - asistuje při vizitě - připravuje nemocného k převazu, asistuje při převazech a ošetřování akutních a chronických ran - dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP;	- ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním žlučníku, žlučových cest, slinivky břišní - péče o výživu klienta - složky výživy (dietní systém, podávání jídla) - hydratace nemocných - vizita - příprava nemocného a pomůcek - k vizitě, asistence při vizitě - asistence při převazech a ošetřování
Žák: - sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci a frekvenci vyprazdňování pacienta - vede pacienta k nácviku defekace - provádí klyzma - aktivně pečuje o inkontinentní pacienty - připravuje pomůcky k cévkování - provádí hygienu genitálu, dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku;	- ošetřovatelská péče u nemocných po operaci střev a se stomií - péče o vyprazdňování - sledování odchodu moče a stolice, sledování diurézy - příprava pomůcek a asistence při cévkování nácvik defekace, klyzma péče o inkontinentní nemocné
Žák: - aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku; - ošetřuje periferní žilní vstupy -	- ošetřovatelská péče u nemocných s nemocněním cév a po amputaci DK - sledování účinků, záznamy - péče o periferní katetry
Žák: - spolupracuje s rehabilitačním pracovníkem a užívá základní metody rehabilitace k prevenci imobilizačního syndromu - zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy, metody bazální stimulace; - aktivně vyhledává a saturuje psychické, tělesné a sociální potřeby pacientů	- ošetřovatelská péče u nemocných s endoprotézou, extenzí a imobilizačními obvazy - prevence vzniku opruzenin a proleženin - polohování nemocného rehabilitace - ošetřování nemocných s bolestí

- aktivně monitoruje pacienty s bolestí a provádí záznamy	
Žák: - připravuje dokumentaci a pomůcky - psychicky a fyzicky připravuje pacienta - dodržuje předepsané pracovní postupy a hygienicko-epidemiologické zásady odběru - provádí odběry kapilární a venózní krve, dodržuje bezpečnost práce; - psychicky a fyzicky připravuje pacienta na vyšetření dle kompetencí - ošetřuje a sleduje ho po vyšetření - sleduje, hodnotí a zaznamenává výdej z drénu	- ošetřovatelská péče u nemocných chirurgickým onemocněním ledvin a močových cest - odběry biologického materiálu - příprava psychická a fyzická - endoskopie - druhy drenáží a drénů
Žák: - aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech - dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče (vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů) - používá zdravotnickou dokumentaci - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - komunikuje s pacienty a vhodně používá odbornou terminologii	**Gynekologické odd.** - BOZP na oddělení, seznámení se školním pracovištěm, organizace práce, specifika vybavení a pracovních postupů všeobecná ošetřovatelská péče - postupně zařazovat do výuky jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu a pracovat touto metodou ve spolupráci se školním pracovištěm - realizace ošetřovatelského péče - získání informací o základních potřebách nemocného a o jejich uspokojování - stanovení ošetřovatelských problémů realizace a hodnocení účinnosti
- dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci - používá platné ošetřovatelské standardy - popíše etiopatogenezi onemocnění - interpretuje diagnostiku a léčbu - ošetřuje pacienty s daným onemocněním a vyhledává aktivně jejich problémy - vyjmenuje specifika ošetřovatelské péče pro dané onemocnění - edukuje pacienty s důrazem na prevenci (platí pro všechny týdny) - orientuje se ve struktuře gynekologicko-porodnického oddělení dezinfikuje a sterilizuje pomůcky	ošetřovatelského plánu spolupráce se zdravotnickým týmem - úseky gynekologicko-porodnického oddělení - péče o prostředí a pomůcky - dezinfekce a sterilizace - prevence nozokomiálních nákaz - ošetřovatelská péče u žen před a po gynekologických operacích
Žák: - přesně zjišťuje a znamenává fyziologické funkce a stav vědomí pacienta	- ošetřovatelská péče u ženy před a po malých gynekologických zákrocích - sledování fyziologických funkcí - měření TT, TK, P, D, zjišťování hmotnosti, - výšky a tělních obvodů - sledování stavu vědomí - záznamy
Žák: - sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci a frekvenci vyprazdňování pacienta - vede pacienta k nácviku defekace	- ošetřovatelská péče u žen se zánětlivým onemocněním pohlavních orgánů - péče o vyprazdňování

- provádí klyzma - aktivně pečuje o inkontinentní pacienty - připravuje pomůcky k cévkování - provádí hygienu genitálu, dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku;	- sledování odchodu moče a stolice, sledování diurézy a bilance tekutin - příprava pomůcek k cévkování - nácvik defekace, klyzma - péče o inkontinentní nemocné
Žák: - dodržuje hygienické zásady při přípravě stravy na ošetřovací jednotce a při manipulaci s jídlem - podává dietní stravu podle druhu onemocnění - krmí pacienty dle stupně sebepéče - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely; - zajišťuje hydrataci nemocných - komunikuje s pacienty a objektivně hodnotí jejich potřeby - spolupracuje s rehabilitačním pracovníkem a užívá základní metody rehabilitace k prevenci imobilizačního syndromu	- ošetřovatelská péče u ženy v těhotenství - péče o výživu klienta - složky výživy - (dietní systém, podávání jídla) - hydratace nemocných - prevence vzniku opruzenin a proleženin - polohování nemocného - rehabilitace
Žák: - spolupracuje při příjmu, překladu a propuštění nemocného - aktivně monitoruje pacienty s bolestí a provádí záznamy - připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům - asistuje při vizitě - asistuje při převazech a ošetřování ran, připravuje pomůcky a dokumentaci, - dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP;	- ošetřovatelská péče u ženy v jednotlivých fázích porodu a v šestinedělí - příjem, překlad, propuštění nemocného - ošetřování nemocných s bolestí - vizita - příprava nemocného a pomůcek k vizitě, asistence při vizitě - asistence při převazech a ošetřování akutních a chronických ran
Žák: - podává léky dle pokynu - sleduje a signalizuje zdravotní stav nemocného při podávání či aplikaci léků - zachází bezpečně s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví - zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou léčbu	- ošetřovatelská péče při překotném porodu a ošetření novorozence - podávání léků – dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin - aplikace léků injekcemi - pod kůži, do svalu, příprava pomůcek
Žák: - připravuje dokumentaci a pomůcky - psychicky a fyzicky připravuje pacienty - dodržuje předepsané pracovní postupy a hygienicko-epidemiologické zásady odběru - odebírá kapilární a žilní krev	- ošetřovatelská péče u žen s pohlavními chorobami, multikulturní ošetřovatelství - odběry biologického materiálu, fyzická a psychická příprava pacientů
Žák: - - ošetřuje periferní žilní vstupy - sleduje pacienky s infúzí	- ošetřovatelská péče u žen s nádorovým onemocněním - péče periferní katetry sledování účinků, záznamy

Poznámka:

Předmaturitní praxe: 4. ročník:
Cílem předmaturitní praxe je především orientace na pracovišti, kde žák poté vykoná praktickou maturitní zkoušku. Měl by se seznámit s novým zdravotnickým týmem a osvojit si specifika a organizaci práce na vylosovaném pracovišti. Uskutečňuje se na interním a chirurgickém oddělení.

5.20 Psychologie a komunikace

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Praktická sestra

Kód a název oboru vzdělání: 53 – 41 – M / 03 Praktická sestra

Název vyučovacího předmětu: Psychologie a komunikace

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu

Psychologie a komunikace

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**-**	**2**	**2 (1/1)**	**1**	**5**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět psychologie a komunikace umožňuje žákům získat všeobecný přehled, vědomosti a dovednosti ze základních teoretických i aplikovaných oborů psychologie, z oblasti sociálních vztahů a komunikačních dovedností. Ukazuje možnosti uplatnění těchto poznatků a dovedností zejména při výkonu zdravotnického povolání, v ošetřovatelském procesu při komplexní péči o klienta, ale i v osobním a občanském životě. Vede k osvojení zásad týmové práce, především pro uplatnění ve zdravotnickém týmu. Rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah k pacientům/klientům. Vede k osvojení zásad duševní hygieny a celoživotní zodpovědnosti za své biopsychosociální zdraví. Umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období člověka. Poskytuje žákům základní poznatky z psychologie a komunikace, zejména ve vztahu k zdravotnické praxi. Umožní žákům poznávat svou osobnost, znát profil osobnosti praktické sestry, rozlišovat různé typy osobností klienta/pacienta. Reflektuje digitální kompetence, zaměřené na psychologické aspekty online komunikace, kybernetickou bezpečnost a kritické hodnocení informací z digitálních zdrojů.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu psychologie a komunikace vychází z Rámcového vzdělávacího plánu, vzdělávací oblasti Sociální vztahy a dovednosti. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy z obecné psychologie, vývojové psychologie, sociální a zdravotnické psychologie. Učivo umožňuje pochopit praktické využití psychologie v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním prostředí. V oblasti mezipředmětových vztahů předmět navazuje a využívá poznatky ze společenskovědních předmětů. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti získané v předcházejících odborných předmětech, i jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných zejména v somatologii, biologii, ošetřovatelství, v občanské nauce. Výrazné mezipředmětové vztahy jsou s předměty ošetřovatelství a ošetřování nemocných, které se s psychologií a komunikací doplňují nebo na ně navazují.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Žáci jsou vedeni tak, aby si vážili života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí, měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení, byli ochotni klást si etické otázky a hledat na ně řešení.

Strategie (pojetí) výuky

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, osobní i profesní. Výuka předmětu je teoreticko – praktická, tj. střídání teorie a cvičení s využitím názorně demonstračních a aktivizujících metod. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, frontální výuka je doplňována využíváním názorně demonstračních pomůcek (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, audiovizuální technika, internet a jiné). Žák řeší modelové situace, diskutuje v rámci skupinových aktivit, analyzuje digitální média a využívá digitální nástroje pro simulaci online komunikace.

Metody výuky: výklad, diskuse, samostatná práce, analýza příkladů z praktické zkušenosti, simulace běžných, problémových a konfliktních situací z ošetřovatelské péče, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, prožitkové metody, sebereflexi, výtvarné a abreaktivní techniky, tematické odborné exkurze.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu se zaměřujeme na:

- hloubku porozumění látce
- schopnost využití mezipředmětových vztahů
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů

- aktivní přístup žáka k výuce
- vlastní kreativita žáka
- žáci budou hodnoceni na základě aktivní účasti, praktických úkolů a projektů zaměřených na řešení konkrétních komunikačních situací v reálném i digitálním prostředí.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků
- průběžné ústní zkoušení
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz především na následující kompetence:

- kompetence k učení, tzn. Vzdělávání směřuje k tomu, že žáci mají pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, jsou schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, ovládat techniky učení a různé informační zdroje. Absolventi si uvědomují zodpovědnost za vlastní život a znají možnosti dalšího vzdělávání.
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně i využívat týmovou spolupráci, jsou schopni řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy. Jsou schopni získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé metody myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému. Absolventi jsou připraveni spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.
- kompetence komunikativní, tzn. žáci znají pravidla efektivní a účelné komunikace, jsou připraveni vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat. Absolventi jsou schopni účastnit se aktivně diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- kompetence personální a sociální, tzn. žáci jsou připraveni posuzovat reálně své možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje podle svých možností. Absolventi jsou připraveni pracovat v týmu, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k předcházení konfliktům a pečovat o své duševní zdraví.
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. žáci uznávají postoje a hodnoty podstatné pro život v této (demokratické) společnosti, jednají zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy

a respektováním práv a osobnosti člověka, absolventi respektují život v multikulturní. společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, uznávají hodnotu života, uvědomují si odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí

- kompetence k pracovnímu uplatnění, tzn. žáci jsou připraveni zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomují si význam celoživotního vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění v ošetřovatelských oborech

- digitální kompetence - žák zkoumá specifika digitálního prostředí, identifikuje prvky online identity a rozvíjí digitální empatii. Žák uplatňuje zásady kybernetické bezpečnosti, chrání své soukromí, předchází kyberšikaně a praktikuje etické chování na internetu. Žák ověřuje informace (kriticky myslí), analyzuje digitální obsah a rozpoznává manipulativní techniky v online prostoru. Používá nástroje AI k podpoře vzdělávání, kreativní tvorby a profesního rozvoje v oblasti zdravotnictví, přičemž respektuje etické a právní aspekty

-

- **Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat**

Předmětem psychologie a komunikace prolínají průřezová témata:

- Člověk a svět práce – žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost a aktivně se účastní kontinuálního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti

- Člověk a svět – žák si ujasní a prohloubí etické, morální, mravní hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým lidem

- Občan v demokratické společnosti – žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje osobnost druhého člověka, žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku

- Člověk v lidském společenství – žák respektuje morální principy multikulturní společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etniky

- Člověk a právo – žák zná, chápe a respektuje práva pacientů, dětí a mladistvých

- Člověk a životní prostředí – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí odpovědnost za své zdraví, zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny.

- Člověk a digitální svět je začleněno s ohledem na potřeby oboru Praktická sestra. Žák analyzuje specifika online komunikace ve zdravotnictví, včetně telemedicíny. Žák identifikuje hrozby spojené s ochranou dat pacientů/klientů a kybernetickou bezpečností. Žák ověřuje pravdivost informací o zdraví na internetu a rozlišuje mezi fakty a dezinformacemi. Žák navrhuje opatření proti kyberšikaně a šíření hoaxů ve zdravotnictví. Žák využívá digitální nástroje pro efektivní profesní komunikaci

a týmovou spolupráci. Žák řeší modelové situace prostřednictvím online simulací. Žák hodnotí etická dilemata spojená s digitálními technologiemi v praxi.

- *Mezipředmětové vztahy:*

- Ošetřovatelství
- Ošetřovatelská péče
- Somatologie
- Biologie
- Občanská nauka

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**
Žák: - začlení psychologii do soustavy společenských věd, včetně jejího významu v digitálním prostředí - vlastními slovy vysvětlí základní pojmy psychologie a uvede jejich souvislost s online komunikací - má přehled o základních psychologických metodách a aplikuje je v praxi, včetně digitálních nástrojů pro psychologické výzkumy - vysvětlí vztah mezi nervovou soustavou, psychikou a vlivem digitálních technologií na duševní zdraví - analyzuje význam psychologie pro svůj osobní život i pro práci praktické sestry s ohledem na digitální gramotnost -	Psychologie jako věda - předmět, cíle psychologie - odvětví psychologie - metody psychologie - fylogeneze a ontogeneze lidské psychiky - význam psychologie a využití poznatků z PSP v praxi;
Žák: - objasní souvislost lidského chování s biologickými a psychickými procesy a	Člověk jako osobnost - bio-psycho-sociální pojetí osobnosti - vývoj osobnosti v procesu socializace

vliv digitálního prostředí na utváření osobnosti - identifikuje vliv digitálních technologií na kognitivní a emoční procesy - chápe psychické procesy a stavy jako funkci mozku a zkoumá jejich změny při nadměrném užívání digitálních médií - identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti, včetně těch, které vznikají v digitálním prostředí (např. digitální předsudky, algoritmická zaujatost) - charakterizuje osobnost zdravotnického pracovníka včetně kontextu etické online komunikace	- struktura osobnosti - vlastnosti osobnosti – aktivačně – motivační - vztahově- postojové vlastnosti - výkonové vlastnosti - dynamické vlastnosti - seberegulační vlastnosti osobnosti - typologie osobnosti - poznávání a posuzování osobnosti - chyby v soudech, stereotypy a předsudky - seberealizace osobnosti, motivace, životní cíle - požadavky na osobnost praktické sestry - poruchy osobnosti a jejich prevence;
Žák: - zařadí psychické procesy a stavy do základních skupin a charakterizuje je - ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů - využívá vybrané metody a techniky k cvičení a zefektivnění paměti a učení - užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti	Psychické procesy, stavy a vlastnosti - třídění psychických procesů, stavů a vlastností - čití a vnímání – charakteristika, druhy, poruchy - představy a fantazie – druhy, charakteristika a poruchy - myšlení – druhy, vlastnosti a poruchy - řeč – charakteristika, druhy, poruchy řeči - pozornost

- užívá i digitální metody, dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení - ujasní si vlastní hodnotový systém, postoje a zájmy; - reflektuje vliv digitálních médií na vlastní hodnotový systém a postoje -	- paměť – charakteristika, druhy, typy a poruchy - učení - vybrané metody techniky rozvoje paměti a pozornosti - procesy emoční a volní - poruchy psychických procesů a stavů - metody sebepoznávání a sebehodnocení psychických funkcí - využití sebepoznávání pro sebevýchovu, sebevzdělávání a seberealizaci;
Žák: - začlení ontogenetickou psychologii do systému psychologických vědních disciplin - vysvětlí základní pojmy ontogenetické psychologie - dokáže charakterizovat jednotlivá vývojová období; - využívá interaktivní aplikace pro prostorovou orientaci ženského pohlavního systému - -využívá 3D modely a rozšířenou realitu pro zkoumání vývoje zárodku a porodu - a vývoje v jednotlivých fázích života	Vývoj psychiky jedince - charakteristika ontogenetického vývoje psychiky - faktory vývoje, vývojová křivka - prenatální období - porod - novorozenecké období - kojenecké období - batolecí období - předškolní období - školní období - adolescence - dospělost - presenium - senium;

3. ročník, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**
Žák: - začlení sociální psychologii do systému psychologických vědních oborů - objasní vlastními slovy základní pojmy sociální psychologie - uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka - vysvětlí rozdíl mezi biologickou a sociální zralostí - identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu - osvojí si zásady asertivního chování a empatie - chápe význam rodiny z hlediska zdravého vývoje a socializace jedince - vysvětlí význam a úskalí náhradní výchovné péče - identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v sociální percepci, využívá nezaujatý přístup při vnímání a posuzování pacienta/klienta - osvojí si zásady profesionálního chování a prevence nepřátelského chování, konfliktů - objasní problematiku diskriminace, majority, minority, možnosti prevence, řešení a odborné pomoci; - aplikuje zásady profesionální komunikace v online prostředí zdravotnického pracovníka	Základy sociální psychologie - sociální podstata osobnosti, socializace - sociální učení a zrání - sociální skupiny a jejich vliv na vývoj osobnosti - základní typy sociálních skupin - sociometrie - vedení sociální skupiny - odměny a tresty ve skupině - zásady týmové práce - sociální adaptace - poruchy adaptace a socializace - profesní skupiny ve zdravotnictví - asertivita, empatie - sociální vnímání a charakteristika jeho vývoje - konflikty, diskriminace - šikana, minorita – majorita, možnosti prevence a obrany před diskriminací a šikanou;

- chápe význam sociálních sítí pro edukaci pacientů a efektivní zdravotní komunikaci -	
- Žák: - uplatňuje individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku potřeb, sociokulturních a jiných zvláštností - zná a dodržuje práva pacientů - pomáhá pacientům překonávat problémy spojené s nemocí a udržovat kontakt s vnějším prostředím - vysvětlí pojmy hospitalismus, adaptace na nemoc, nemocniční prostředí - objasní důsledky hospitalismu - respektuje psychologické, filozofické - a etické aspekty umírání a smrti - přístupu k umírajícím a pozůstalým; - reflektuje vliv digitální komunikace na psychiku nemocných a jejich adaptaci na nemoc - analyzuje dopady digitálních technologií na duševní zdraví, včetně prevence digitálního vyhoření u zdravotnických pracovníků - využívá digitální technologie ke zlepšení psychické pohody pacienta (např. relaxační aplikace, telemedicína)	Psychologie nemocných - vliv nemoci a zdravotního postižení na psychiku člověka - bio-psycho-sociální pojetí - subjektivní prožívání nemoci - faktory určující změny v psychice - produktivní a neproduktivní přístup k nemocnému - poměr nemocného k nemoci - Adaptace na nemoc a hospitalizace - maladaptace – agrese, únik - iatropatogenie, sorrorigenie hospitalismus - profesionální adaptace a deformace - psychologie bolesti, strachu a úzkosti - psychologická a filozofická problematika smrti, eutanázie - reakce člověka na sdělení závažné diagnózy - psychologická problematika umírání - formování vztahu nemocný – zdravotnický pracovník - psychoterapie v práci zdravotníka;
Žák:	Umění komunikace a jednání s lidmi

- vysvětlí základní pojmy komunikace, komunikační proces - vymezí základní druhy sociální komunikace - ovládá vhodné způsoby sociální komunikace - dbá o kultivovaný projev při komunikaci - ovládá zásady produktivní komunikace s pacientem - je si vědom důležitosti umění naslouchat - identifikuje významy neverbálních signálů a dokáže kontrolovat svůj neverbální projev - dokáže komunikovat s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav - dokáže identifikovat chyby, předsudky a stereotypy v sociální percepci, využívá nezaujatý přístup při vnímání a posuzování pacienta/klienta - osvojí si zásady empatie a asertivity; - využívá digitální nástroje pro efektivní komunikaci a týmovou spolupráci ve zdravotnictví - ovládá pravidla bezpečné a profesionální online prezentace při komunikaci s pacienty a zaměstnavateli - reflektuje význam telemedicíny a online podpory pro pacienty	- komunikace, komunikační proces - druhy komunikace - význam komunikace - verbální komunikace, kulturní chování - nonverbální komunikace - navazování kontaktu vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem - kultura řeči - umění naslouchat druhému - poruchy v komunikaci - asertivita a agresivita - rozhovor jako metoda: navázání kontaktu - druhy rozhovorů - diskuse a argumentace, zásady úspěšné diskuze - chyby a nedostatky při vedení rozhovoru, diskuse, besedy - vedení rozhovoru, zaujímání a projevení postojů - řešení modelových situací z běžného života, z práce s klienty - zpracovávání získaných informací - sociální percepce, empatie;

4. ročník, celkem 31 hodin

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**
Žák: - zná základní a aplikované psychologické disciplíny - běžně používá odbornou terminologii - dokáže vysvětlit přínos psychologie pro práci praktické sestry - formuluje psychosomatické jednoty organismu;	Psychologie nemoci - psychosomatické a somatopsychické vztahy nemoci - pohled na nemoc;
Žák: - vysvětlí pojem komunikace - uvede rozdíl mezi komunikací verbální a neverbální - popíše zásady vedení rozhovoru - vysvětlí zásady a předpoklady úspěšné diskuse - dokáže komunikovat s různými skupinami klientů; - reflektuje vliv digitální komunikace na psychiku nemocných a jejich adaptaci na nemoc - analyzuje dopady digitálních technologií na duševní zdraví, včetně prevence digitálního vyhoření u zdravotnických pracovníků - využívá digitální technologie ke zlepšení psychické pohody	Umění komunikace a jednání s lidmi - verbální a nonverbální komunikace vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem osobnosti - umění naslouchat druhému - komunikace s nemocným dítětem - komunikace s rodiči nemocných dětí - asertivní jednání - sociální percepce a empatie - chyby a nedostatky při vedení rozhovoru;

pacienta (např. relaxační aplikace, telemedicína) -	
- Žák: - zvládá konfliktní a zátěžové situace - určí příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako je stres, frustrace, deprivace, vyhoření - zná obranné frustrační mechanismy a dokáže na ně vhodným způsobem reagovat - vyhledává a zpracuje informace týkající se vybrané problematiky - orientuje se v problematice týrání, zneužívání, domácího násilí - zná základní příčiny, projevy a možnosti řešení a odborné pomoci - zaujímá racionální postoje k problematice závislostí, především k problematice drog, alkoholu, gamblerství - popíše příznaky mentální anorexie a bulimie - objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku tohoto syndromu - ovládá zásady péče o duševní zdraví - zná a využívá základní relaxační techniky a možnosti jejich použití - charakterizuje předpoklady zdravého duševního života; - rozpoznává stresory související s digitálním prostředím a uplatňuje strategie pro jejich zvládání	Vliv civilizace na psychiku člověka - náročné životní situace a jejich vliv - na člověka - stres, frustrace, deprivace, strach a agrese - týrání a zneužívání, domácí násilí - problematika závislosti - mentální anorexie a bulimie - péče o duševní zdraví - syndrom vyhoření a jeho prevence - relaxační techniky;

- aplikuje zásady digitální hygieny pro prevenci stresu, frustrace a vyhoření - analyzuje rizika nadměrného užívání digitálních technologií, včetně digitální závislosti -	
- Žák: - ovládá základy správného jednání, chování a komunikace při ucházení se o zaměstnání na úřadu práce a při osobním jednání s potencionálním zaměstnavatelem; - orientuje se v problematice diskriminace, online manipulace a kybernetické etiky	Komunikace a řešení modelových situací souvisejících s hledáním zaměstnání - osobní prezentace - kultura vystupování a chování uchazeče o zaměstnání;

5.21 Seminář - anglický jazyk

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113
Název ŠVP: Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra
Název vyučovacího předmětu: Seminář - anglický jazyk
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje prvním ročníkem

Učební osnova předmětu
Seminář – anglický jazyk

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	**-**	**-**	**-**	**1**	**1**

5.21.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem semináře – anglický jazyk je pomoci studentům prohloubit si osvojené jazykové kompetence, používat je jako nástroj komunikace a vnímat jako prostředek k získávání dalších informací potřebných k osobnostnímu i profesnímu rozvoji. Znalost jazyka plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladých lidí do společnosti

a má významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů a samostatného kritického myšlení žáků.

Charakteristika učiva

Výuka semináře – anglický jazyk vyplývá z RVP z oblasti vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Seminář – anglický jazyk připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům. Hlavní náplní je prohlubování již osvojených jazykových kompetencí a jejich uplatňování v řečových dovednostech (poslech a čtení s porozuměním, ústní a písemný projev). Předmět rozvíjí schopnost se kultivovaně vyjadřovat v rámci situací každodenního života a zájmů, prohlubuje schopnost vyjadřovat se profesně v rámci oboru nutriční asistent a rozšiřuje poznatky o anglicky mluvících zemích.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Seminář – anglický jazyk směřuje k tomu, aby žáci získali účinný komunikační prostředek, který přispěje k posílení jejich jazykovému sebevědomí a k rozšíření jejich kulturního rozhledu. Povede je k toleranci, k chápání respektování tradic, zvyků a sociálních a kulturních odlišností jiných národů. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich schopnost celoživotního učení.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka semináře – anglický jazyk je zařazena ve čtvrtém ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně. Ve větší míře je věnován důraz na opakování gramatických struktur, prohlubování jazykových znalostí a kompetencí, prohlubování odborné terminologie a větší důraz je kladen na konverzaci. Při výuce se uplatňují principy, strategie a techniky moderních výukových metod (např. činnostní vyučování, komunikativní metoda, některé prvky gramaticko-překladové metody). Prostřednictvím osvojování si jazykových prostředků, tj. výslovnosti, slovní zásoby, gramatiky a pravopisu si žáci prohlubují jazykové znalosti, které uplatňují v řečových dovednostech (tj. poslech, čtení, ústní a písemný projev), které si osvojují integrovaně a v propojení s ostatními předměty. V hodinách žáci pracují aktivně. Jsou soustavně vedeni k odpovědnosti za své učení, k sebereflexi svého učebního stylu a volby vhodných učebních strategií.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy (Příloha č.1). Žák je veden k hodnocení své práce a práce svých spolužáků. Prověřují se komplexní řečové dovednosti, a to ústní i písemné. V ústním projevu se hodnotí zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na samostatnost, pohotovost, srozumitelnost a plynulost. V písemném projevu se hodnotí grafická stránka jazyka, rozsah použité slovní zásoby, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na správnost, srozumitelnost a přiměřenost. Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskusi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly a zadává a opravuje testy. Při hodnocení je zohledněna domácí příprava, snaha a přístup žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V semináři – anglický jazyk jsou rozvíjeny tyto kompetence:

- komunikativní kompetence: učitel rozvíjí schopnost žáků vyjadřovat se v cizím jazyce s ohledem na účel jednání a komunikační situaci. Učitel podporuje rozvoj psané i ústní komunikace a vhodné formy jejich prezentace.
- kompetence k učení: učitel vede žáka k samostatné práci, pomáhá mu účinně využívat nejrůznější formy učení, učí ho přistupovat ke zdrojům informací a jejich vyhodnocování.
- kompetence personální a sociální: učitel podporuje kooperativní prostředí, učí žáky korekci vlastního jednání a chování, dbá na udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné toleranci a empatii. Žáci odpovídají za splnění svěřeného úkolu, pracují samostatně a uplatňují sebereflexi.
- kompetence k řešení problémů: žáci se učí řešit jazykové problémy a situace, dokážou je řešit adekvátním způsobem.
- občanské kompetence a kulturní povědomí: žáci aktivně vyhledávají a seznamují se s různými aspekty každodenního života anglicky nebo německy mluvících zemí a jsou tak vedeni k pochopení různorodosti jednotlivých kultur, k toleranci a respektu.

- Digitální kompetence: Žáci aktivně vyhledávají a ověřují informace pomocí digitálních zdrojů, efektivně využívají online jazykové nástroje a aplikace, komunikují a spolupracují v digitálním prostředí. Rozvíjejí kritické myšlení v oblasti mediální gramotnosti a dbají na bezpečné chování online. Digitální technologie podporují výuku anglického jazyka prostřednictvím interaktivních materiálů, jazykových aplikací a online platforem, které žáci aktivně využívají ke komunikaci a spolupráci.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- občan v demokratické společnosti: žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, dovedli komunikovat s lidmi a vážili si materiálnícha duchovních hodnot. Při práci poznávají ostatní členy své skupiny a učí se spolupracovat, diskutovat, hledat kompromisní řešení. Žáci jsou vedeni k samostatnému a svobodnému projevu a k toleranci při vyjadřování myšlenek svých spolužáků.
- člověk a životní prostředí: prostřednictvím konverzačních témat o ekologii, ekologickém chování, přírodě a životním prostředím jsou žáci vedeni k tomu, aby si všímali vztahu člověka a přírody, aby si uvědomovali negativní i pozitivní dopady lidského konání na životní prostředí, aby si uvědomovali důsledky vlastního ekologického jednání, aby sami aktivně vyhledávali informace a rozšiřovali si znalosti o životním prostředí.

- Člověk a digitální svět: prostřednictvím aktivit rozvíjejících digitální gramotnost, kritické myšlení a bezpečné chování online. Žák analyzuje digitální komunikaci, zkoumají vliv sociálních sítí a procvičuje etické používání technologií v anglickém jazyce. Ověřuje informace z různých zdrojů, chrání své osobní údaje a vytvářejí vlastní digitální obsah. Praktické úkoly, jako je psaní e-mailů, tvorba prezentací nebo simulace online diskuzí, podporují aktivní využívání jazyka v digitálním prostředí. Při výuce systematicky zapojujeme moderní technologie a online nástroje, které usnadňují jazykový rozvoj a spolupráci.

Mezipředmětové vztahy: Český jazyk, Společenskovědní základ

5.21.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – anglický jazyk

S ohledem k naplnění výukových cílů vyplývajících z nově zavedené Digitální kompetence, Informatického vzdělávání a průřezového tématu Člověk a digitální svět, budou v průběhu studia, tj. ve všech ročnících, systematicky zařazována podtémata a aktivity zaobírajíce se následujícími tematické okruhy: digitální kompetence, sociální sítě a jejich vliv, fake news a dezinformace, kybernetická bezpečnost, a AI a budoucnost práce. Dále budou zařazovány praktické aktivity jako simulace online komunikace, debaty na téma sociálních médií a společnosti, analýza médií, kritické myšlení tváří tvář reklamě, deepfakevideím nebo dezinformačním článkům. V průběhu celého studia budou využívány technologie jako online slovníky a jazykové korektory, aplikace jako Quizlet, Duolingo nebo Kahoot. V neposlední řadě budou aplikovány konkrétní úkoly jako sepsání dojmů a závěrů z Digitálního detoxu, analýza vlastního digitálního otisku a např. psaní recenze na aplikaci.

4. ročník 31 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - si prohlubuje znalost a využívá gramatické struktury vhodné k dané komunikační situaci - využívá již osvojené lexikální prostředky včetně ustálených obratů a dále si je rozšiřuje s ohledem na oblast komunikace - používá vhodné strategie čtení v závislosti na záměru a obtížnosti textu - vyhledá specifické a detailní informace v textu - postihne logickou strukturu textu/poslechu - odhadne významy neznámých výrazů v textu/poslechu - postihne hlavní myšlenku v textu/poslechu - na základě poslechu doplní chybějící informace do předem připraveného textu - v písemném projevu používá vhodné stylistické a pravopisné jazykové prostředky v závislosti na druhu písemnosti (počet slov, zadání, formální a neformální projev, vhodné oslovení, atd.)	Komunikační situace Osobní charakteristika - životopis - popis osoby - zájmy, volný čas - denní program - rodina a rodinné vztahy Kultura, umění a sport - kulturní a sportovní možnosti v místě bydliště - sport Bydlení - můj domov, moje rodné město - představa budoucího bydlení - typy bydlení (ve městě a na venkově) Obchody a služby - druhy obchodů a druhy zboží - nakupování - oblečení a módní doplňky - služby (pošta, banka, apod.) Stravování - druhy a skladba jídel, stolování - stravování v rodině, příprava jídel - stravovací návyky, národní zvyklosti - výběr, objednání a placení jídla - typy stravovacích zařízení (přednosti a nevýhody) Cestování - význam a cíle cestování - způsoby cestování

	- dopravní prostředky - ubytování - příprava cesty - orientace v neznámém prostředí
	Studium, škola, zaměstnání - naše škola (popis, charakteristiky, předměty) - zaměstnání (příprava na budoucí povolání)
	Člověk a společnost - mezilidské vztahy - vyjadřování svých postojů a názorů - problémy současného světa
	Člověk ve vztahu k přírodě a vědecko-technickému pokroku - počasí, podnebí, roční období - příroda - životní prostředí a jeho ochrana - věda a technika v životě člověka
	Velká Británie a USA - reálie (geografie, společensko-politická charakteristika, historie, ekonomika, kultura) - literatura - zvyky, svátky, tradice a obyčeje
	Péče o zdraví - lidské tělo - nemoci a choroby - návštěva u lékaře - zdravotnická zařízení - zdravý životní styl

6 Personální a materiální zajištění vzdělávání

Personální zabezpečení vzdělávání

Výuka odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů je zajištěna 51 plně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky s průměrnou délkou praxe 52 let.

K prohlubování odborné kvalifikace se učitelé průběžně účastní vzdělávacích akcí v rámci DVPP, seminářů zaměřených na problematiku jak všeobecně vzdělávacích, tak odborných předmětů.

Vedení školy podporuje účast odborných vyučujících na vědeckých konferencích s mezinárodní účastí, kde se tito aktivně prezentují jednak přednáškami, jednak odbornou publikační činností.

Vyučující odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů společně se žáky vyhledávají a navazují kontakty se zahraničními školami, popřípadě zdravotnickými zařízeními; navštěvují v rámci projektového vyučování země EU.

Materiálně technické podmínky pro výuku

Školní budova je z roku 1882 (po celou dobu své existence slouží jako škola, střední zdravotnická škola je zde od roku 1953), přístavba domova mládeže byla dokončena v roce 1990. Budovy jsou v centru staré části města, domov mládeže je orientován do klidného parkového prostředí, obě budovy jsou vzdáleny zhruba 300 metrů od areálu Oblastní nemocnice, a.s. Příbram a 150 m od sokolovny, kde probíhá výuka tělesné výuky. Budova školy je historickým majetkem Města Příbram. Od roku 1994 má škola s Městem uzavřenu smlouvu o pronájmu budovy na dobu neurčitou (ve smlouvě je zakotveno předkupní právo zřizovatele školy).

Prostorové zabezpečení výuky:

Označení učebny	Vybavení				Způsob zajištění	
	Počet	podstandard	standard	nadstandard	smluvně	součást školy
kmenová učebna	7	-	/	-	-	/
knihovna	2	-	/	-	/	/
studovna	3	-	/	-	-	/
učebna FYZ,CHE	1	-	/	-	-	/
učebna VYT	2	-	-	/	-	/
učebna cizího jazyka	2	-	-	/	-	/
tělocvična	1	-	/	-	/	-
(cvičební sál)	1	-	/	-	-	/
posilovna	1	-	-	/	-	/
hřiště	1	-	/	-	-	/
bazén	1	-	/	-	/	-
písárna	1	-	/	-	-	/
učebna PSP	2	-	/	-	-	/
učebna ošetřovatelství	3	-	//	/	-	/
učebna NA	1		/			
učebna MSR	2	-	/	-	-	/
učebna akut. medicíny	1	-	-	/	-	/
konzultační místnost	2	-	/	-	-	/
posluchárna	2	-	/	-	-	/

Škola je standardně až nadstandardně vybavena pro výuku všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů. Pomůcky se průběžně doplňují, obměňují, usilujeme o modernizaci výuky. Odborné učebny plně odpovídají požadavkům kladeným na výuku k profesi. Součástí

školy je knihovna s 4575 tituly odborné tématiky a 4137 titulů beletrie. Pravidelně je odebíráno 8 odborných časopisů a 6 se všeobecně vzdělávací tématikou.

Prezentační technika:

Pro výuku mají učitelé k dispozici:

- 16 učeben vybavených dataprojektorem a PC, 2 učebny s dataprojektorem, interaktivní tabulí a PC, 2 učebny s PC a cvičební sálek s televizí a notebookem a posilovnu s notebookem, vše s připojením na Internet a školní síť
- z toho 4 učebny navíc vybaveny vizualizéry a jedna s mikroskopem s digitální kamerou, umožňující přenos obrazu z mikroskopu do dataprojektoru
- 5 ozvučených učeben
- všechny odborné učebny a některé běžné učebny jsou vybaveny videem, televizí nebo alespoň zpětným projektorem s promítacím plátnem

Škola

Celá škola je zasíťovaná, včetně všech učeben a sboroven a kabinetů. Každý učitel má možnost připojení svým osobním notebookem na Internet ze svého pracovního místa. Technicky je to řešeno kabelovou sítí z důvodu nadčasovosti, bezpečnosti, kvality a rychlosti připojení. Celkový počet přípojných míst k síti je 121. Žáci mají neomezený přístup ze 2 PC k Internetu a možnost výstupu na tiskárnu. Tyto počítače jsou umístěné na chodbě školy. O přestávkách žáci mají možnost přes své heslo využívat PC učebny s Internetem. Kromě toho je z větší části škola a celý DM pokrytý bezdrátovou sítí.

Domov mládeže

Celý domov mládeže je zasíťovaný. Kromě vychovatelny a studovny s 12 přípojkami k síti je na každém pokoji žáků a studentů WiFi a dvojzásuvka s možností připojení kabelem na Internet.

Učitelé

Učitelé kromě svých notebooků mají k dispozici i školní NB, určené především pro přípravu vyučování na interaktivních tabulích. Dále mohou pracovat na 5 stolních počítačích umístěných ve sborovně s možností přístupu na Internet a výstupem na tiskárnu. Využívají elektronického úložiště dat pro žáky, studenty a učitele.

Žáci

Žáci se přihlašují do elektronického docházkového systému, propojeného se systémem školní agendy Bakaláři prostřednictvím čipů. Využívají Školní internetový informační systém (Download studijních materiálů, úložiště individuálních studijních plánů, klasifikace, omlouvání absence, změny v rozvrhu…) a školní síťový disk pro žáky. Díky OVS-ES smlouvě školy s Microsoftem mají možnost bezplatně využívat v průběhu studia licenci Office 365.

Software

Škola používá legální software řešený nákupem multilicence pro Windows Server 2008, tak financováním používání legálního softwaru firmy Microsoft, provozovaného na našich školních počítačích, tzv. OVS-ES, licence pro antivirový systém ESET. Rovněž další výukový software je legální (financování EDU softwaru)

Rychlost a způsob připojení

Rychlost a způsob připojení vzhledem k nárůstu počítačů a jejich využití (Internet, systém školní agendy Bakalář…) je bezdrátové na páteřní síti v pásmu 11 GHz 30/30 MB. Standard žáka a pedagogického pracovníka je počítač s dvoujádrovým procesorem 2 GHz 4 GB RAM a vyšší připojený na Internet s OS WIN 7 Professional a vyšší, Office2013 a vyšší.

7 Spolupráce se sociálními partnery

Významnými sociálními partnery školy jsou při tvorbě a realizaci ŠVP především rodiče žáků, sociální a sportovní zařízení.

S rodiči spolupracuje škola přímo při výchově a vzdělávání jejich dětí. Tato spolupráce je realizována prostřednictvím třídních schůzek, organizovaných pravidelně dvakrát za školní rok, osobním či telefonickým kontaktem s třídními učiteli a vyučujícími (v závažných případech jednáním s ředitelem školy) a v neposlední řadě vyvěšováním informací na internetových stránkách školy.

Na škole je zřízena studentská rada střední školy, ředitel se periodicky zúčastňuje shromáždění žáků ubytovaných v domově mládeže, kde reaguje na případné návrhy a podněty žáků.

Spolupráce se sociálními partnery je variabilní záležitostí, podléhá aktuálním požadavkům a je průběžně aktualizována. V rámci odborných exkurzí, přednášek a odborné praxe žáci získávají během vzdělávacího procesu reálný vhled do problematiky zvoleného oboru a rozšiřují si orientaci v rámci jejich uplatnění v budoucím zaměstnání.

V rámci zajištění souvislé odborné praxe škola spolupracuje se zdravotnickými zařízeními lůžkového a ambulantního charakteru a se zařízeními sociálních služeb. Sociální partneři se mohou měnit, podle aktuálních možností jednotlivých pracovišť.

Průběžně spolupracujeme s Městským úřadem v Příbrami - žákyně a žáci školy pomáhají organizačně zajišťovat odbornými službami sportovní soutěže, branné akce a akce sdružení tělesně postižených a vykonávají dobrovolnou pečovatelskou službu. Žáci oboru se pravidelně účastní charitativních akcí pořádaných školou.

K uskutečnění souvislé odborné praxe škola zajišťuje pracoviště, pracovníka pověřeného odborným dohledem, uzavření smlouvy vymezující podmínky pro žáka, informace o organizaci a náplni praxe. V odborné praxi je kladen důraz na orientaci žáků v provozu pracoviště, schopnosti žáků komunikovat se zaměstnanci, pacienty a klienty zařízení, odborná způsobilost a zajištění bezpečnostních a hygienických pravidel.

V rámci vzájemné spolupráce sociální partneři přímo kontaktují školu s nabídkami zaměstnání.

Statistické údaje o uplatnění absolventů jsou průběžně sledovány vedením školy pomocí dotazníků poskytovaných žákům po ukončení vzdělávání.

8 Přílohy

Příloha č. 1 Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy

(platí pro denní i dálkovou formu studia)

A. Hodnocení prospěchu žáka probíhá v souladu s § 3 odst. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10 vyhlášky č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Za hodnocení prospěchu odpovídá vyučující daného předmětu.

1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení

a) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených ŠVP se hodnotí na vysvědčení těmito stupni prospěchu:

1 – výborný

2 – chvalitebný

3 – dobrý

4 – dostatečný

5 – nedostatečný

b) Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „nehodnocen/a“.

c) Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „uvolněn/a“.

d) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje těmito stupni:

prospěl/a s vyznamenáním

prospěl/a

neprospěl/a

nehodnocen/a

e) Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

f) Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

g) Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný nebo není-li žák hodnocen z některého předmětu na konci 2. pololetí.

h) Žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci 1.pololetí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci 1. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 2. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následující školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Hodnocení žáka v případě vysoké absence („přezkoušení z důvodu vysoké absence“)

Pokud celková absence žáka v jednotlivém předmětu činí 20 % a více za pololetí, bude na základě rozhodnutí vyučujícího nebo ředitele školy nařízeno přezkoušení v daném předmětu. Přezkoušení není zkouškou komisionální, proběhne před třídou za účasti zkoušejícího, přizván může být přísedící, kterým je vyučující téhož nebo příbuzného předmětu, popř. ředitel školy.

2. Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků; vychází z § 4 vyhlášky č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

a) Zásady hodnocení:

musí na žáka působit povzbudivě, přístup musí respektovat žákovu individualitu

musí být přiměřené, objektivní a spravedlivé

jde o dlouhodobý proces kombinující různé formy hodnocení

předpokládá u učitele tvořivé využívání forem a metod vedení vyučování

musí postihovat úroveň vědomostí, dovedností a návyků, jichž žák dosáhl koncem klasifikačního období; jde o kompetence, kterými je vybaven

není nástrojem k upevňování kázně

b) Formy (základní) ověřování znalostí (kompetencí)

ústní – především aktivní dialog zkoumající příčinnost, tvořivost, samostatné myšlení a myšlení kritické

písemná – testy, doplňovací práce, krátké práce, čtvrtletní (pololetní) práce

samostatné řešení – referáty, komparativní práce, slohová cvičení, tematické práce, domácí úkoly, maturitní práce

Pokud to povaha předmětu umožňuje, je vhodné využít všech forem hodnocení.

Při přípravě písemných prací na školní rok nebo pololetí je vyučující povinen žáky předem seznámit s jejich časovým harmonogramem.

c) Kritéria jednotlivých stupňů hodnocení prospěchu

výborný – Žák bezpečně ovládá učivo, je samostatný, pohotový. Při řešení úkolů bezproblémově používá a tvůrčím způsobem využívá získané vědomosti a dovednosti; je zcela vybaven příslušnými kompetencemi stanovenými ŠVP.

chvalitebný – Žák učivo ovládá, uvažuje samostatně. Získané vědomosti a dovednosti používá při řešení úkolů. Při práci se dopouští malých, ne příliš častých chyb; je velmi dobře vybaven kompetencemi stanovenými ŠVP.

dobrý – Žák v podstavě učivo ovládá, je samostatný. Získané vědomosti a dovednosti používá k řešení úkolů, obtížnější úkoly řeší ve spolupráci s učitelem; je dobře vybaven kompetencemi stanovenými ŠVP.

dostatečný – Žák ovládá učivo jen částečně, při práci se dopouští závažnějších chyb. Za pomoci učitele je schopen chyby najít a odstranit, o daný předmět jeví zájem; je uspokojivě vybaven kompetencemi stanovenými ŠVP.

nedostatečný – Žák učivo neovládá. Na pomocné a návodné otázky reaguje nesprávně, ani s pomocí učitele není schopen řešit úkoly; o daný předmět nejeví zájem, není vybaven kompetencemi stanovenými ŠVP.

d) Komisionální zkouška probíhá v souladu s § 6 vyhlášky č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:

koná-li opravné zkoušky

Koná-li žák opravnou zkoušku ve 2. pololetí, může tuto konat nejdříve v měsíci srpnu příslušného školního roku, pokud zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka nedohodne s ředitelem školy dřívější termín; v případě žáka posledního ročníku vzdělávání vyhoví ředitel školy žádosti o dřívější termín vždy.

Podrobnosti týkající se komisionální zkoušky včetně složení komise pro konání komisionální zkoušky, termínu konání zkoušky a způsobu vyrozumění žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka o výsledcích zkoušky stanoví ředitel školy a zveřejní je na příslušném místě ve škole.

požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení

Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení. Termín komisionálního přezkoušení stanoví ředitel školy bez zbytečného odkladu. Žák může být v příslušném pololetí z daného předmětu komisionálně přezkoušen pouze jednou.

V jednom dni může žák konat pouze jednu komisionální zkoušku.

Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušejícím je učitel vyučující žáka danému předmětu a přísedícím je učitel, který má odbornou kvalifikace pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu. Pokud je ředitel střední školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Členy komise

jmenuje ředitel školy. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda komise veřejně v den konání zkoušky.

e) Průběh a způsob hodnocení ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu se řídí § 5 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Ředitel školy může dle § 18 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, povolit žákovi vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Žákovi je v takovém případě předán individuální vzdělávací plán v elektronické podobě v pdf formátu, jsou zde stanoveny rozsah probíraného učiva, dále termíny a formy hodnocení, které se řídí pravidly a kritérii tohoto hodnocení. Úkon předání je doložen listinou „Vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu“; zletilý žák podepíše převzetí, u nezletilého žáka podepisuje převzetí též zákonný zástupce, dále dokument podepíše třídní učitel a ředitel školy.

f) Hodnocení v dálkové formě studia (týká se dobíhajícího oboru vzdělání 53-41-M/007 Zdravotnický asistent) je obdobné jako u studia v denní formě, má ale svá specifika. Studium je pětileté, pro jednotlivé ročníky je stanoven zvláštní rozvrh. Vyučující využívá platný školní řád a hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy.

B. Hodnocení chování žáka – v souladu s § 3 odst. 5 a § 10 vyhlášky č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

1. Hodnocení na vysvědčení

velmi dobré – žák se chová v souladu s obecně platnými principy morálky (jedná v duchu dobrých mravů); jeho chování je v souladu se školním řádem

uspokojivé – žák porušuje obecně platné principy morálky; závažněji nebo opakovaně porušuje školní řád

neuspokojivé – chování žáka je často v rozporu s obecně platnými principy morálky; žák opakovaně závažněji nebo závažně porušuje školní řád

2. Výchovná opatření

a) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

b) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

c) Při zaviněném porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele
- důtku třídního učitele
- důtku ředitele školy

d) Třídní učitel neprodleně oznámí uložení důtky řediteli školy.

e) O udělení a uložení výchovných opatření uvědomí písemně třídní učitel nebo ředitel školy zákonného zástupce žáka, příp. zletilého žáka, bezprostředně po udělení nebo uložení výchovných opatření.

O výchovných opatřeních je třídním učitelem učiněn zápis do osobní evidence žáka. Tyto zápisy slouží pouze pro interní informace o žákovi.

3. Pravidla pro udělení pochvaly nebo jiného ocenění

pochvala třídního učitele – za příkladné chování, reprezentaci školy, statečný a lidsky hodnotný čin, apod.

pochvala ředitele školy - za mimořádně příkladné chování, výrazně úspěšnou reprezentaci školy, mimořádně statečný a lidsky hodnotný čin, apod.

4. Pravidla pro uložení výchovných opatření

napomenutí třídního učitele – ukládá třídní učitel na základě vlastní zkušenosti nebo na podnět kteréhokoli zaměstnance školy za méně závažné porušení školního řádu

důtka třídního učitele - ukládá třídní učitel na základě vlastní zkušenosti nebo na podnět kteréhokoli zaměstnance školy za opakované méně závažné porušení školního řádu

důtka ředitele školy - ukládá ředitel školy na základě vlastní zkušenosti nebo na podnět kteréhokoli zaměstnance školy, zvláště pedagogického pracovníka za opakované závažné porušení školního řádu

podmíněné vyloučení ze studia – ukládá ředitel školy na základě vlastní zkušenosti, na návrh třídního učitele, pedagogického pracovníka či jiného zaměstnance školy za mimořádně závažné nebo opakované závažné porušení školního řádu. Záležitost projedná v pedagogické radě, přihlédne k jejímu názoru. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení ze studia stanoví ředitel školy zkušební lhůtu.

vyloučení ze studia - ukládá ředitel školy na základě vlastní zkušenosti, na návrh třídního učitele, pedagogického pracovníka či jiného zaměstnance školy za obzvlášť hrubé porušení školního řádu nebo za opakované hrubé porušování školního řádu, za spáchání úmyslného trestného činu, nebo jiné protiprávní jednání – distribuce drog, ohrožování zdraví a života spolužáků násilným jednáním, vnesení zbraně do prostor školy apod. A to i v případě, že velikostí způsobené škody nemá toto jednání charakter trestného činu. Záležitost projedná ředitel školy v pedagogické radě, přihlédne k jejímu názoru.

Podmíněné vyloučení ze studia a vyloučení ze studia podléhá správnímu řízení.

C. Závěrečné ustanovení

Tato příloha je, až do oficiálním postupem učiněné změny, součástí školního řádu pro žáky Střední školy, jejíž činnost vykonává právnická osoba s názvem Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113.

V Příbrami dne: 23.5.2013

Mgr. Václav Kočovský, v. r.

ředitel školy

Příloha č. 2 Charitativní akce

Naše škola se pravidelně zúčastňuje v průběhu roku několika charitativních akcí.

Ve spolupráci s Občanským sdružením Život dětem probíhá třikrát ročně (podzimní, zimní a jarní termín) charitativní akce - Pomozte dětem - Srdíčkový den.

Naši žáci nabízejí obyvatelům našeho města různé benefiční předměty např. magnetky, propisky, plastová srdíčka, bloky a přívěsky. Projekt je zaměřen na pomoc vážně nemocným, postiženým a opuštěným dětem v České republice. Vybrané peníze putují na pořízení špičkových přístrojů do dětských oddělení nemocnic, nákup rehabilitačních pomůcek a invalidních vozíků pro postižené děti. Posláním občanského sdružení Život dětem je pomoc nemocným dětem v rámci celé České republiky.

Celonárodní sbírka Bílá pastelka. Hlavním důvodem této sbírky je potřeba upozornit na problémy zrakově postižených. Bílá pastelka je celonárodní akcí. Žáci naší školy ve spolupráci s TyfloCentrem v Příbrami se již opakovaně do sbírky aktivně zapojili. Finance získané touto sbírkou jsou využity pro vzdělávací programy nevidomých a slabozrakých.

Také celorepubliková sbírka Květinový den – Liga proti rakovině je součástí charitativních akcí naší školy.

Pravidelně se také naše škola zúčastňuje sbírky na pomoc lidem s Alzheimerovou chorobou ve spolupráci se SANCO Příbram.

Kromě sbírek celonárodních se škola účastní také regionálních sbírek dle aktuální nabídky, např. charitativní akce – hiporehabilitace – CPK CHRPA nebo akce fondu Sidos.

Všechny tyto akce směřují k tomu, aby žáci byli schopni naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které je obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, uměli pracovat v týmu, vytvářeli si odpovědný přístup k plnění povinností a respektování určitých pravidel spojených s konáním sbírek. Tyto akce učí žáky respektovat lidský život, ve vztahu k ostatním lidem oprostit se od předsudků a intolerance. Vedou také k rozvoji komunikativních dovedností žáků a zájmu žáku o aktivní společenské dění.

Oblast	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029
Digitalizace ve všech předmětech	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
	3. ročník	4. ročník		
	4. ročník			
Doložka k náběhu nového ŠVP				
V následující části je popsán způsob náběhu změn nového ŠVP dle jednotlivých ročníků a dotčených oblastí.				

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT OBOR PRAKTICKÁ SESTRA				
NÁZEV PT	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**
Občan v demokratické	Anglický jazyk	Anglický jazyk	Anglický jazyk	Anglický jazyk
společnosti	Biologie a ekologie	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura
	Český jazyk a literatura	Ekonomika	Ošetřování nemocných	Ošetřování nemocných
	Ošetřovatelství	Klinická propedeutika	Ošetřovatelství	Ošetřovatelství
	Somatologie	Ošetřovatelství	Psychologie a komunikace	Psychologie a komunikace
	Tělesná výchova	Psychologie a komunikace	Tělesná výchova	Seminář – anglický jazyk
	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova		Tělesná výchova
Člověk a životní prostředí	Anglický jazyk	Anglický jazyk	Anglický jazyk	Anglický jazyk
	Biologie a ekologie	Chemie	Ošetřování nemocných	Ošetřování nemocných
	Fyzika	Klinická propedeutika	Ošetřovatelství	Ošetřovatelství
	Chemie	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a komunikace	Psychologie a komunikace
	Ošetřovatelství	Ošetřovatelství	Společenskovědní základ	Seminář – anglický jazyk
	Somatologie	Patologie	Tělesná výchova	Tělesná výchova
	Společenskovědní základ	První pomoc		
	Tělesná výchova	Psychologie a komunikace		
	Výchova ke zdraví	Společenskovědní základ		
		Tělesná výchova		
Člověk a svět práce	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura
	Fyzika	Ekonomika	Matematika	Matematika
	Matematika	Klinická propedeutika	Ošetřování nemocných	Ošetřování nemocných
	Ošetřovatelství	Matematika	Ošetřovatelství	Ošetřovatelství
	Společenskovědní základ	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a komunikace	Psychologie a komunikace
	Tělesná výchova	Ošetřovatelství	Společenskovědní základ	Tělesná výchova
	Výchova ke zdraví	Patologie	Tělesná výchova	
		První pomoc		
		Psychologie a komunikace		
		Společenskovědní základ		
		Tělesná výchova		
Člověk a digitální svět	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura
	Anglický jazyk	Anglický jazyk	Anglický jazyk	Anglický jazyk
	Biologie a ekologie	Ekonomika	Informatické vzdělávání	Informatické vzdělávání
	Fyzika	Chemie	Matematika	Matematika
	Chemie	Informatické vzdělávání	Ošetřování nemocných	Ošetřování nemocných
	Informatické vzdělávání	Klinická propedeutika	Ošetřovatelství	Ošetřovatelství
	Matematika	Matematika	Psychologie a komunikace	Psychologie a komunikace
	Ošetřovatelství	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	Společenskovědní základ	Seminář – anglický jazyk
	Somatologie	Ošetřovatelství		
	Společenskovědní základ	Patologie		
	Výchova ke zdraví	Psychologie a komunikace		
		Společenskovědní základ		